ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

70 ст.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 5 МАЙ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 102 (5908)

Половин милиард са неплатените заплати

ГЕРБ искат минимални възнаграждения по браншове

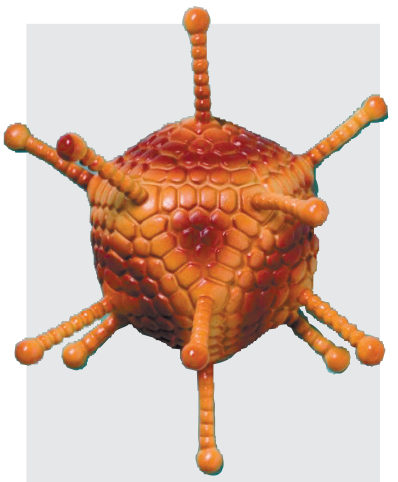
Над 500 млн. лв. са към момента неразплатените заплати, каза за ДУМА Валентин Никифоров, вицепрезидент на КНСБ. Сред работниците и служителите, неполучили възнагражденията си, са тези от "Кремиковци", от военноремонтни заводи, от строителството и пр.

Минималната заплата за страната трябва да остане, защото все още в много браншове няма договорени минимални възнаграждения, категорчини са от синдиката. За работниците в тези браншове трябва да има гаранция, че ще получават поне минимална заплата, особено във време на криза. В същото време трябва да остане и договарянето на минималните осигурителни прагове, категоричен е Никифоров.

Увеличаването на минималната заплата трябва да става по браншове, заяви Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия в НС, по повод настояването на социалния министър Тотю Младенов тя да стане 270 лв. от 1 юли. Самата Стоянова призна, че повишената инфлация през последните месеци удря най-слабо платените слоеве от обществото - работещите на минимална заплата и пенсионерите. Според нея обаче, преди да се пристъпи към повишаване на минималното заплащане, трябва да се изчисли колко това ще струва на бюджета и преди всичко на бизнеса и дали той може да го понесе. Стоянова заяви, че е против административното налагане на увеличаването на минималната заплата. Тя коментира и обявеното замразяване на заплатите и пенсиите до 2013 г.

По думите й това се основава на ръста на икономиката и БВП. Според Стоянова най-голям успех на страната, особено в ситуацията на тежка криза, е запазването на ниските данъци. "Трябва да продължим усилията за намаляване на регулациите от страна на държавата", каза още депутатката от ГЕРБ.

Стр. 4

Наши учени откриха лек срещу мутиращи вируси

Екип от Института по микробиология - БАН, създаде метод за лекуване на болестите, причинени от ентеровируси, които мутират бързо и стават устойчиви на лекарства.

Стр. 4

НЯКОЛКО ДУМИ

Продажби

Велиана ХРИСТОВА

Държавните висши училища решиха да вдигнат студентските такси, кабинетът изръкопляска. Криза било, вузовете трябвало да оцеляват, като компенсират намалената субсидия от държавата за обучението на всеки студент. Страхотна мисъл на модерната управленска философия - хазната да се отърве от хората, те да поемат кризата. И вместо да ripнат, че Дянков намали парите за един студент от 866 на 693 лв., вузовете тихичко склониха глави и яхнаха студентите. По-безкахърно е да оскубеш студента, отколкото правителството. Нищо, че според конституцията ни "при определени условия висшето е безплатно". Къде ги тези условия?

Лоша шега ще изиграе тази работа на вузовете. Студентите им и без това намаляват, понеже двойно се увеличиха тези, които помъкват куфарите към белите държави, където има акъл и не се продава обучение. Вузовете в половината страни в Европа приемат я безплатно, я срещу символични суми. Защо един музикант да плаща тук за магистратура 3000 лв., когато може да се изсели в Германия и да си пее на воля срещу 500 евро? В Австрия и Франция човек учи срещу 200 евро. Скандинавските страни се изтрепаха да пропагандират безплатните си вузове по борсите в България. После младите българи не се връщат в "тази държава", на която не й оставиха акъл за пет пари. А ако се върнат, всички им се кланят, че са учили в чужбина!

Висшите ни училища първо вдигат таксите, после пускат екзотични специалности, приемат с двойки и дипломират с тройки, белким привлекат студенти. Тези салтоморталета играят лош номер на висшето ни образование - то хем става за смях, хем прибира качеството в гардероба. А криза в образованието е по-лошо от криза в хазната.

Според икономистите, напоследък има ръст в продажбата на куфари.

Явор Куюмджиев за кризата, която не свършва в България

За две години управление на ГЕРБ спадът при чуждестранните инвестиции е близо 80 на сто, а безработицата се е увеличила двойно.

Стр. 11

НДК става фирма

Националният дворец на културата е еднолично акционерно дружество от вчера, реши кабинетът. Стъпката била част от антикризисния план на правителството. Христо Друмев научи от новините.

Стр. 2

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

"Ал Джазира", алтернативна политическа сцена

За няколко години катарският телевизионен канал преобърна медийния пейзаж в региона.

Стр. 13

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Военен ученически лагер посреща децата от Кърджали край село Широко поле. Малчуганите с интерес слушат историите за Втората световна война и тогавашните бойни машини особено дни преди Деня на храбростта и на Българската армия 6 май

18
4

Варна е врата за кокаина в Европа

Престъпни групи може да се възползват от премахването на визите за балканските и източноевропейските страни, смята Европол

Стр. 9

Над 10 банди идват на Каварна рок фест

Феновете на тежката музика ще се забавляват с бънджи скокове, както и с други разнообразни атракции, съпровождаши събитието

Стр. 28

ISSN 0861-1343

България

Направиха НДК фирма

Научих от новините, не съм бил предварително уведомен за намерението на МС, заяви Христо Друмев

Веселка ВЕНКОВА

С решение на кабинета от вчера НДК е еднолично търговско дружество, обяви Симеон Дянков. Стъпката била част от антикризисния план на правителството, съобщи финансовият министър и се закле, че културната институция няма да бъде приватизирана, а предметът й на дейност ще се запази. Министърът на културата Вежди Рашидов пък се надява НДК да подпомага финансово МК в "тежките години на криза".

Втори месец върви одит, фокусиран върху обществените поръчки на НДК, обяви Дянков, а предварителните резултати били "обезпокоителни". "Палитрата на нарушения е толкова широка, че проверяващите от финансовия инспекторат може да издадат наръчник", посочи той. Ревизията обхващала 2008-2010 г., но вчера Дянков разпоредил да обхване 10 години назад във времето. Докато тече проверката, НДК ще е временно "под шапката" на Министерството на финансите, когато се уточнят всички детайли по управлението на ЕАД-то, ще премине към Министерството на културата, а Рашидов щял да разработи програма за развитие на двореца. Бе обявено, че борд с 5-годишен мандат ще управлява дружеството и бяха представени трима от директорите - Десислава Бинева, Мариана Чолакова и Тодор Влайчев.

По-късно пресслужбата на МС разпространи и официалната формулировка. "МС прие Разпореждане за образуване на еднолично акционерно дружество с държавно участие на капитала "Национален дворец на културата - Конгресен център София" ЕАД. Дружеството е универсален правоприемник на Творческо стопанско обединение "Национален дворец на културата". Направено е уточнението, че с въпросното разпореждане се определят правата на държавата в дружеството и те ще се упражняват от министъра на финансите.

Пред журналисти Дянков обясни, че "юридическото същество търговско стопанско обединение, създадено през 1986 г., е отживелица от миналото, която не плаща корпоративен данък и не се отчита никому". Рашидов уточни, че сградата на НДК е построена изцяло от държавата, а високата цена от 12,5 млн. лв. тогавашни пари дало МК.

Научих от новините, обясняваше пред всички, които успяха да се свържат с него, генералният директор на НДК Христо Друмев. "Може би, докато новото ръководство на НДК встъпи в длъжност, ще трябва все още да съм там. Не съм бил предварително уведомен, че ще има нов борд на директорите", заяви той.

Христо Друмев нарече "прибързани" изявленията на Дянков и поиска да научи основанието за тези твърдения. "НДК беше, както всички театри, оркестри, опери, на частична или пълна издръжка на държавния бюджет, но от 1 април 1991 г. бяхме извадени от държавния бюджет и се издържаме изцяло от нашите собствени приходи", напомни изпълнителният директор.

Друмев не отрече изявлението на Рашидов, че МК не е получавало приходи от НДК. "Няма културен център по света, който да не получава издръжка от държавния бюджет, където и да се намира. Промените означават, че държавата ще започне най-сетне да осигурява поне 1,8 млн. лв. месечно за институцията". За издръжката на НДК са необходими най-малко 10 млн. лв., като се има предвид, че само електричеството струва около 2 млн. лв. годишно.

По време на заседанието на МС, което "го свали", Друмев представи амбициозната програма на 16-я Салон на изкуствата, организиран в чест на 30-годишнината на НДК (стр.25). Той се надява промените в ръководството на НДК да не се отразят на Салона, "защото не може една държава да се излага така".

ГЕРБ обещаха розово бъдеще, БСП поиска оставки

С искания за оставки, взаимни обвинения и обещания за красиво бъдеще започна първият работен ден на депутатите след 10-дневната великденска ваканция. По традиция в началото на новата сесия всяка група прочете декларация от трибуната, в която се опита да нападне опонентите и да похвали себе си.

Първи бяха управляващите. Шефът на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев изнесе лекция колко хубаво се живее в България и как мнозинството ще продължи да гради прекрасното бъдеще. ГЕРБ щели да върнат доверието на хората в държавността и да продължат реформите в социалната сфера. Велчев засегна и въпроса с приемането в Шенген, като наблегна колко много е постигнало правителството и как то разчита на подкрепата на европейските партньори.

От декларацията на ГЕРБ стана ясно още, че здравеопазването е приоритет за това правителство. Работим ежедневно, заключи Велчев. В отговор на розовите обещания на трибуната се качи Сергей Станишев. Декларацията на левицата бе изключително критична и с остри въпроси към мнозинството. В България има два свята - в единия живеят хората, в другия е Бойко Борисов, подчерта бившият премиер. Той даде за пример изказването, че у нас се живее по-добре, отколкото в Хърватия. В реалния свят хората не живеят добре, напротив - бедни са и продължават да обедняват, обърна се Станишев към управляващите. Пропиляхте уникален кредит на доверие, пропиляхте го в празни приказки, пиар акции, полицейски операции с атрактивни имена, но без резултат, изтъкна лидерът на БСП.

Снимка Иван СТОИМЕНОВ

Българите живеят в един свят, а Борисов в друг, възмути се Станишев

От левицата повториха позицията си, че правителството на ГЕРБ е вредно за страната и че България вместо да върви напред, върви назад. Ако толкова можете да свършите, по-добре да си ходите, завърши Станишев.

В тревожен дух бе и изказването на Лютви Местан от ДПС. Той коментира, че ГЕРБ се увлича в популизъм и бавят всички възможни стъпки за изход от кризата. Най-големи критики от ДПС управляващите понесоха заради образованието.

За пръв път в изказването на Волен Сидеров също липсваха похвали към ГЕРБ. Той дори намекна за недоволство от управлението на Борисов. Виждам все повече хора, които казват, че живеят все по-зле. Все повече хора обедняват, а в политиката е настъпила идейна безпътица, каза Сидеров.

От Синята коалиция също се нахвърлиха с критики към мнозинството. Най-вече те говориха за икономическата политика и за това, че Дянков е забавил реформите. Мартин Димитров захвана отново и темата за монополите, които мъчат българските граждани. Ако властта не се справи с монополите, това ще направят хората на улицата, заключи синият лидер.

Рекламна агенция Ogilvy Sofia търси да назначи Creative Director с минимум пет години опит на подобна позиция, седем години опит като copywriter, стаж като executive producer ще се счита за предимство. Кандидатите трябва да имат завършено образование в сферата на Intercultural Management и да владеят свободно английски език. Автобиографии изпращайте на и-мейл: **viara.velichkova@ogilvy.bg**.

ЧЕСТИТ 85-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ на о.з.полковник ГЕОРГИ ЗЛАТИНОВ

На най-добрия дядо, прадядо, баща и съпруг от все сърце пожелаваме здраве, бодрост, дълголетие и много щастливи моменти с най-близките и искрено обичащите го хора. Носим в сърцата си твоята човечност, топлота и загриженост към всички. Етичността и честността ти винаги предизвикват искреното уважение на хората, които те познават. Гордеем се с теб, обичаме те и ти благодарим за всичко!

От семейството

Пак не приеха закон на сините за сътрудници на ДС

Ралица ДИМИТРОВА

Сините не успяха да прокарат поредното си предложение, свързано с бившите сътрудници на Държавна сигурност. Иван Костов и Йордан Бакалов предложиха промяна в закона, според която да бъдат огласени и сътрудниците в службите и разузнаването, които са били началници на отдели след 1991 г. Не само опозицията, но и ГЕРБ гласуваха против. Едва 18 гласа "за" спечели идеята на десницата. Наложи се Иван Костов да иска прегласуване, при което "за" гласуваха само 16 депутати.

С промяната трябваше да се разшири възможността за проверка и обявяване на агентите на бившата ДС, които работят на щат в разузнавателните служби и след 1991 г. Според действащия закон, на проверка подлежат директорът, зам.-директорите, директорите на дирекции, началниците на отдели и сектори в служба "Военна информация" към министъра на отбраната и в НРС. За началниците на отдели и сектори в двете разузнавателни служби след 16 юли 1991 г. е направено изключение.

Поправката в закона бе внесена в края на миналата година покрай скандала с посланиците. Така според Костов щяла да се разплете мрежата на всички "доносници". Какъв е смисълът на това упражнение, попитаха от левицата. Този закон вреди на националната сигурност и не прави разлика между тези, които са писали доноси, и тези, които са работили в интерес на държавата, обясни Сергей Станишев.

Снимка Мариета ТОМОВА

Екипът на в. ДУМА бе удостоен с награда на Българския червен кръст за популяризирането на червенокръстките идеи през 2010 година. Общо десет медии получиха дипломи и плакети. БЧК проведе вчера традиционната си пресконференция във връзка със Световния ден на Червения кръст и Червения полумесец

Двойно повече пари трябват на спешната помощ

По изчисления на МЗ необходимите средства за системата за спешна медицинска помощ годишно възлизат на минимум 150 млн. лв., което е със 75 млн. повече, отколкото се предоставят в момента. Това стана ясно при представянето на новата концепция на Стефан Константинов. От 3 до 5 г. си дава МЗ, за да се справи с проблемите на спешната помощ. В концепцията се предвижда три вида екипи да оказват помощ на пациентите в зависимост от случая. Първият вид ще включва шофьор, парамедик и лекар, вторият - шофьор и парамедик с най-високо ниво на обучение. Те ще се използват при спешни състояния, когато на място трябва да се окаже първа помощ. При третия вид има само обучен шофьор и той ще се използва само за транспорт на пациенти. Константинов ще поиска допълнително по около 70 млн. лв. годишно.

България

Цитат на деня

„Правителството прие постановление за закриване на Център „Фонд за трансплантация“. Причината е желанието да се оптимизира дейността на фонда

Официално съобщение на Министерския съвет

Европа натисна Симеон Дянков за финансовия пакт

Няма гаранции, че ще ни поканят в чакалнята на еврозоната, призна финансовият министър

Снимка Мариета ТОМОВА

Борисов и Дянков бяха подложени на кръстосан разпит

Ралица НИКОЛОВА

Симеон Дянков въвел драстична фискална дисциплина по заповед на европейските партньори. Финансовите експерти в Брюксел имали доверие на сегашния кабинет, но се усъмнили, че наследниците на ГЕРБ ще държат коланите също толкова затегнати. Затова Дянков създал Пакта за финансова стабилност, според който данъчната политика ще е разписана в Конституцията. Тези обяснения даде самият министър, който говори пред парламента по повод влизането на България в пакта “Евро+”.

По настояване на депутатите от опозицията премиерът Борисов и финансовият министър пристигнаха вчера в НС, за да обяснят официалната позиция на кабинета. От думите на Дянков стана ясно, че страната е първенец по ниски данъци и по фискална политика, а ГЕРБ постигнали това въпреки лошото наследство. България пък приела да е част от “Евро+”, защото само така щяла да взима решения наред с “големите” в съюза.

В същото време стана ясно, че страната не е получила никакви гаранции, че ако приеме условията на пакта, ще бъде поканена в чакалнята на еврозоната. Синият лидер Иван Костов бе категоричен, че това е единственото условие, при което трябва да сме се съгласили на участие в пакта. Синята коалиция по думите му ще подкрепи пакта “Евро+” единствено срещу обещание за влизане в чакалнята.

Да защити решението на кабинета се опита и Бойко Борисов. Премиерът обаче се оплете в сложни думи и обяснения, от които стана ясно, че България исторически е най-бедната страна в ЕС и че трябва да полага двойно повече усилия, за да излезе от кризата. Моментално го контрира бившият финансов министър Пламен Орешарски. Не виждате ли, че проблемите, които решава този пакт, са само на богатите и развити държави, попита риторично той. По думите му условията от документа биха могли да забавят растежа в държави като България и да прогонят чуждите инвеститори. Нужно ли е да обсъждаме темата “Болен здрав носи”, допълни Орешарски и припомни, че страната ще има вноска във фонд, който ще спасява икономиките на по-големите държави. България и Естония ще трябва да кредитират дълговете на останалите страни от ЕС, предупреди Орешарски.

Отговорът на Борисов и Дянков отново бе уклончив. Според премиера никой нямало да ни се меси в данъчната политика. Изискването за доходите пък било правилно - “ще бъдем заплатени за това, което произвеждаме”. А щом държавата не можела да се разплаща с пенсионерите, трябвало да вдигне възрастта за пенсиониране. Това били правилата, които щели да ни оттласнат от дъното.

Борисов бил кандидатът на ГЕРБ, май

Ралица ДИМИТРОВА

Почти сигурно е, че Бойко Борисов ще е кандидатът за президент на ГЕРБ, признаха вчера депутати от ГЕРБ. Коментарът им бе по повод телевизионно изказване на Цветан Цветанов, че името на премиера било едно от трите, обсъждани като номинация за изборите. Малко по-различна бе реакцията на шефа на герберите в НС Красимир Велчев. По негова информация все още нито депутатите, нито ръководството на ГЕРБ са обсъждали конкретни имена за президентските избори.

Въпреки това само преди три дни самият Борисов определи бъдещия президент на ГЕРБ като “здрав, млад и хубав”. Попитан от репортери “Като вас ли?”, Борисов отговори “Естествено”.

В парламента моментално имаше реакции на изявленията от ГЕРБ. Най-спокойни изглеждаха в ДПС. Лютви Местан обясни, че номинирането на Борисов не е никаква изненада. Борисов винаги е бил един от кандидатите, особено когато е твърдял, че не е, добави той. Какво отношение биха имали от ДПС към кандидатурата на Борисов нямало да стане ясно преди окончателното решение на ГЕРБ.

Това е бягство, бе лаконичен лидерът на левицата Сергей Станишев. Според него като премиер Борисов е поел много сериозни ангажименти пред избирателите и е коректно да ги изпълни. Действията му напомнят бягство от тежестите на ролята на министър-председател, добави Станишев. Според него ГЕРБ нямат достатъчно силни фигури, които да съберат подкрепа. Ако Борисов бъде избран за президент, тогава в ГЕРБ ще се изпобият различните лобита, което ще е край на партията, смята Станишев.

Бойко Борисов е единственият шанс на ГЕРБ да се преборят с надежда за успех на президентските избори, смята пък лидерът на сините Иван Костов. Според него обаче Борисов все повече се приближава към точката, след която ще загуби изборите. Мартин Димитров пък си пожела ГЕРБ “елегантно да пропуснат” президентския вот и да подкрепят кандидата на СДС.

ОБЩИНА ЦАРЕВО

8260 гр. Царево, ул. “Хан Аспарух” №36

О Б Я В А

В изпълнение на Заповед №РД-01- 276/29.04.2011 год. на кмета

ОБЩИНА ЦАРЕВО

ОТКРИВА процедура по провеждане на публичен търг с тайно наддаване за продажба на недвижим имот - частна общинска собственост, а именно: дворно място с площ от 922 кв.м, представляващо поземлен имот № 00878.501.495 по КК на гр. Ахтопол, одобрена със заповед №РД-18-55/24.08.2006год. на изп. директор на АК, изм. със заповед № КД-14-02-1172/10.09.2009 г. на началника на СГКК-Бургас, с трайно предназначение на територията - “урбанизирана”, при съседи: ПИ №00878.503.388; 00878.501.498; 00878.501.426, за който имот е съставен акт за частна общинска собственост №1255/14.09.2009 г.

Задължителни условия за провеждане на търга:

Начална тръжна цена - 144 200/ сто четиридесет и четири хиляди и двеста/ лева без ДДС.

Направените предложения не могат да бъдат по-малки от първоначалната тръжна цена плюс 10%.

Начин на плащане на цената - цялата сума в седмдневен срок от влизане в сила или от датата на допускане на предварително изпълнение на заповедта на кмета на община Царево за определяне на участника, спечелил търга.

Тръжна документация:

1. скица на имота;
2. акт за частна общинска собственост;
3. препис от заповед №РД-01- 276/29.04.2011г. на кмета на общината;
4. извлечение от НРПУРИВОС в частта относно процедурата за провеждане на търга;
5. проект за договор.

Задължителни документи за участие:

1. заявление за участие в свободен текст;
2. за търговците- документ за съдебна регистрация, удостоверение за актуално състояние или ЕИК по чл.23 Закона за търговския регистър;
3. за търговците ЮЛ- решение на управителен орган за участие в търга и придобиване на имота по направеното предложение;
4. предложение за размер на цената, поставено в отделен запечатан непрозрачен плик, надписан от външната страна с “предлагана цена” и името на участника и поставен в общия плик;
5. копие от лична карта за участниците физически лица;
6. квитанции за внесен депозит и закупена тръжна документация;
7. декларация за извършен оглед на имота и запознаване с условията на търга;
8. удостоверение от отдел ФМДТФ за липса на задължения към община Царево за заплащане на местни данъци и местни такси и декларация /свободен текст/ от участниците за липса на непогасени частни финансови задължения към община Царево.

Срок за закупуване на тръжната документация от деловодството на община Царево до 16,00 ч. на 14-ия ден от публикуването на обявата в националния ежедневник.

Срок за подаване на предложенията за участие - до 16,00 часа на 15- ия ден от публикуването наа обявата за търга в национален ежедневник.

Предложенията за участие се подават в деловодството на община Царево в запечатани и непрозрачни пликове, със залепен етикет с наименованието на участника и имота.

Цена на тръжната документация - 100 лева без ДДС, и размер на депозит за участие- 10 % от началната тръжна цена, вносими по сметка на община Царево, най-късно до изтичане на срока за подаване на заявленията за участие.

Дата на отваряне на предложенията- първия работен ден след изтичане на срока за подаване на офертите, час - 14,00 часа, място - заседателната зала в сградата на общинска администрация Царево.

Оглед на имота ще се извършва по искане на кандидат след закупуване на тръжната документация и внасяне на депозита за участие, всеки работен ден до датата на провеждане на търга.

За информация: тел.0590 55013 / Митра Нешева/

Искат Стоилов и Добрева за президентска двойка

Веселка ВЕНКОВА

Представители на университетските основни партийни организации на БСП в община “Студентска” в София номинираха във вторник кандидат-президентска двойка. Единодушно учените социалисти подкрепиха доцентите Янаки Стоилов и Ваня Добрева, след като се обединиха около разбирането, че трябва да застанат зад свое и само едно предложение. Те бяха категорични и по въпроса, че БСП трябва да издигне ярка партийна кандидатура за президентските избори наесен. Янаки Стоилов е от малцината български политици, останали извън мръсотията на политиката, посочи проф. Венелин Живков.

Социалистите от “Студентска” не се възползваха от квотата си от трима кандидати за общински съветници в столицата и издигнаха кандидатурата само на досегашния председател на левицата в СОС Желю Бойчев.

Гербаджии групово отдъхвали в Дубай

Около 40 депутати от ГЕРБ са събирали тен по плажовете на Дубай по време на великденската ваканция. За екзотичните пътешествия на част от парламентарната група на мнозинството стана ясно в първия ден на новата сесия. Народните избраници обаче смутено се криеха от репортерски въпроси по темата и отказваха коментар.

Новината потвърди неохотно Фани Христова от Хасково. Тя каза само, че е пътувала с частна туристическа компания и не можела да коментира ваканцията на колегите си.

Шефът на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев пък обясни, че не е негова работа какво правят депутатите в почивката си.

ВМРО предлага военно обучение в училище

Военно обучение в средното училище предлагат от младежката структура на ВМРО в Стара Загора. Воеводите искат да се възстанови партньорството между Българската армия и училищата и отново да се организират младежки лагери за военно обучение и дисциплина.

От местното ръководство на партията обясниха, че младите нямат елементарни познания по гражданска защита и не знаят как се реагира при бедствия или аварии. Според Никола Шиндаров чрез обученията ще се овладее агресията и вредните навици сред младите хора. Воеводите твърдят, че много младежи искали да преминат военно обучение, но били разочаровани, че нямат възможност.

Националното ръководство на ВМРО-БНД ще изпрати официално писмо до министъра на отбраната Аню Ангелов с призив за въвеждане на военното обучение.

България

Наши учени откриха как да победят мутиращи вируси

Световният елит на инфектологията идва в София на престижен международен форум, какъвто не сме имали от 33 години

Велиана ХРИСТОВА

Метод за лекуване на заболявания, причинени от ентеровируси, откри за пръв път в световната научна практика екип от Института по микробиология (ИМ) при БАН. Разработката е дело на Ралица Василева, докторант на директора на института акад. Ангел Гълъбов, който е авторитет в световната вирусология и е в ръководството на известните френски институти "Пастьор". Групата в ИМ за химиотерапия на ентеровирусните заболявания е единствената в Централна и Източна Европа, работеща в тази област.

Ентеровируси причиняват летните инфекции с чревни разстройства, менингити, поражения на сърцето като миокардита, дихателни инфекции, диабет. На тях се дължат 20 на сто от заболяванията изобщо. Проблемът е, че тези вируси мутират много бързо и за 2-3 дни

Акад. Ангел Гълъбов

стават устойчиви към всяко лекарство. За момента науката не е намерила лекарства за успешна терапия на такива вируси. Българският метод се състои в комбиниране на различни активни вещества, които се приемат последователно, за да не бъде оставен вирусът да се приспособи, в течение на 2 седмици. Резултатите от експериментите с опитни животни показват, че приспособяването на вирусите към лекарствата се прекратява изцяло. Това ще бъде огласено от Ралица Василева пред предстоящата 24-та Международна конференция по антивирусни изследвания, която ще е от 8 до 11 май в София.

Толкова значимо научно събитие у нас в областта на инфектологията за последните 33 години не е имало, заяви проф. Гълъбов. Конференцията се организира от Международната организация за антивирусни изследвания (ISAR), а България е избрана за домакин в тежка конкуренция с учени от Австралия, Южна Корея, Стокхолм, Лондон и Хамбург. Това е признание за постиженията на българската наука, каза проф. Гълъбов. В конференцията ще участват светила на вирусологията, клиницисти, химици-синтетици, фармаколози, представители на фирми от 42 държави - САЩ, Русия, Южна Америка, цяла Европа, Австралия, Африка и за пръв път - доста широко от Азия.

Българските доклади са 17, от които 12 са на екипи от ИМ. Форумът ще бъде открит от българката доц. Райна Фичорова, която работи изключително успешно по създаването на препарати срещу сексуално преносими вируси в "Харвард медикъл скул" в Бостън. Конференциите на ISAR се провеждат регулярно след създаването на организацията през 1978 г. ISAR е двигателят на изследванията по създаване на средства за лечение на вирусните инфекции, обясни директорът на ИМ. На нея се дължи разработването на тройната комбинация срещу СПИН, както и създаването на високоефективни препарати за лечение на херпесните инфекции, епидемичния грип и вирусните хепатити, на вариолата, която е потенциално биологично оръжие, и пр.

БХК се обяви против спецсъда

Против създаването на специализиран съд за борба с организираната престъпност се обяви Българският хелзинкски комитет. В становище до Конституционния съд правозащитниците заявяват, че новата структура ще превърне борбата с организираната престъпност от правораздавателна в политическа.

Неправителствената организация смята, че специализираният наказателен съд е противоконституционен и несъвместим с Европейската конвенция за правата на човека. Мотивът се основава на това, че при делата няма да се осигурява безпристрастност, а съдът няма да е независим. В становището комитетът заявява, че според декларираните досега норми, целта на спецсъда е не да раздава правосъдие, сляпо за това кой е подсъдимият, а директно да осъжда и наказва лицата, обвинени като организирани престъпници.

"Специализираният наказателен съд" е уреден като съд за постигане целите на изпълнителната власт - осъждане на лицата, определени от нея като организирана престъпност. По този начин ще се задоволяват политически изисквания, алармира БХК. Правозащитниците предупреждават, че бъдещите процеси в новата съдебна структура ще ограничават правото на обвиняемите за справедлив процес, в това число на безпристрастен независим съд.

С подписка искат оставката на Игнатов

Над 500 учени, преподаватели и студенти искат оставката на просветния министър Сергей Игнатов. Те са подкрепили с подписите си Декларацията на Гражданското движение за защита на науката и образованието в България, публикувана на интернет страницата http:/ www.ostavka.nauka2010.com. В декларацията се изказва подкрепа на член-кор. професор Емил Хорозов и създадената от него работна група, която установи фрапиращи злоупотреби в дейността на Фонд "Научни изследвания" в конкурсните сесии през 2008-2009 г., когато за пръв път бяха отпуснати значителни средства за проектно финансиране на научните изследвания. Емил Хорозов беше управител на Фонд "Научни изследвания" от януари 2010 г. до напус-кането му в края на февруари тази година.

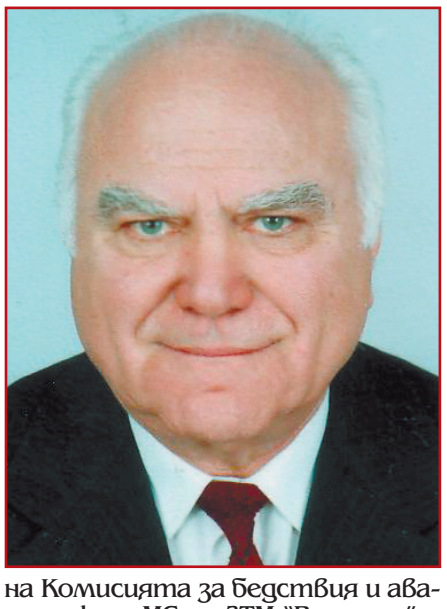
С оставката си той протестира срещу стила на работа на Сергей Игнатов и незаконната намеса в работата на Фонда на чиновници от МОМН.

Учените настояват и за освобождаването на Сергей Игнатов от поста му, тъй като "със своето бездействие и саботиране на опитите на проф. Хорозов за ревизия и реформа на работата на Фонда, министърът фактически потулва корупцията и откритите злоупотреби". Като допълнителни мотиви се изтъква, че Игнатов провежда систематично политика, водеща до разрушаване на образователните и научните традиции в страната.

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

ПО ПОВОД 80 Г. ЮБИЛЕЙ на инж. ГЕОРГИ БЕЛИЧКИ

Уважаеми инж. БЕЛИЧКИ,

Ние, твоите колеги и приятели, сърдечно те поздравяваме с юбилея.

Целият ти професионален път премина в различните направления на отрасъл "Строителство". Със своята енергичност, оперативност и инженерна ерудиция ти имаш голям личен принос в огромното строителство през втората половина на миналия век.

В производството на оборудване за големите национални обекти, в изграждането на енергетиката - ТЕЦ, ВЕЦ, АЕЦ, като министър на строителството и строителните материали, зам.-министър на машиностроенето и на околната среда, председател на корпорация "Строителни материали", зам.-председател на Комисията за бедствия и аварии към Министерския съвет, пълномощник на МС за ЗТМ "Радомир" и за столичното строителство, при внедряване на нови строителни технологии, ти стана безусловно един от големите строители на съвременна България, достойно отличен с високи ордени и звания от държавата - "Заслужил строител" и "Герой на социалистическия труд".

Пожелаваме ти още много години в добро здраве, да не те напуска активността и връзката с колеги и приятели.

София
05.05.2011 г.

НАЦИОНАЛЕН ПРОФЕСИОНАЛЕН КЛУБ „СТРОИТЕЛ"
ПРЕДСЕДАТЕЛ:
(Гр.Стоичков)

Кабинетът утвърди по-високи такси за вузовете

Министерският съвет утвърди вчера годишните такси за държавните висши училища за учебната 2011/2012 г., повечето от които са увеличени значително. Според Закона за висшето образование, таксите могат да стигат до 50 на сто от субсидията, която държавата дава за всеки студент държавна поръчка.

Повечето вузове са поискали вдигане на досегашните такси, за да компенсират намалената държавна субсидия. При 16 висши училища сумите се вдигат с 15% - студентите ще плащат от 60 до 80 лв. повече от тази година. Така масовите такси ще са около 400-600 лв.

За някои специалности в университетите обаче таксите се вдигат с над 20 на сто и обучението поскъпва с по 100-130 лв. Единствен Югозападният университет в Благоевград е поискал намаляване на държавните студентски такси. За чуждестранни студенти от страни извън ЕС сумите не може да са по-ниски от субсидията за български

студент. Младежите от страни от ЕС пък, ако пожелаят да учат у нас, плащат такси колкото българските студенти.

Половин милиард са неплатените заплати

От стр. 1

Аида ОВАНЕС

ДУМА припомня, че документи на Европарламента от 2008 г. приканват страните-членки на съюза да създадат механизми за формиране на МРЗ така, че тя да е поне 60% от средната за съответната страна заплата, и призовават за изменение на нормативната база на държавите в тази посока. В България в момента МРЗ е около 37% от средната за страната заплата, припомнят експерти. Те подчертават, че в 90% от държавите в ЕС има административно наложена минимална заплата за страната. Опитите у нас МРЗ да бъде заменена с почасова ставка или с браншово договаряне на заплати най-малкото не са в съзвучие с изискванията на ЕП, категорични са експерти. Те подчертават, че наличието на МРЗ за страната не изключва договарянето на минимални възнаграждения в различните браншове.

България

7578 чифта фалшиви маратонки бяха унищожени във Варна. Стоката е била задържана от митничари на пристанище Варна през 2007 г.

Ново село изникна край язовир

Незаконно селище съществува край язовир Цонево. Месец след като започна сбарянето на постройките от "веселото село" край язовир Ивайловград, се оказа, че по поречието на река Луда Камчия също има незаконно село. През 1967 г. село Дебелец било заличено заради построяването на язовира. Жителите са обезщетени от държавата с пари и земя на други места. След промените в законите за реституцията през 1992 г. бившите жители на селото си поискали имотите. Дебелец обаче няма статут на населено място и земята не може да се реституира. Затова през 2007 г. е инициирана подписка с искане Дебелец да стане село. 53 души заявили, че постоянно живеят там и искат да си направят адресна регистрация. Въз основа на тази подписка през 2007 г. статутът на селото е възстановен с указ на президента. Тогава започват и строежите на апетитното място. Следовател Илияна Асенова твърди, че жителите са били подведени с обещания за дърва за огрев и благоустрояване на района. Някои хора били подведени, че земите им ще бъдат върнати, въпреки че някои от площите са на дъното на язовира. МОСВ определя "Цонево" за резервен източник за питейно-битово водоснабдяване и учредява санитарно-охранителна зона. В част от зоната се забранява или ограничава "създаването на нови и разширяването на съществуващи селищни територии за постоянно и сезонно ползване". Предвид незаконното строителство следователите твърдят, че има основание за образуване на дело за организирана престъпна група, в която влизат кмет, нотариус и адвокат.

Спадът на раждаемостта продължава

Заради кризата семействата се отказват от второ дете

Аида ПАНИКЯН

През първото тримесечие на 2011 г. в България са се родили 15 501 бебета, сочат данните на Националния център за здравна информация. Това е с 1448 помалко от м.г. и с 1872 от 2009 г. Икономическата криза извади от родилните зали майките, които раждат второ дете, каза за ДУМА д-р Методи Янков, АГ-специалист. Всеки пресмята колко струва бурканче детска храна или как ще връща парите от платеното майчинство, коментира лекарят. Той прогнозира, че спадът в раждаемостта ще продължи още, въпреки много добрите за мащабите на страната постижения в асистираната репродукция. Припомняме, че според експерти отглеждането на дете до 1 г. струва месечно минимум 271 лв.

Официално регистрираните аборти от януари до март са 8046 - с 288 повече от м.г. За периода са абортирали 42 момичета под 15 г. - близо 2 пъти повече от първото тримесечие на 2010 г. Почти непроменен остава броят на абортите на момичета на 15-19 г. - от 760 броят им се е увеличил на 771.

През първите 3 месеца на т.г. са починали 154 деца до 1 г., а мъртвородените са 155. Коефициентът на смъртност при деца до 1 г. през м.г. е 9.4 на 1000 живородени, докато през предходната е била 9, а през 2008 г. - 8.6, сочат данните на НСИ. Припомняме, че намаляването на детската смъртност е четвъртата от Целите на хилядолетието. Една от конкретните цели на България е коефициентът на детска смъртност до 1 г. до 2015 г. да стигне 7.

МАТУРИТЕ ЗА 4 И 7 КЛАС ЗАПОЧНАХА

Изпитът по български език и литература постави началото на външното оценяване на учениците в 4 и 7 клас вчера. Днес е изпитът по математика, а на 10 и 12 май ще са препитванията по обществени и природни науки. Оценката от външното оценяване има характер на текуща и няма определяща сила за годишния успех на учениците, припомнят от образователния инспекторат. Целта на матурите при малките ученици е диагностика на нивото на знания, достигнати според държавните образователни изисквания. ДУМА припомня, че тази година учениците от 5 и 6 клас няма да държат "малките матури" по предложение на директорите на училища заради голямото натоварване в края на учебната година.

Роми си направиха нелегален рудник

Пернишки роми си организираха нелегален добив на въглища. Предприемчивите перничани превърнали бивш терен на "Топливо" в доходоносен бизнес. Собствениците на дружеството разрешили преди време на ромите да съборят няколко постройки и да разчистят терена от строителните отпадъци. Циганите намерили багер и започнали работа. След като премахнали постройките, те използвали багера, за да си направят и галерии. Оттам започнали да вадят въглища за продажба. От полицията обаче получили сигнал и прекратили нелегалния бизнес. Ромите, които добивали въглища, пък получили актове за нарушението.

Варна остава без летище през зимата

Варненското летище най-вероятно ще бъде затворено от 15 октомври 2011 г. до 28 февруари 2012 г., съобщи вчера варненски сайт. Затварянето било планирано и се налагало заради ремонтни дейности. От управата на летището все още не са потвърдили официално информацията, но са започнали поетапно уведомяване на авиокомпании и туроператори за предстоящото затваряне. Очаква се полетите да бъдат пренасочени към летището в Бургас, което е най-близо до морската столица.

Икономика

Предлагат общините да стопанисват железния път

Тръгва приватизацията на товарните превози в БДЖ

Поддръжката на някои от жп линиите да се прехвърли към общините. Това предложи вчера на кръгла маса за преструктуриране и финансово стабилизиране на БДЖ икономистът от "Отворено общество" Георги Ангелов. Според него, и НКЖИ трябва да се включи в преструктурирането, в инвестициите и в привличането на капитал към важните жп линии, за да има приходи и пътници. По неговите думи, ако общината прецени, че има нужда от жп транспорт, то нека тя да поддържа линията. Ангелов препоръча също, когато икономиката започне да се възстановява, БДЖ да се освободи изцяло или частично от товарните превози, които всъщност са печелившето перо в компанията.

Вече се предприемат стъпки за приватизацията на товарните превози, което е част от идеята за преструктуриране на БДЖ, съобщи Владимир Владимиров, председател на Съвета на директорите на "Холдинг БДЖ". По думите му, приватизирането на товарния превоз ще позволи там да се извършват промени, които държавната компания

трудно би могла да реализира, а една частна фирма може да направи от товарните превози много печеливша компания. Владимиров каза, че министърът на транспорта вече е предприел необходимите стъпки и са проведени разговори с Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

Загубите на БДЖ за първото тримесечие на 2011 г. са намалели със 7 милиона лева в сравнение със същия период на миналата година, каза Владимиров. Приходите за първото тримесечие са се повишили с 3,5 млн. лева и така нетният положителен ефект е достигнал 10,5 млн. лв. Владимиров посочи, че в резултат от провежданите през 2010 г. реформи, загубата е намаляла от 64 на 47 милиона лева.

В КРАЯ НА ЛЯТОТО ПУСКАТ ЕЛЕКТРОНЕН ЖП БИЛЕТ

В края на летния сезон клиентите на БДЖ ще могат да се възползват от услугата електронен билет, съобщи още Владимир Владимиров. На първия етап трябва да се приведе в електронен вид цялостното отчитане на билетите. Във влаковете през това лято ще има и интернет. Това ще са влаковете "Варна Уикенд" и "Бургас Уикенд".

Забогатяхме с 300 млн. лв. от лихви

Домакинствата у нас са забогатели с 298,747 млн. лв. от лихви по депозитите си за периода 1 януари - 31 март 2011 г., предаде profit.bg. Само през март населението получи 101.9 млн. лв. лихви от банките, спрямо 96.18 млн. лв. за февруари и 100.66 млн. лв. за януари. Платените лихви са най-високите за последните 10 месеца, или от май 2010 г., когато те възлязоха на 104.1 млн. лв. Рекордните в историята лихви по депозити на месечна база са платени точно преди година - март 2010 г. - 109.16 млн. лв. За последните 12 месеца населението забогатя с 1,197 млрд. лв. от лихви. В края на първото тримесечие на 2011 г. спестяванията на домакинствата възлизат на 28,7 млрд. лв., спрямо 25,75 млрд. лв. за година по-рано.

Осигуриха 70 милиона лева за производителите на тютюн

Правителството прие постановление, с което се осигуряват до 70 млн. лв. за национално доплащане за тютюн за 2010 г. чрез фонд "Земеделие". Сумата ще бъде от средствата за национални доплащания, а при недостиг министърът на земеделието ще определи разпределението на тази сума по сортови групи тютюн, съобщиха от МС. Средствата бяха предвидени като държавна помощ за производителите, но не бяха заложени в бюджета за 2011 г. и това предизвика недоволство сред бранша. Междувременно Консултативен съвет по тютюна прие Стратегия за развитие на тютюнопроизводството в България, което бе предварителното условие, за да се стигне в крайна сметка до отпускането на средствата.

Според политиката за подпомагане на тютюнопроизводството в Европейския съюз, помощта не се обвързва с произведено количество. Целта е не да се увеличава производството, а да се подпомагат доходите на земеделските стопани. С решение от миналата година Еврокомисията разреши на страната ни да даде национално доплащане за тютюн, необвързано с производството.

Подпомагането с национални доплащания към директните плащания ще се предоставя въз основа на средногодишното количество изкупен качествен тютюн за референтния период 2007-2009 г. Подпомагане ще бъде предоставяно на производителите, които са отглеждали тютюн през която и да е година от определения референтен период и продължават да упражняват земеделска дейност.

Масов мор на пчели в Добричко

Вече са седем случаите на масово измиране на пчелни семейства в Добричка област, по които се извършват междуведомствени проверки. Това съобщи д-р Розалина Брайкова, директор на Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) в Добрич вчера. В момента текат проверки по всеки един случай, като се проверяват конкретни стопански площи в радиус от 3,5 км. Все още няма крайни резултати за причините на пчелния подмор. Засегнати са четири добруджански общини - Балчик, Добричка, Крушари и Генерал Тошево. Миналата седмица беше постъпил само един сигнал от село Средина. Сега са добавени и Полковник Дяково, Безводица и Пчеларово. Съмненията на пчеларите са, че в резултат на третиране на земеделски земи с нерегламентирани препарати е причинена смъртта на пчелните се-

мейства. Само в село Средина става дума за подмор на около 600 пчелни семейства. При установена вина от страна на земеделците, те ще бъдат санкционирани.

С 12 СТ. СА ПОСКЪПНАЛИ ГОРИВАТА ЗА СЕДМИЦА

С 10 - 12 стотинки са поскъпнали горивата за около седмица, откакто изтече наложеният върху цените мораториум. И бензинът, и дизелът се продаваха за 2.48 лева на литър вчера, установи проверка на bTV.

Според Георги Ангелов, старши икономист в Институт "Отворено общество", 52% от стойността на дадено гориво в България всъщност е размерът на наложените върху него данъци. Още 7 на сто са надбавки и едва 41% - цената на самият петрол.

Ако се наложат по-ниски цени, търговците просто ще спрат да продават в България, коментира от своя страна председателят на Българската петролна и газова асоциация (БПГА) Андрей Делчев. Той бе категоричен, че исканата от протестиращи от цялата страна потребители цена от 2 лева за литър гориво е абсолютна химера.

"Данон" ще обучава животновъди

Сътрудничество при обучение на животновъди, собственици на ферми от II и III категория, които трябва да се модернизират, за да отговорят на изискванията на ЕС до края на 2011 г., са обсъдили зам.-министърът на земеделието Цветан Димитров и генералният директор на "Данон-Сердика" АД Дитер Щулц, съобщиха от Министерството на земеделието и храните (МЗХ).

От фирмата имат готовност да предоставят база за практическо обучение на желаещите, като се дискутира възможността, то да бъде част от информационната кампания на МЗХ "Инвестиции и подпомагане на животновъдните ферми" в страната. На този етап 85 хиляди са регистрираните млечни ферми у нас, информира зам.-министърът. От тях 3500 са фермите от I и II категория, които произвеждат 60% от млякото в страната. Около 22 хиляди са фермите от II и III категория, които са пазарно активни и могат да се модернизират или преструктурират до края на годината.

Ремонтът в "Мини Марица изток" е пред провал

Христо ХРИСТОВ

Ремонтната програма на тежкото оборудване в държавните "Мини Марица изток" - Раднево, е пред провал. За това алармираха специалисти. Причината е спирането на процедура за обществена поръчка, която ще забави с месеци ремонтите.

С решение на КЗК от 28 април бе спряно изпълнението на процедурата за обществена поръчка за изработка и доставка на резервни части, стартирала на 1 март със заповед на изпълнителния директор на дружеството Евгений Стойков. Петчленният състав на КЗК се е произнесъл категорично за незаконосъобразността на директорската заповед, защото в нея има атакуеми изисквания към потенциалните участници в договарянето.

Решението на КЗК подлежи на обжалване пред състав на ВАС в 14-дневен срок, но ако висшите магистрати го потвърдят, срокът за новата процедура е 50-дневен. Това на практика означава, че едва в края на юли ще има сключен договор, а самото изработване и доставка на резервните части ще стане възможно едва през септември или октомври, коментираха специалисти от въгледобива.

Заповедта на директора е атакувана от "Металик" АД - Стара Загора, с председател на Съвета на директорите инж. Дечко Колев, баща на народния представител от ГЕРБ Иван Колев. По телефона инж. Колев обясни, че се е възползвал от законовите си права и не възнамерява да отстъпва. Никой от мениджмънта на "Мини Марица изток" - Раднево не пожела да коментира ситуацията, която е на път да провали изпълнението на бизнес-плана.

До 50% държавна субсидия за саниране на блокове

До 50% субсидия от държавата ще получат тези, които са най-активни и първи решат да подадат проекти за програмата за саниране на жилищните сгради. Това е договорено с Брюксел, съобщи министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев в Гоце Делчев, където вчера бяха открити две санирани жилищни сгради. Освен това държавата ще плати енергийното обследване и проекта за структурното обследване. Жилищните блокове, одобрени по проект за демонстрационно обновяване, в момента са 50 в цялата страна. До края на годината се очаква одобрените проекти са станат 500.

Като демонстрационни проекти, тези жилищни сгради са направени с 20% участие на собствениците им, но когато проектите вече не бъдат демонстрационни, участието на живеещите в тях трябва да бъде с 80% от сумата. "Опитът, който проверихме, на всички европейски държави, показва, че субсидия над 40% на практика не е възможна. Затова не случайно в момента върви програма с Министерството на икономиката и програмата за енергийна ефективност, които дават субсидии от 35%", каза още Плевнелиев.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ”

Влиянието на кризата и дефицита върху земеделието

За България земеделието винаги е било важен отрасъл на икономиката, независимо от трудностите и реформите, на които беше подложено. През 2010 г. производството и реализацията на земеделска продукция измина под влиянието на два фактора: първият е свързан с влиянието и тежестта на икономическата криза; вторият се определи от дефицита на основни зърнени култури за голяма част от света, свързан с извънредни климатични фактори.

Агро ММ

Мениджмънт & Маркетинг

Първата характеристика

доведе до драстична промяна на данъчната политика: облагане на субсидията, получена от европейските фондове на единица площ, а също така и на националните доплащания; облагане на доходите на земеделските производители - физически лица, които са близо 360 хиляди на брой, а тези, които са включени в ИСАК, са близо 115 хиляди; повишаване на минималните осигурителни прагове за наетите в сектора, а също така и на осигуряването на физическите лица от 260 лева годишно за здравни и пенсионни фондове на 760 лева за 2010 г; прилагане на изискването за платени данъци към държавата за да се получат националните доплащания в растениевъдството и животновъдството. Отделно и прилаганата данъчна политика, през 2010 г. спиралата на инфлацията и дефицита в продоволствия доведе и до повишаване цените на торове, препарати, горива, фуражи. Оценката е, че себестойността на земеделската продукция се е повишила с близо 20 на сто в сравнение с 2009 година.

Втората характеристика

доведе до активна търговия на основни зърнено-житни и технически култури и съответно до реализиране на високи ценови равнища. Цените на пшеницата след месец септември достигна равнището на 2007 г. - 357 лв./тон и продължи да се повишава и през следващите месеци, като максималната стойност е отчетена през месец февруари 2011 г. - 452 лв./тон без ДДС. Спираме се единствено на цената на пшеницата, тъй като тя определя ценовите равнища на всички останали продоволствени стоки, включително и на цените на животновъдната продукция. Пазарът си е пазар и никой не може да спре неговото влияние, но държавата е тази, която трябва да регулира плавни преходи както за производителите, така и за крайните потребители на продоволствени стоки.

Без да влизаме в подробности, очертаващата се

тежка ситуация в земеделието

при влиянието на тези два противоположно действащи фактора, се дължи на липсата на ресурс и то най-вече финансов, за да продължи то да изпълнява основните си функции. Незапомненото закъснение на плащането на единица площ за 2010 г., санкциите за близо 5 600 земеделски производители, плащането на данъци за 2010 г., създаде ситуация на изключително напрежение в сектора, а следващите стъпки вероятно ще са свързани с отказ да се упражнява тази дейност и то за дребните и средни земеделски стопанства.

Може би някой ще реагира, че дребните и средни стопанства не са нужни на отрасъла поради факта, че не са конкурентоспособни. Изключително грешен извод поради следните причини: тези стопанства обработват близо 10 млн. дка земя и се реализират предимно в интензивни производства - овощарство, тютюнопроизводство, зеленчукопроизводство, животновъдство. На тяхно място няма кой да се появи и факт е, че там, където фалират кооперации, земеделски стопанства, селските райони замират и отиват в категорията на села без население.

Един от важните въпроси на правителството към настоящия момент и на тези, които познават добре природата и особеностите на земеделското стопанство, е въпросът за запазване на неговата

възможност да произвежда при нормални условия

Запазването на тази възможност за нормално производство на земеделското стопанство е тясно свързано с неговото снабдяване с всичко онова, без което производството на земеделски продукти е невъзможно.

Невъзможно е да се произвежда без финансови ресурси достъпът до кредити. Забавянето на плащанията от страна на държавата създават условия за трудности в снабдяването, плащанията и т.н.

Невъзможно е земеделското стопанство да продължи да работи без инвестиции. В голямата си част земеделската техника в страната е технически остаряла и след две-три години ще сме в състояние при близо 80 на сто от стопанствата да не могат да изпълняват навреме технологични мероприятия. ПРСР имаше ресурс за обновяване на земеделското стопанство с техника, но той беше изчерпан бързо. Прехвърлянето на средства от други мерки, които не се изпълняват, е почти невъзможна мисия. Възможност е активизиране на ДФЗ за прием на инвестиционни проекти за закупуване на земеделска техника с ресурс на фонда. В тази ситуация, когато обновяването на техниката става първостепенна задача на земеделските стопанства, се появяват схеми, които са “интересни” за земеделските производители - бартер “зърно срещу техника”. Бартерът е доста рискова сделка, особено за тези, които произвеждат.

Невъзможно е животновъдството да се стабилизира без осигуряване на земя за производство на фуражи. Високите цени на фуражите и тяхното повишение през 2010 г. с над 40 на сто и при изкупни цени на животновъдната продукция и нейното повишение средно с 24 на сто, води до фалити и отлив от производство. Отделно от това свръх изискванията при производството и необходимостта от инвестиции (нитратната директива) без да влияе върху конкуретноспособността на стопанствата, не стимулират заетите в него.

В тази връзка санкциите за района на Бургас в производството и търговията с животновъдна продукция водят до спиране на тази дейност. Загубите за държавата са огромни в дългосрочен план и никакви следващи програми не могат да решат това, което сега е важно. То е да помогнем на

животновъдите в засегнатите райони

за да продължат да произвеждат и да останат в населените места. Ето защо е необходимо, за да не се спъва нормалният производствен ход на тези райони, задоволяването на нуждите да се осъществява своевременно и бързо.

И понеже - в известно отношение - днешната криза трябва да се смята и като криза на изтощението, необходимо е да се направи всичко възможно в областта на производството на земеделска продукция, да се запазят производството, човешкият ресурс, доходите на заетите в сектора.

ИСКАНИЯТА НА ЖИВОТНОВЪДИТЕ

Повече от 16 организации в бранша представиха своето виждане за подпомагане на животновъдството и най-вече на млечния сектор. Причините за задълбочаването на кризата в отрасъла се дължат както на трудности с осигуряването на фураж и високите цени, така също и изискванията към производителите за достигане на стандарти във фермите.

Предлага се на всяко едно стопанство да се изплатят средства за закупуване на фуражи по еднократна държавна помощ “de minimis”, която за всяко стопанство не може да бъде повече от 7500 евро, а самата държава със собствен ресурс може да реши начина, по който ще я предоставя. Фермерите настояват ДФЗ да отдели 40 млн. лева за подпомагане, като се имат предвид следните нормативи на брой животно:

За една крава - 300 лева;
За една биволица - 300 лева;
За една овца - 40 лева;
За една коза - 30 лева.

Нека припомним, че през 2008 година също бе предоставена помощ в животновъдството по Програма “de minimis” при същите параметри и тогава разпределеният ресурс беше близо 40 млн. лева.

Освен това в декларацията е записано искането за разсрочване на кредитите, получени от ДФЗ, за закупуване на фураж през 2009 г. В пакета от мерки е предложено да се предвидят кредити за закупуване на фуражи, като залог за тях са бъдещите вземания за национални доплащания в животновъдството за кампания 2011 г. Предвид реформите при създаването на БАБХ и закриването на НВМС, се предлага всеки животновъд сам да избира ветеринарния лекар, който да го обслужва.

Мнението ни е, че това са разумни и изпълними искания и те не противоречат на регулациите и изискванията на ЕС. Друг е въпросът дали има воля това да се случи и във възможностите на държавата ли е да осигури този финансов ресурс? Скоро в свое изявление вицепремиерът Дянков определи земеделието като важен отрасъл в икономиката и това откритие би следвало да бъде подплатено със съответни мерки.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

Най-големите банки у нас

Активите на банковата система в България възлизат на 74.22 млрд. лв.

Активите на банковата система в България възлизат на 74.22 млрд. лв. към 31 март 2011 г., спрямо 71.38 млрд. лв. за година по-рано, информираха от БНБ. Най-голямата банка в страната по размер на активите остава Уникредит Булбанк (11.296 млрд. лв.), следвана от Банка ДСК, Обединена Българска Банка, Райфайзенбанк и Пощенска банка.

Първите четири банки обаче отчитат понижение в активите си с между 1.75 и 6.47%, докато Пощенска банка увеличи активите си с 4.43 на сто. По-голямата активност на средните и малките банки отново засилва пазарните им позиции за сметка на групата на петте най-големи институции, която в края на март притежава 53.9% от активите на системата.

Останалите банки в топ 10 приключиха периода с ръст в размера на активите си. Най-малък е той при SG Експресбанк (3.16%), а най-голям за Корпоративна търговска банка, Централна кооперативна банка и Първа инвестиционна банка, или все публични трезори.

Към 31 март 2011 г. у нас има 18 банки с активи от над 1 млрд. лв. спрямо 16 за сравнимия период година по-рано. Най-малките банки в страната са Регионална инвестиционна банка, Те Дже Зираат Банкасъ и ЧПБ Тексим, управляващи по-малко от 100 млн. лв.

Най-големите банки в България към 31 март 2011 г. по размер на активите

Банка	2011	2010	Изменение
Уникредит Булбанк	11 296 980	11 497 674	-1,75%
Банка ДСК	8 469 181	8 680 605	-2,44%
ОББ	7 528 072	7 945 731	-5,26%
Райфайзенбанк	6 365 733	6 806 408	-6,47%
Пощенска банка	6 331 100	6 062 498	4,43%
ПИБ	5 267 436	4 310 678	22,20%
Банка Пиреос	4 038 572	3 558 835	13,48%
КТБ	2 960 108	2 210 492	33,91%
SG Експресбанк	2 881 520	2 793 278	3,16%
ЦКБ	2 423 455	1 865 322	29,92%
Алфа Банк	2 012 627	2 184 877	-7,88%
СИБАНК	1 948 612	1 988 603	-2,01%
МКБ Юнионбанк	1 657 888	1 688 106	-1,79%
Алианц Банк	1 642 965	1 643 933	-0,06%
ББР	1 399 503	963 421	45,26%
Инвестбанк	1 243 361	1 031 153	20,58%
Прокредит Банк	1 170 080	1 021 627	14,53%
Общинска банка	1 006 165	815 651	23,36%
БАКБ	685 522	898 375	-23,69%
Интер. Асет Банк	613 689	514 524	19,27%
Търговска банка Д	553 937	375 261	47,61%
Емпорики Банк	540 956	496 902	8,87%
ИНГ Банк	522 540	427 432	22,25%
БНП Париба	487 557	482 408	1,07%
Сити Банк	462 116	452 773	2,06%
Токуда Банк	435 359	348 294	25,00%
НЛБ Банка	154 054	208 037	-25,95%
ЧПБ Тексим	75 533	66 911	12,89%
Т. Дж. Зираат Банкасъ	45 173	40 135	12,55%
РИБ	5 942	752	690,16%
Общо	74 225 736	71 380 696	3,99%

* Данни: БНБ (хил. лв.)

КАК СЕ ЖИВЕЕ СЪС 100 000 ДОЛАРА ПО СВЕТА

Годишна заплата от 100 000 долара ще ви осигури различен стандарт в Ню Йорк и Москва. Московчанинът плаща само 13% данък (в Ню Йорк би бил 38%), а цените са с 55% по-евтини от тези в Голямата ябълка. Така той би имал еквивалента на 130 000 долара на колега в Ню Йорк. Как се живее в различни градове по света с тази заплата, вижте от класация на Business Insider:

Цюрих

100 000 долара можете да получавате като младши експерт в Zurich Financial Services. Ще плащате 30% данъци. Можете да си позволите да живеете в апартамент в добър квартал, с площ от около 45 кв. метра.

Берлин

Тази заплата можете да получавате като младши специалист в Deutsche Bahn, например. Данъците ви ще са 46%. Можете да живеете в апартамент с 2 спални и площ от около 120 кв. метра в някой от по-периферните квартали.

Париж

100 000 долара можете да получавате в AXA. Ще ви удържат данъци от 39%. Можете да живеете в студио от 20 квадрата в централните части на Париж.

Сао Пауло

Такава заплата може спокойно да получавате в Itau'sa-Investimentos Itau'. Данъците ви ще са 26%. Може да живеете в луксозен апартамент с 2 спални в добър квартал.

Сидни

Може да получавате 100 000 долара в Commonwealth Bank. Данъците ви ще бъдат 40%. Можете да наемете студио от 25 кв. метра точно срещу пристанището на Сидни.

Торонто

Може да получавате 100 000 долара в Manulife Financial. Ще ви удържат 38%. Може да живеете в апартамент от 51 кв. м с икономка.

Тел Авив

100 000 долара може да получавате в Israel Corp. Ще ви удържат 43%. Може да живеете в къща с 4 спални, двор и камина.

Ню Йорк

Може да работите в J.P. Morgan Chase & Co. Данъците ви ще бъдат 38%. най-вероятно ще живеете в студио в Манхатън.

Истанбул

100 000 долара може да получавате в Koc. Holding. Данъците ви ще бъдат 33%. Може да живеете в къща с басейн и площ от 120 квадрата.

Лондон

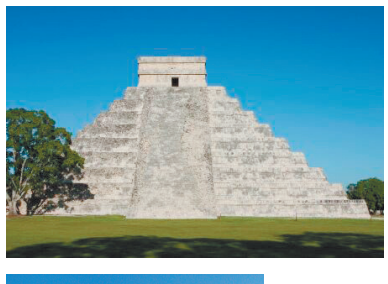

Може да получавате 100 000 долара в BP. Данъците ви ще бъдат 34%. Може да живеете в малък апартамент в югоизточен Лондон.

Токио

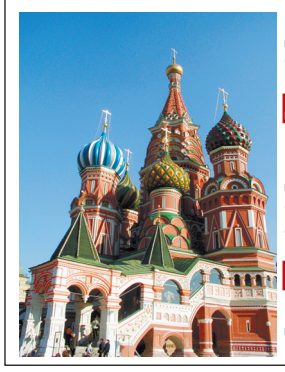
100 000 долара може да вземате в Toyota Motor. Данъците ви ще бъдат 26%. Може да живеете в студио от 20-25 кв. м.

Мексико

Може да получавате 100 000 долара в Pemex. Данъците ви ще бъдат 28%. Може да живеете в къща с 2 спални и площ от 170 квадратни метра.

Дубай

100 000 долара могат да се вземат в Dubai World. Данъците ви ще бъдат едва 5%. Може да живеете в апартамент в луксозен комплекс, с площ 120 кв. метра.

Москва

100 000 долара може да получавате в Газпром. Данъците ви ще са 13%. Ще живеете в центъра на Москва, в апартамент от 30 квадрата.

НИЕ над 30 неправителствени, творчески и професионални организации, политически партии и движения ВИ КАНИМ ДА ПРАЗНУВАМЕ ЗАЕДНО

66 години от победата над фашизма

9 ДЕН НА ЕВРОПА

МИТИНГ КОНЦЕРТ

СЪС СПЕЦИАЛНОТО УЧАСТИЕ НА Н. РАСТОРГУЕВ - ЛЮБЭ

9 май

9 май, понеделник, 11 ч., пред паметника на Съветската армия

ОЧАКВАМЕ ВИ!

Свят

Снимки БГНЕС

Медицински служители в двете най-големи болници на Атина излязоха на протест срещу политиката на правителството в здравеопазването

Варна е врата за кокаина в Европа

Престъпни групи може да се възползват от премахването на визите, алармира европейската полицейска служба

Варна заедно с черноморските пристанища Констанца и Одеса играят важна роля в транзита на кокаин от Латинска Америка, а Молдова - в складирането и преработката на наркотика, гласи доклад на Европол за организираната престъпност. Европейската полицейска служба отбелязва, че все по-голямо количество кокаин от Латинска Америка влиза в ЕС през Западните Балкани и Югоизточна Европа. Либерализирането на търговията в региона и присъствието на установени транснационални престъпни мрежи са улеснили това разширяване, смятат от Европол.

Службата алармира, че организирани престъпни групи като албански и турски групировки, както и престъпни организации от бившия СССР може да се възползват от възможностите от присъединяването на България и Румъния към Шенгенската зона. Това касае както наркотрафика, така и контрабандата на цигари, незаконни стоки за пазарите в ЕС и трафика на хора.

Създадена е "балканска ос" за трафик в ЕС. Балканските маршрути са много гъвкави. Пратките с хероин пресичат Адриатическо море и след като преминат транзит през Гърция, продължават през България и Румъния към Централна Европа. Другите маршрути са през Западните Балкани, които са ключов транзитен район вече много години. Албания, Македония и Косово са особено важни райони за съхранение и препакетиране на дрога. Констатира се нарасналата роля на български престъпни групи в мащабното производство на амфетамини за пазара в Близкия изток.

Българските мафиоти са и сред най-активните във фалшифицирането на евро. Заради кризата производството на фалшиви банкноти не се ограничава само в незаконни лаборатории, а все почесто в него участват собственици и работници в законни печатници. Българските фалшиви банкноти са от изключително високо качество, но мрежата за разпространение не е особено голяма, констатира Европол.

Отбелязва се също, че с присъединяването на Румъния и България към Шенгенската зона може да се увеличи напливът на нелегални имигранти и на техните помощници към България и към Черноморския бряг. Очакваното облекчаване на визовия режим с Украйна може да улесни трафика на наркотици през Черноморския маршрут. Това означава, че страните членки от Югоизточна Европа може да се нуждаят от допълнителна оперативна помощ, пише в доклада за организираната престъпност на европейската полицейска служба Европол.

ЕК предлага ревизия на правилата в Шенген

Европейската комисия предложи да се даде по-голяма свобода на действие, за да се поднови контролът по националните граници в Шенгенското пространство, както поискаха френските власти, разтревожени от масовия наплив на имигранти, идващи от Италия. Временното възстановяване на граничния контрол по националните граници може да бъде разрешено в случай, че някоя държава, чиито граници са външни за ЕС, бъде изправена пред трудности, съобщи еврокомисарката по вътрешните работи и сигурността Сесилия Малмстрьом. Контролът по националните граници ще може да бъде разрешен също, когато част от външната граница на ЕС е подложена на изключителен миграционен натиск, добави тя.

Малмстрьом постави ударение върху временния характер на тази мярка, която ще се прилага само при изключителни обстоятелства. Предложенията ще бъдат обсъдени на извънредно заседание на министрите на вътрешните работи на 27-те на 12 май в Брюксел, след което ще бъдат финализирани от държавните и правителствени ръководители на среща на върха през юни.

Сесилия Малмстрьом:

България и Румъния са готови напълно технически за Шенген, но липсва необходимото доверие на някои страни към тях.

Ставаме 7 милиарда

Населението на Земята ще стане 7 милиарда за Хелуин тази година. Това сочи доклад на ООН, цитиран от Ройтерс. Според учените в средата на XXI век хората по света ще са вече 9,31 милиарда. Причината е в по-ниската смъртност и по-високата раждаемост.

Новата прогноза за достигането на рекордните 7 милиарда през октомври се базира на изчисления по сегашните тенденции. В доклада на Фонда на ООН за населението се прогнозира, че до 2100 г. населението на Земята ще бъде около 10,1 милиарда души. Ако раждаемостта се увеличи с половин дете на жена, населението може да достигне близо 16 милиарда души.

ЛИСАБОН ИЗТЪРГУВА ПОМОЩТА

Португалия постигна споразумение с ЕС и МВФ за финансова помощ. Тя ще е в размер на 78 милиарда евро. Премиерът Жозе Сократиш заяви, че споразумението ще изисква известни жертви, но намекна, че условията в него не са толкова строги, колкото за Гърция и Ирландия.

www.duma.bg

кратки

Атина ще регулира цените на горивата

Гърция въвежда държавно регулиране на цените на автомобилните горива. Максимална цена на дребно се въвежда в 13 области на страната, включително и в основните туристически направления, и ще е между 1,724 до 1,788 евро за литър обикновен бензин. В още 5 области за пръв път се въвеждат максимални цени на дребно.

Исламабад моли за помощ

Пакистанският премиер Юсуф Реза Гилани призова за повече помощ от страна на международната общност за справяне с "тероризма и екстремизма" след убийството на Бен Ладен. "Имаме нужда от подкрепата на целия свят", допълни пакистанският премиер.

Сирия готова да преговаря

Властите в Сирия, където от месец март се провеждат протестни акции, са изразили готовност за преговори с протестиращите. С осигуряване на връзката власт-въстаници се е заела една от най-близките съветнички на президента Башар Асад - Бутайна Шаабан, но до този момент няма успех.

НАТО отрича „приятелски огън"

Водените от НАТО международни сили в Афганистан отхвърлиха твърденията на афганистанската полиция, че сили на Алианса са убили до 10 охранители при приятелски огън. От НАТО уточниха, че са ликвидирали само един въоръжен мъж.

Кола избухна близо до щаб-квартирата на бунтовниците в Бенгази, ранявайки двама души. Експлозията предизвика масово недоволство сред населението на града, решили, че взривът е дело на кадафисти. Засега обаче не е ясно дали това наистина е атентат, или просто нещастен случай

Свят

Хага се прицели в Кадафи

Международната коалиция е не срещу либийския лидер, а срещу режима му, обяви първият френски дипломат

Международният наказателен съд в Хага ще издаде тази седмица заповед за арест на петима представители на либийското правителство, сред които лидерът на Джамахирията Муамар Кадафи и неговият син Сейф ал-Ислам, съобщава mignews.com, като се позовава на телевизионния канал "Ал-Арабия". Освен това в заповедта за арест най-вероятно ще бъдат включени и имената на бившия министър на външните работи на Либия Муса Куса, който избяга във Великобритания, на директора на външната сигурност на Либия Абу Зейд Омар Дурда, за който се предполага, че към момента се укрива в Тунис, и на още един висш представител на режима.

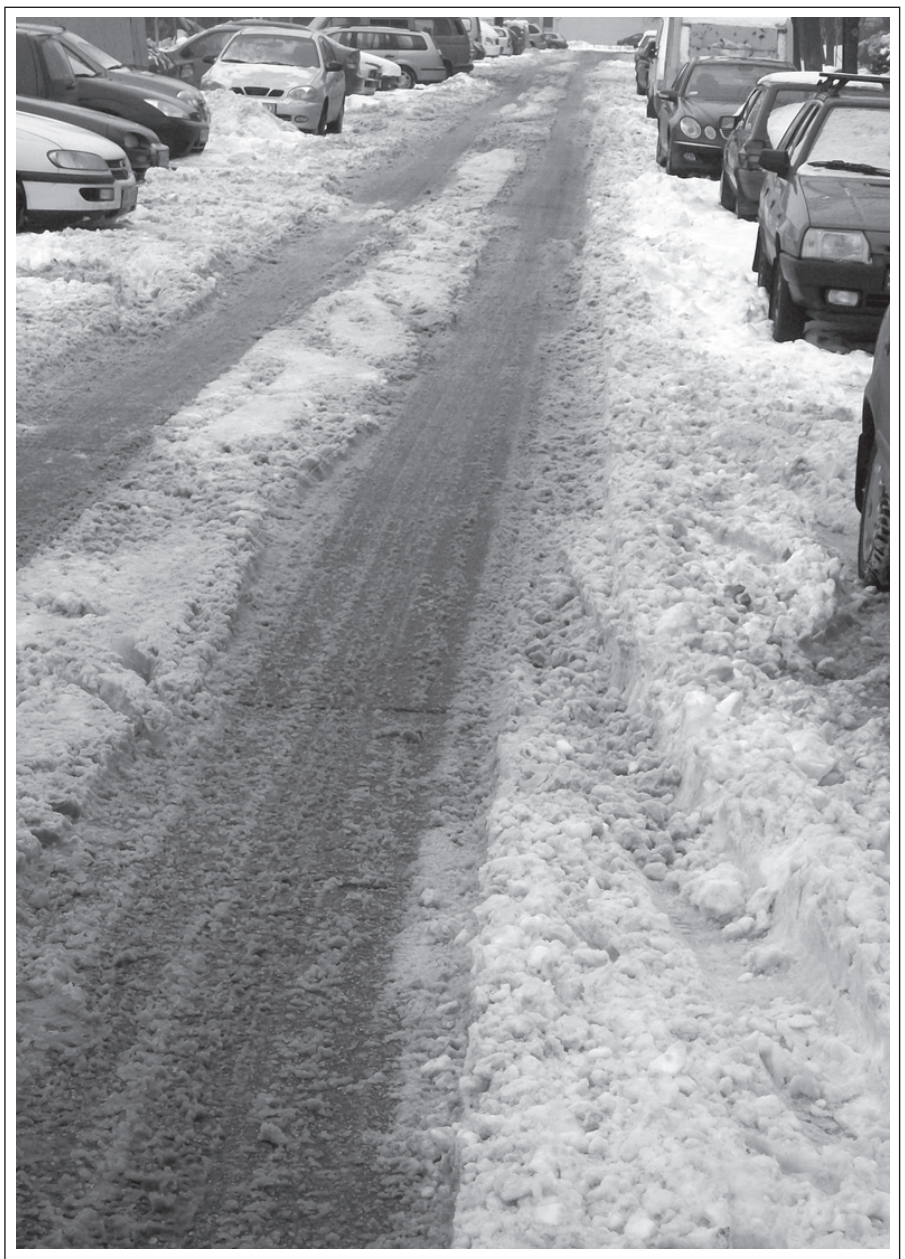
Хагският съд има доказателства, че преди избухването на гражданска война в Джамахирията местните власти са планирали да потушат недоволството, убивайки мирни жители. Очаква се прокурорът Морено Окампо да представи пред съда доклада си по случая днес.

Междувременно НАТО поднови въздушните удари срещу правителствен комплекс в либийската столица Триполи, съобщи телевизия Ал Джазира, цитирана от ИТАР-ТАСС. В столицата са отекнали два мощни взрива. Засега няма информация за последствията от нападението. Припомняме, че преди три дни при подобна бомбардировка загинаха най-младият син на либийския лидер Муамар Кадафи Сейф ал-Араб и трите му деца.

Либийският режим предложи да удължи с един-два дни ултиматума, даден на бунтовниците в Мисрата да се предадат, предаде Франс прес. По този повод заместник-министърът на външните работи Халед Каим заяви, че има "положителни признаци сред населението" и отбеляза, че 400 души са предали оръжието си. Либийската армия подложи на ракетен обстрел държания от бунтовниците град Зинтан в района на Западните планини, предаде Ройтерс. Над 40 ракети "Град" са поразили Зинтан, а доставките до Мисрата са били спрени заради артилерийски огън и заложени мини на входа на пристанището, казаха бунтовници. Според техен говорител, отново са избухнали сражения в източните предградия на Мисрата, но интензивните въздушни удари на самолети на НАТО изглежда са защитили пристанището.

В свое комюнике Върховният комисариат на ООН за бежанците съобщи, че бежанската вълна от района на Западните планини се е подновила и либийски семейства бягат в съседен Южен Тунис. Над 8000 души, предимно бербери, вече са пристигнали в Дехиба в Южен Тунис. Повечето от тях са жени и деца. Десетки хиляди либийци вече напуснаха региона.

По повод появилите се слухове за съдбата на либийския лидер, който не се е появявал публично след нападението на комплекса, в който живеят той и семейството му, френският министър на външните работи Ален Жюпе заяви в ефира на TV "Франс 24", че целта на международните сили не е да убие Кадафи, а да отслаби неговия режим.

Сняг и необичайно ниски температури обхванаха големи части от Полша още от първите дни на май. Изненадващото лошо време само за няколко дни доведе до около 400 пътни инцидента, при които са загинали 41 души, а над 500 са ранени. Ветрове навяха сняг в цяла югозападна Полша и оставиха без електричество 100 000 домакинства. Движението по много пътища е частично парализирано. Сугрешица и дъжд пък паднаха в централните части на страната

НОВА ВЕРСИЯ ЗА ЛИКВИДИРАНЕТО НА ОСАМА

Белият дом коригира версията си за ликвидирането на Осама бен Ладен. Сега правителството казва, че лидерът на "Ал Кайда" не е бил въоръжен. Освен това жена му не била убита, а само ранена.

Първоначално Вашингтон създаде впечатлението, че при акцията в пакистанския град Аботабад Бен Ладен сам е стрелял срещу нападателите. Говорителят на Белия дом заяви сега, че Осама не е бил въоръжен, но оказал съпротива и затова бил убит с два изстрела.

Спор отложи помирението на палестинците

Спор в последната минута за разположението на местата отложи историческата церемония по подписването на споразумение за обединение между палестинските движения "Фатах" и "Хамас". Източник от "Ислямски джихад" заяви, че двете движения не могли да се споразумеят, дали лидерът на "Хамас" Халед Мешаал трябва да седи редом до Махмуд Абас. Абас настоял да седи сам на подиума, за да се подчертае статутът му на президент на палестинците.

Единадесет палестински фракции се събраха в Кайро, за да подпишат споразумението за помиряване, което беше постигнато миналата седмица между основните групировки "Фатах" на президента на Автономията Махмуд Абас и "Хамас", контролираща Ивицата Газа. Националното помирение бе договорено с посредничеството на Египет.

Споразумението се очаква да сложи край на разделението между администрацията на "Хамас" в Ивицата Газа и палестинската власт на Абас на Западния бряг. Документът предвижда сформирането на временно правителство от "независими" личности, одобрени от двете групи, което да подготви провеждането на президентски и парламентарни избори. Сред първите задачи е и установяването на висш съвет по национална сигурност.

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Шега за 200000

Телефонните терористи са истинско главоболие за московските полицаи

Михаил **ФАЛАЛЕЕВ**

Новата техника позволи на московските следователи и детективи да заловят близо десетина лъжетерористи и да ги изправят пред съда.

Всяка година в полицията постъпват хиляди лъжливи съобщения за уж поставени експлозиви някъде - в училища, институти, летища, гари, търговски сгради, банки.

Пикът на такива фалшиви минирания беше през 2003 и 2004 г., когато броят на хулиганските обаждания достигна почти четири хиляди. Зам.-началникът на Главното управление на вътрешните работи на Москва генерал-майор Аркадий Гостев разказа, че са успели да намалят броя на тези безобразия, благодарение, първо, на по-суровите наказания и второ, на резултатното издирване на тези лъжетерористи.

Член 207 от Наказателния кодекс на Руската федерация предполага максималното наказание за умишлено лъжливо съобщение за подготвян взрив - глоба до 200000 рубли или лишаване от свобода за 3 години. Като правило, съдът наказва заловените престъпници с глоба.

Важно е, че за непълнолетните носят отговорност техните родители. Както показва статистиката, близо 60% от лъжливите съобщения са именно за заложени експлозиви в различни учебни заведения. Ученици или студенти, надяващи се да провалят контролно или изпит, звънят в полицията и съобщават за страшната опасност. Например, обаждат се, че има взривно устройство в училище номер 5. И започва циркът. За кое "пето" училище става въпрос. За средното, спортното, музикалното, специалното? В столицата има десетина училища с тази номерация. Налага се да се евакуират и да се проверят всичките училища. А ако "минират" университета, то кинолозите и сапьорите се налага да проверят всичките учебни корпуси и дори общежитията. Това "удоволствие" струва стотици хиляди рубли. И въпреки че нито веднъж досега тези съобщения не са били потвърдени, полицията няма право да игнорира нито едно обаждане. Всеки телефонен звън за полицаите е боен и се отработва по пълната програма. Когато обаче детективите започнаха да залавят такива "шегаджии", а съдът да ги глобява, броят на желаещите да проверят работата на столичната полиция намаля. Защото дори таткото на такъв пакостник да е бизнесмен с прилични доходи, няма да е щастлив да плати 200 хиляди за лудориите му. А за по-бедно семейство такова наказание си е направо катастрофа.

Да се ловят лъжетерористите в Москва помага системата за единна централизирана служба "02". Електронната "карта на произшествията" осигурява както централизираното събиране и обработване на информацията, така и автоматично оповестяване на съответните подразделения. При това на всички етапи на обработката на заявлението за произшествието се осигурява възможност за строг контрол на преминаването на информацията - от времето на приемането на сигнала до времето на получаване на резултати от проверката на всички подразделения. С други думи - обаждането на лъжетериориста се записва, регистрира се времето и мястото, откъдето човекът се е обадил. Ако това е стационарен или уличен телефон, само след няколко минути детективи и експерти вече ще проучват апарата, чак до снемането на пръстови отпечатъци и биологични следи.

Близо 90% от лъжливите съобщения обаче идват от т. нар. сиви, нерегистрирани симкарти, през интернет, от общодостъпните "ай-пи" адреси, от интернет клубове. Това, разбира се, затруднява издирването на "шегаджиите", но не го прави невъзможно. Миналата година московските полицаи са повдигнали 303 наказателни обвинения срещу лъжетерористи, 40 от тях вече са в съда.

Генерал Гостев междувременно подчерта, че полицията приветства информация от бдителни граждани, съобщаващи за подозрителни предмети в транспорта, във влаковете, в местата, където има много хора. Например "безстопанствена" чанта, забравена във вагона на метрото, странна кутия. Това наистина може да се окаже взривно устройство.

По думите на генерала, най-много съобщения за подозрителни предмети има от Северозападния окръг на Москва. Там още от времето на войната са останали доста складове с боеприпаси - снаряди, мини, гранати. През последните два месеца в "02" е имало над 3500 съобщения за намерени подозрителни предмети.

Интервю

Явор Куюмджиев:

БСП знае как да извади България от кризата

Единственото, което днешното управление прави за бизнеса, е да го тормози, казва председателят на Съвета по икономическа политика, енергетика и туризъм на социалистите

Интервю на Лилия ТОМОВА

Снимка Мариета ТОМОВА

ЯВОР КУЮМДЖИЕВ е роден на 14 септември 1970 г. в София. Учил е в Софийската математическа гимназия, завършил е Руското средно училище във Високе Мито, Чехия, Техническия университет в София, през 1993 г. - и Чешкия технически университет в Прага. През 2001 г. завършва и Рочестърския технологичен институт - Ню Йорк, САЩ. Магистър е по бизнесадминистрация, бил е ръководител на отдел "Малки и средни предприятия" на Комерчни Банка АД, заемал е ръководни длъжности в Societe Generale group и в ШКОДА ПРАГА АД. От октомври 2007 г. до лятото на 2009 г. е заместник-министър на икономиката и енергетиката. Член е на НС на БСП, председател е на Съвета по икономическа политика, енергетика и туризъм на социалистите. Владее английски, руски, чешки, ползва и немски, френски, словашки език.

Излизаме ли от кризата, както продължават да твърдят от ГЕРБ, г-н Куюмджиев?

- Категорично не. Не излизаме, тъй като икономиката си има логика и процесите в нея безропотно следват тази логика. Във всяка икономика има няколко основни показатели, които дават знак дали тя се развива или просто какво се случва с нея. Тези основни двигатели на икономиката са преките чуждестранни инвестиции, вътрешното потребление, износът, промишленото производство, вътрешните инвестиции, както и брутният вътрешен продукт, нивото на безработица, нивото на заетост. Ако разгледаме всеки от тези показатели поотделно, можем да твърдим, че у нас има трагичен спад на всичките. Най-жесток е този спад при чуждестранните инвестиции, където за две години управление на ГЕРБ спадът е близо 80 процента. Безработицата се е увеличила двойно, т.е. увеличението е сто процента, броят на заетите лица е спаднал с 10 процента, промишленото производство - с 16 процента, а вътрешното потребление - с 8 процента. Тези данни са за две години. И са трагични.

Единствените показатели, при които няма спад, но на практика са "замръзнали", са брутният вътрешен продукт и износът. Защото брутният вътрешен продукт нараства с 1,7 процента, което обаче е символично, не е тенденция. Износът пък отбелязва 2,5 процента ръст, но това няма как да изкара икономиката от дъното - от всичките двигатели на един износ, който на практика не се е увеличил, няма как да се подобрят нещата.

Казвате, че икономическите показатели са замръзнали. Има ли всъщност начини да бъдат, както се казва, "размразени", и БСП има ли ясна визия за това?

> **Кризата свършва, но не в България**

- Разбира се, че има такива начини. Ние не само знаем как да го направим, но доказахме знаенето и моженето си в миналото - с ръстове от над 6 процента годишно, с двойно увеличение на доходите на хората, с над 300 хиляди новооткрити работни места за времето на нашия мандат. А в краткосрочен план сме предвидили поредица от мерки, които поне да спрат негативните тенденции, да спрат срива. Тъй като не става въпрос само за "замръзване" на икономиката, а за истински тотален срив. Решения има, знаем как да ги приложим, знаем какво да правим и сме изготвили управленски проект в областта на икономиката, който ще представим идната седмица официално, за да запознаем широката общественост с него.

Можем ли да кажем - смело или все още почти свенливо, че БСП се готви за властта?

- Готови сме да поемем отговорността за изваждането на България от кризата.

Кризата само икономическа ли е, или вече пълзи и към държавните финанси?

- Ако управлението продължава по начина, по който я кара досега, кризата ще стане и криза на държавните финанси. Защото "строгите фискални мерки", които се възприеха - неразплащането с бизнеса, откровеният рекет от страна на държавата за неизплащане на пълните суми, заработени от предприятията и от хората, доведоха страната ни до тази ситуация, в която е днес. Фискалният резерв е спаднал с 30 процента за двете години управление на ГЕРБ. А по днешните данни на Министерството на финансите те са стигнали санитарния минимум от 4,7 милиарда евро.

Всъщност, къде отидоха милиардите от резерва, който БСП и тройната коалиция оставиха на ГЕРБ?

> **Нашата партия, както досега, ще обещава само това, което наистина може да свърши**

Защото пенсии и заплати вече две години не са "мръднали" нагоре...

- Това е една от най-големите загадки. Отговорът е, че голяма част от тези пари отидоха в сивата икономика, голяма част се преразпределят в контрабандата, която предизвикаха управляващите със своите решения. И те трябва да носят отговорност за това. Но като допълнение трябва да се отговори и на въпроса къде отидоха 2,5 милиарда лева от събираемостта на приходите в хазната. През 2008 г. от данъците с най-голямо значение за държавния бюджет са събрани 15,5 милиарда лева. През 2010 г. те са... 13 милиарда лева. Това са 2,5 милиарда лева по-малко, което е нищо в икономиката, което да дава какъвто и да било признак на оптимизъм за това, че нещо ще се промени и през тази година.

Неведнаж сте били тревога, че порочни практики на правителството са да бъде рекетиран бизнесът с полицейски хитринки. Какво точно имате предвид, разгадали ли сте и "хитринките"?

- Не бих казал точно "полицейски хитринки", това е малко пресилено определение. Става дума просто за откровен натиск от страна на всички държавни органи. Ако използваме една аналогия - "Ако искаш да береш ябълки, трябва да засадиш дърво". Така всъщност е и с млякото - ако искаш да го имаш, не може само да биеш кравата, трябва и да я нахраниш. Може би сравненията изглеждат абсурдни, едва ли не - глупави, но са точни. Защото това се случва днес в бизнеса.

Не садят дървета и не хранят кравите?

- Единственото, което държавата прави за бизнеса днес, е да го тормози, включително и с непрекъснати проверки от всякакви трибуквени и четирибуквени институти и институции. Та хората, вместо да се занимават с това, което трябва да правят - да правят бизнес, да развиват предприятията и фирмите си, да се грижат за своите служители, да търсят пазари, да движат с една дума бизнеса си, се занимават месеци наред с обяснения пред служителите на всичките тези многобуквени съкращения на институциите.

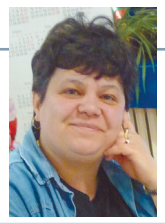
А въпросните хитрини биха ли могли да бъдат окачествени и като държавен рекет?

- Абсолютно. При това - комбиниран с натиск от страна на държавата към фирмите, които "доброволно" желаят да се откажат от 7 процента от сумите си (това - в момента, в началото беше от 10 процента), си е жив рекет. Нещо подобно като писмото на премиера Борисов до медиите да му отговорят дали има натиск върху тях сигурно помните това... Така че тезата за края на кризата е крайно несъстоятелна. Иначе - да, кризата свършва. Но не в България. Защото в много малко страни от Европейския съюз има такова нарастване на безработицата, каквото е в нашата страна. У нас безработицата е три пъти по-голяма, отколкото средната в Евросъюза! Дори в страни, които са в тежка финансова криза - Испания, Португалия, Гърция например, няма толкова лоши показатели, каквито има у нас.

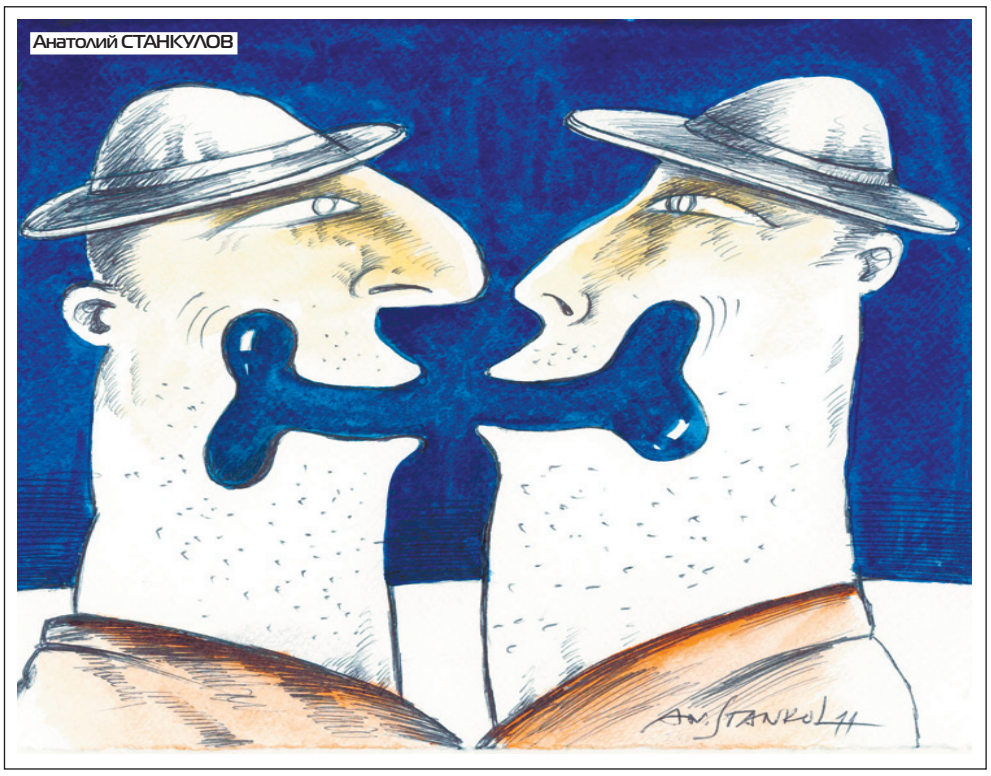
А можем ли да помечтаем? Ако и когато ГЕРБ си отидат, каква да е надеждата за хората, които наричаме "обикновени"?

- Надежда има. Засега нищо не е "фатално приключило". Но БСП, като отговорна политическа партия, сме обещавали досега и ще продължим да обещаваме само това, което наистина и изцяло можем да свършим. И ще го обявим другата седмица.

Общество

ИНА МИХАЙЛОВА

За кокала

Защо в тази държава, наречена България, не може да има нещо хубаво, построено с труда на милиони хора? Навярно си задавате този въпрос всеки ден. И всеки ден пред очите ви изниква поредният пример, че това, което сами си направим, никой друг не може да ни го направи.

Вчера правителството прие разпореждане Националният дворец на културата, който 30 години е символ не само на столицата, но и на културните ни и национални достижения, да се преобразува в еднолично акционерно дружество.

През последните 20 години НДК изобщо не може да се оплаче, че е далеч от фокуса на новините. И за хубаво, и за лошо. И с подозрения, и с отличия. Прибързаните оценки и заключения, също като категорично еднозначните квалификации и обвинения, като по неписано правило едва ли са най-верните. Има кой да казва в тази държава кое е законно и кое - не. Вчерашното решение на кабинета за уникалния замък, който все пак е собственост и притежание на този народ и на тази държава, най-малкото предизвиква доста въпроси и притеснения.

Не сме адвокати нито на НДК, нито на разбралия вчера от новините за промяната в собствеността генерален директор Христо Друмев, но имаме право да споделим съмненията, които витаят из въздуха. Самият Друмев нееднократно е казвал, че в последните години има поне 20 опита за приватизация на НДК. Чували сме и уверенията на настоящия културен министър Вежди Рашидов, и на финансовия министър Симеон Дянков вчера, че дворецът няма да се приватизира. Но не е ли именно образуването на ЕАД първата и най-лесна стъпка към последващо разпарчетосване и приватизация на НДК? Преди време ГЕРБ направиха такъв опит, тогава скочиха интелектуалците и намерението им се провали. Не е ли демократично, нормално, задължително дори за подобен символ като НДК, от национално и обществено значение, да се направи широка дискусия, да се потърси мнението на различни слоеве? А не тихомълком да се предприемат спонтанни решения. И правителството да слага ръка върху НДК, за да направи "държавните активи максимално ефективни". Звучи като приказка. Но за какво да са ефективни активите на НДК - за да пълнят бюджета на Министерството на финансите, а след това на културата? Вместо да е обратното, както се полага на един национален център. Защото, ако съдим по думите на Христо Друмев, през последните 20 години държавата не е дала и лев за НДК. Но сега иска да докопа кокала. Дали държавата, при това тази държава - на Дянков и сие, е най-добрият стопанин? Въпросът не се нуждае от отговор, защото примерите говорят достатъчно ясно.

Трябва ли да живеем с очакването, че един ден ще се събудим и НДК няма да го има? Но ще има няколко души, които ще бъдат особено щастливи и максимално удовлетворени от поредната успешна антикризисна мярка? Мярка, която ще им позволи да сложат ръка върху активи, надхвърлящи според някои изчисления 2 млрд. лв.? Активи, които се намират на възможно най-апетитното място в София? Активи, гарнирани с модерни съоръжения и инфраструктура, на които цял свят завижда? Активи, които всъщност са изградени с доброволния труд и усилията на милиони българи.

Днешните управляващи няма как да знаят това. Някои от тях тогава навярно са били "задушавани от червените връзки". За други чувството за национално достойнство и гордост отдавна е потъпкано. Какво им пречи тогава, в името на една хрумка, наречена антикризисна мярка, да разрушат нещо, запазено и функционирало десетилетия? Нищо.

Помощ! Талибани ни реформират!

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

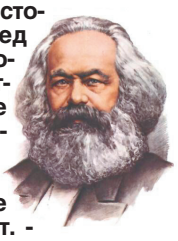
Българските железници комай останаха един от последните големи държавни активи, които не са продадени на частници. Нацяло или на парче. Но правителството на Бойко Борисов явно има намерението да премахне тази "пазарна несправедливост". Министърът на транспорта Александър Цветков се закани вчера да приватизира товарните превози на БДЖ. За сведение, това е единственото направление в дейността на железниците, което е печелившо, а това обстоятелство обяснява до голяма степен защо кабинетът "Борисов" иска да го продаде. Как така държавата ще има нещо, което е печелившо? То непременно трябва да бъде дадено в частни ръце, защото противното е антипазарно и всъщност е пълна ерес. Това пък е логиката на едно друго лице, което вчера се произнесе по темата за реформата в БДЖ - икономистът от институт "Отворено общество" Георги Ангелов. Той приветства идеята на Цветков и дори, както се полага на напредничав млад неолиберален икономист, отиде още една крачка напред и предложи общините сами да решавали дали имат нужда от жп превози и ако да, да си стопанисват железния път за своя сметка. Уникално и много пазарно предложение, което, ако бъде осъществено, със сигурност ще остави без пътнически влакове половин България.

Ангелов пропуска някои дребни подробности, като лошото финансово състояние на общините, което не им позволява да си ремонтират дупките по пътищата, камо ли да поддържат железния път. Но нека да проявим снизхождние и да отдадем тези пропуски на обзелия го младежки порив, който по принцип затъмнява разума. Все пак, като се има предвид, че преди време икономистът от "Отворено общество" предлагаше да се отмени държавният пенсионен стълб, трябва да сме доволни, че не предлага да се отменят пътническите превози на БДЖ.

За пореден път държавата демонстрира нежелание да поддържа и развива поредния стратегически сектор. В Европа страни като Белгия, Германия, Франция се опитват да направят железниците, при това пътническите превози, конкурентни на автомобилния транспорт и дори на въздушния. В България цялата мисъл на управляващите и съветниците им е впрегната да "режат", "продават", "оптимизират", "съкращават" цели отрасли от икономиката. Къде е казано, че ако продадем товарните превози на частници, те ще станат толкова печеливши, че ще има и за частника, и за държавата? Опитът сочи, че ще има само за частника, и то до време. Защо поне за секунда не се помисли как да се направят рентабилни пътническите превози, вместо по типичния вече за десните икономисти талибански подход да се унищожава всичко, което не се вписва в догматиката им.

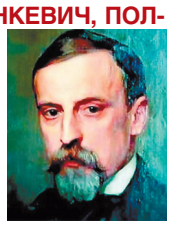
Дамата 5

1818 - РАЖДА СЕ КАРЛ МАРКС, НЕМСКИ ФИЛОСОФ И ИДЕОЛОГ (УМИРА 1883 Г.).

Създател на диалектическия и историческия материализъм. Според него пролетариатът като най-многобройна класа, лишена от собственост върху производствените средства, е единствено достойната и способна да управлява обществото класа. Основното му икономическо произведение е "Капиталът" (I т. - 1867 г., II и III т. - 1884 г., под редакция на Фридрих Енгелс).

1846 - РАЖДА СЕ ХЕНРИК СЕНКЕВИЧ, ПОЛСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1916 Г.).

Носител на Нобелова награда за литература през 1905 г. Автор на исторически романи, популярни и до днес - "С огън и меч", "Пан Володиовски", "Потоп", "Quo vadis?", "Кръстоносци". По тях са създадени редица филми.

1876 - ОТПЕЧАТАН Е БРОЙ ПЪРВИ НА В. „НОВА БЪЛГАРИЯ", ОСНОВАН ОТ ХРИСТО БОТЕВ.

ПОДПИСТНИКЪ.

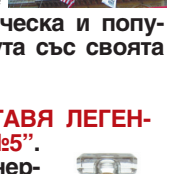
ВОСТОЧНИЯТЪ ВОПРОСЪ
и
БЪЛГАРИЯ.
отъ
Генералъ Липранди.

ПРѢДГОВОРЪ.

Избухналитъ въ Кандия бунтъ напомни разбудя восточнятъ въпросъ. Сичките повременни издания на западна Европа, а слѣдъ

Вестникът излиза до 22 април 1877 г. Ботев редактира само първия му брой. В бележка "Нужно обяснение" той формулира задачата на вестника: "... Освен физическа сила народът трябва да излиза и със своето морално оръжие (журналистиката е едно от първите средства на революцията)..." Сътрудници на вестника са Тома Кърджиев, Димитър Ценович, Иван Вазов, Христо Стоянов и др.

1891 - ОТКРИТА Е КОНЦЕРТНАТА ЗАЛА „КАРНЕГИ ХОЛ" В НЮ ЙОРК.

Тържественото събитие е съпроводено от концерт, дирижиран от руския композитор Пьотър Чайковски. Комплексът в Манхатън е проектиран от архитекта Уилям Бърнет Тутпил и е построен от филантропа Андрю Карнеги през 1890-а. Една от най-известните концертни зали в САЩ за класическа и популярна музика. И до днес е прочута със своята красота, история и акустика.

1921 - КОКО ШАНЕЛ ПРЕДСТАВЯ ЛЕГЕНДАРНИЯ ПАРФЮМ "ШАНЕЛ №5".

Известната френска модна дизайнерка и модернистка революционизира женската мода с включване в нея на мъжки елементи. Определят я като пионер, една от най-влиятелните фигури в модата на XX в. Шанел е дизайнерът, който пръв излиза с парфюм, който носи името на дизайнера. "Шанел №5" за първи път смесва няколко аромата (преди това всички парфюми имат само един (моно) аромат). Парфюмът остава класика в жанра и до днес.

1925 - В БЪЛГАРИЯ Е ПУБЛИКУВАН ЗАКОН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ПРИ БЕЗРАБОТИЦА.

Създават се първите държавни и общински трудови борси. Предвидени са и временни компенсации при безработица.

1948 - СЪЗДАДЕН Е ПФК ЦСКА. Историята на Централния спортен клуб на армията е свързана със споразумението между футболистите на "Септември" и физкултурния колектив "Чавдар" за обединение под името "Септември" при ЦДВ. Избран е и Управителен съвет на новото дружество с почетен председател ген.-лейт. Георги Дамянов, тогава министър на народната отбрана. На 5 май се подписва учредителният договор и това става рождена дата на дружество "Септември" при ЦДВ. Днес в Музея на спортната слава на ЦСКА се съхраняват над 1000 приза, от които близо 150 са от футбола.

1995 - УМИРА МИХАИЛ БОТВИНИК, РУСКИ ШАХМАТИСТ (Р. 1911 Г.).

Шести световен шампион по шах и един от най-добрите шахматисти за всички времена. През 1970 г. се оттегля от професионалния шах, за да създаде школа и да се занимава с развитието на компютърния шах. Сред учениците му са Анатолий Карпов, Гари Каспаров и Владимир Крамник - трима бъдещи световни шампиони.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

5 май 2011, година 8, брой 5 (78) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Една либерална лаборатория, опустошена от кризата

Когато исландският народ гласува срещу банкерите

В САЩ републиканците се борят за орязване на федералния бюджет; властите в Португалия се опитват да договорят размяна на суверенитет срещу спасителен план; в Гърция перспективата за преструктуриране на държавния дълг води до налагане на още по-строги мерки. Под натиска на спекулантите правителствата избраха безпомощността. Исландците, до които се допитаха чрез референдум, предлагат друго решение – сметката да платят онези, които предизвикаха кризата.

Робърт Уейд и Сила Сигургеирдотир*

МАЛЪК ОСТРОВ, а толкова сериозни въпроси. Длъжни ли са гражданите да плащат за лудостта на банкерите? Остана ли институция, олицетворяваща суверенитета на народа, способна да противопостави легитимността си на върховенството на финансите? Това бяха основните въпроси, на които беше потърсен отговор с организирания на 10 април 2011 г. референдум в Исландия. За втори път правителството поиска мнението на народа – съгласни ли сте да изплатите депозитите на британски и нидерландски физически лица в частната банка „Айссейв“? И за втори път жителите на острова, опустошен от започналата през 2008 г. криза, казаха „Не“ – 60% от гласувалите сега, срещу 93% при първото допитване през март 2010 г.

(На стр. 2-3)

*Съответно професор по политическа икономика в Лондонското училище по икономика и доцент по държавна политика в Исландския университет. Тази статия е преработена и актуализирана версия на изследване, публикувано в *New Left Review*, n° 65, Лондон, септември-октомври 2010.

Военни намеси в Либия и в Кот д’Ивоар

Произход и превратности на „правото за намеса“

За по-малко от месец Организацията на обединените нации (ООН) два пъти разреши да се прибегне до сила в Либия и в Кот д’Ивоар. Нещо изключително, защото Хартата на ООН препоръчва споровете да се уреждат по мирен път и тези решения се основават на скорошното признаване на „задължението на държавите да закрилят гражданското население“. Дали ООН не е на път да узакони „право на намеса“ с променливи измерения?

Ан-Сесил Робер

ДАДОХ заповед да се предприемат нужните мерки, за да се спре използването на тежки оръжия срещу цивилното население, заяви генералният секретар на Организацията на обединените нации (ООН) Бан Ки Мун на 4 април 2011 г. Няколко часа по-късно в Абиджан бойни хеликоптери на ООН и на френските сили „Ликорн“ се присъединиха към офанзивата на бойците на Аласан Драман Уатара срещу войниците на отиващия си президент Лоран Гбагбо.

В кулоарите на световната организация в Ню Йорк това решение предизвика известна тревога. При положение че изработената от Съвета за сигурност резолюция (№ 1975) е приета единодушно на 30 март 2011 г., функционери на организацията изразиха съмнения, че генералният секретар има право да даде такава „заповед“ (това право принадлежи само на Съвета за сигурност), и изтъкнаха двусмислието на израза *нужни мерки*, който дава голяма свобода на силите, ангажирани от името на ООН, и събужда опасения за нарушения. *Не е присъщо на културата на Обединените нации да водят активни военни действия или да взимат страна в гражданска война. Първо Либия, после Кот д’Ивоар – това започва да става*

(На стр.4-5)

Четири години след …

Серж Алими

МЕЖДУНАРОДНИЯТ валутен фонд неотдавна призна: *Близо четири години след началото на финансовата криза доверието в стабилността на глобалната банкова система все още не е възстановено напълно* (1). Но това, което председателят на американския федерален резерв окачестви като *най-тежката финансова криза в световната история, включително Голямата депресия от 1929 г.* (2), не стана основание за наказателни санкции в Съединените щати. „Голдмън Сакс“, „Морган Стенли“, „Джей Пи Морган“ бяха заложили на краха на рисковите вложения, които усърдно препоръчваха на клиентите си... В най-лошия случай те се отървават от тези афери с глоби, но по-често получават бонуси.

В края на 80-те години на миналия век след мошеническия фалит на американските спестовни каси осемстотин банкери се озоваха зад решетките. След това мощта на банките, нараснала още повече в резултат на преструктурираните, които доведоха до концентрация на могъществото им, изглежда им гарантира безнаказаност на фона на отслабените от тежестта на дълговете си държави. Бъдещите кандидати за Белия дом начело с Барак Обама вече просят парични помощи за кампаниите си от „Голдмън Сакс“. Директорът на БНП-Париба не се колебае да заплашва европейските правителства със замразяване на кредитите, ако въведат твърде строги правила за работата на банките. Рейтинговата агенция „Стандарт енд Пуърс“, която беше определила най-ниска степен на риск (AAA) на „Енрон“, на „Лемън Брадърс“, на „Беър Стърнс“, както и на всякакви много рискови ценни книжа, възнамерява да отнеме тази степен на американската свръхсила, ако не намали бързо публичните си разходи.

Три години заседания на Г-20, целящи да се пръкне *нова планетарна хармония*, запазиха непокътната системата, съставена от банкова дерегулация, огромни премии за дребни гении на „финасовите нововъведения“ и стоварване на плащанията за всички причинявани от тях катастрофи върху данъкоплатците и държавите (*вж. статията за Исландия по-горе*). Френските социалисти се възмущават, че *през годината след кризата с рисковите ипотечни кредити правителствата са изразходвали повече пари за спасяване на банките и на финансовите институции, отколкото светът е похарчил за половин век за подпомагане на бедните страни!* (3) Но лековете, които предлагат, приличат ту на кръпки (увеличени с 15% данъчни такси за банките), ту на благочестиви пожелания (премахване на данъчни убежища, създаване на публична рейтингова агенция, такси за финансовите транзакции), при малко вероятното условие, че тяхното осъществяване ще бъде подчинено на *съгласувано действие на държавите членки на Европейския съюз*.

Така това, което трябваше да бъде „една криза в повече“, стана криза за нищо. Ендрю Ченг, главен съветник на China Banking Regulatory Commission, загатва, че тази пасивност се дължи на проблема, че държавите *стават заложници* на собствената си финансова система (4). Все едно, че политиците се държат като марионетки, загрижени преди всичко да не развалят пиршеството на банкерите.

(1) МВФ, Доклад за финасовата стабилност в света, април 2011.

(2) Цитирано от Jeff Madrick, „The Wall Street Leviathan“ (Уолстрийтският Левиатан), *The New York Review of Books*, Ню Йорк, 28 април 2011.

(3) Projet socialiste 2012 (Социалистически проект 2012). Притурка към *L’hebdo des socialistes*, № 610, 16 април 2011.

(4) Цитирано от James Saft, „Big Winners in crises : The Banks“ (Големите победители при криза: Банките), *International Herald Tribune*, 13 април 2011.

Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

Една либерална лаборатория,

Когато исландският народ

(От стр. 1)

Резултатите от референдума придобиват особена окраска в момент, в който под натиска на спекулантите Европейската комисия и Международният валутен фонд (МВФ), правителствата на Стария континент налагат политика за строги икономии. Народът обаче не ги е избирал за това. Редовното налагане на ограничения на западния свят от неподвластните на никакви правила финансови институции притеснява дори ласкателите на дерегулацията. Още на следващия ден след референдума в Исландия авторът на уводната статия на твърде либералния *Файненшъл Таймс* се радва, че е *напълно възможно гражданите да бъдат поставени преди банките* (13 април 2011 г.). Идея, която все още не намира силен отзвук сред европейските политически ръководители.

И ако Исландия се използва като класически пример, то е защото тази държава представлява химически чист образец за динамиката, която през 90-те години на XX в. и първото десетилетие на XXI в. позволи частните интереси да определят държавните законодателства. Това доведе до раздуване на финансовата сфера, до нейното отделяне от останалата икономика и в крайна сметка до нейната имплозия.

Малко преди кризата, през 2007 г., нещата все още се развиваха добре: средният доход на исландците беше на пето място в света и с 60% по-висок от този на американците. По онова време лондонските скъпи ресторанти изглеждаха като долнопробни кръчми пред елегантните ресторанти в Рейкявик. Луксозни стоки заливаха бутиците, а огромни джипове 4x4 задръстваха улиците. Година по-рано международно изследване определи населението на острова за най-щастливото на планетата (1). До голяма степен благоденствието му се дължеше на ускорения растеж на три исландски банки. До 1998 г. малки дружества от държавния сектор се нареждат бързо сред тристата най-големи банки в света, като активите им се увеличават от 100% от брутния вътрешен продукт (БВП) през 2000 г. на почти 800% през 2007 г. – постижение, надминато единствено от Швейцария.

Икономическата криза избухва в края на септември 2008 г. След фалита на инвестиционната банка „Лемън Брадърс“ валутните пазари са блокирани (2). Тъй като се оказват неспособни да се издължат на кредиторите си, трите големи исландски банки са национализирани. Тогава фигурират в една не толкова славна класация, публикувана от рейтинговата компания „Мудис“, а именно в класацията на единадесетте най-зрелищни финансови катастрофи в историята.

В началото на XX в., след повече от шестстотингодишно чуждо господство, исландските социални структури си остават най-феодалните от всички северни държави. Риболовът е основният отрасъл на икономиката и от него идват почти всички приходи в чужда валута, като търговията се развива благодарение на вноса. Което пък стимулира нови дейности: строителство, услуги и лека промишленост. След Втората световна война икономиката навлиза в период на по-стабилен растеж, обоснован от съвкупност от фактори: помощ в рамките на „Плана Маршал“, обвързана с изграждането на военна база за американската армия и Организацията на северноатлантическия договор (НАТО); изобилие на една стока за износ, която слабо се влияе от колебанията в доходите на потребителите, а именно студеноводната риба; малочислено, но високообразовано население със силно развито чувство за национална принадлежност.

Със забогатяването на Исландия в страната се поставят основите на една социална държава, вдъхновена от скандинавския модел и финансирана от данъчната система. През 80-те години на XX в. по ниво на доходите Исландия достига средните стойности за северните държави. В Исландия тежестта на държавата остава по-ярко изразена, отколкото в европейските съседи на страната. Както и клиентелизмът: местната олигархия изпълва както политическия, така и икономическия пейзаж.

Влиянието на един студентски вестник

Но в края на 70-те години на XX в. една неолиберална фракция подкопава отвътре традиционния ред. Тя е „теглена“ от „Локомотива“, по името на вестник, превзет от студенти по право и търговия. Основните им цели са разпространение на правилата на свободната търговия и създаване на възможности за кариера, без да е необходима благословията на „Октопода“. С края на Студената война лявата опозиция вече няма успех, а „Локомотивът“ преуспява. Той дава на страната и министър-председател, а именно Давид Одсон (ПН).

Роден през 1948 г. в семейство от средната класа, през 1974 г. Одсон става общински съветник на Рейкявик от Партията на независимостта, а през 1982 г. е избран за кмет. Провежда приватизационни кампании (сред които и продажбата на общинския риболовен флот) в полза на членове на „Локомотива“. През 1991 г. извежда партията до победа на националните избори. След като става министър-председател, той управлява в продължение на близо четиринадесет години и застава начело на невероятния растеж на финансовия сектор, преди да оглави Централната банка през 2004 г. Никога не се откъсва от исландското политическо блато, но стои настрана от останалата част на обществото, към която не проявява никакъв интерес. Гейр Харде, протежето му от „Локомотива“ и министър на финансите от 1998 г. до 2005 г., през 2006 г. оглавява правителството след Халдор Асгримсон, на когото Одсон отстъпва властта през 2004 г.

Либерализацията на исландската икономика започва през 1994 г. Присъединяването към Европейското икономическо пространство (зоната за свободна търговия на държавите в Европейския съюз, към която се присъединяват Исландия, Лихтенщайн и Норвегия) налага свободното движение на капитали, стоки, услуги и хора. Правителството на Одсон прилага програма за продажба на активите на държавата и дерегулация на пазара на труда. Приватизацията на финансовия сектор започва през 1998 г. под ръководството на Одсон и Асгримсон, лидер на Центриската партия, по онова време партньор в управляващата коалиция: банката „Ландсбанки“ е под ръководството на висши кадри на Партията на независимостта, а конкурентната ѝ банка „Коптинг“ попада в ръцете на Центриската партия. По-късно частната банка „Глитнир“, резултат от сливането на няколко малки банки, застава на трето място.

Исландия посреща новото хилядолетие на гребена на международните финанси, характеризиращи се с евтини заеми. В национален план от решаващо значение се оказват три елемента: силен политически ангажимент в полза на сектора; сливане на инвестиционните и търговските банки, благодарение на което първите се възползваха от гаранциите, които правителството даваше на вторите; и намален държавен дълг, благодарение на което банките задължително получаваха добра оценка от международните рейтингови агенции. Придобили сила от това развитие на нещата, мажоритарните акционери на „Ландсбанки“, „Коптинг“, „Глитнир“ и различните им филиали отхвърлят старото господство на политиката над финансите.

Администрацията на Одсон започва да смекчава регламентацията на ипотечните заеми, гарантирани от държавата, и разрешава заеми до 90% от стойността на имота. Току-що приватизираните банки започват да се надпреварват да предлагат все по-„щедри“ условия. Данък общ доход и данъкът върху добавената стойност (ДДС) са намалени съгласно стратегията, целяща Исландия да се превърне в международен финансов център, отличаващ се с данъчна сдържаност. Започва да се надува балон.

Новите банкови елити на Исландия, жадуващи да разпростират властта си над икономиката на страната, се наслаждават на това до насита. Използвайки акциите си като гаранция, те си издействат правото да отпускат огромни заеми на собствените си учреждения, за да изкупуват акции... на същите тези учреждения. Резултатът: курсът на акциите скача нагоре. Понякога в операцията се включват и други банки. Така акционерите на банката Б взимат заеми от банката А, за да изкупят акции на собственото си дружество, след което връщат жеста на приятелите си от банката А, които правят същото. От този момент борсовите курсове на двете банки скачат, без обаче това да има нещо общо с реалната им дейност.

При този ритъм скоро малкият остров си проправя път до клуба на финансовите гиганти. Благодарение на свръхизобилието от кредити населението отпразнува в разкош края на десетилетията пестеливо кредитиране през ситото на политическите мрежи. Най-после исландците се чувстват наистина „независими“. Което навярно обяснява усещането им – поне по онова време – че са „най-щастливата нация на света“. Собствениците и ръководителите на банките си определят все по-щедри възнаграждения (истинско разбойничество в самите банки). И колкото по-богати стават, толкова повече могат да разчитат на подкрепата на политическите партии, които финансират. Частните самолети, разкъсващи небето над Рейкявик, се превръщат в звуково доказателство за успеха за едно население, което се колебае дали да им се възхищава, или да завижда. Неравенствата в доходите и собствеността се задълбочават заради правителствени политики, които увеличават данъчната тежест за по-бедната половина от обществото. Накратко, *либералните инициативи на Одсон са най-удивителният успех в света* (4), заявява в колоните на *Уолстрийт джърнъл* един от най-пламенните исландски защитници на пазарната икономика.

В началото на 2006 г. обаче безпокойството започва да расте. Финансовата преса вече се съмнява в стабилността на големите банки, които започват да изпитват трудности при купуването на средства от валутните пазари. Текущият дефицит на Исландия скача от 5% от БВП през 2003 г. на 20% през 2006 г. – едно от най-високите нива в света. През 2007 г. борсовата капитализация нараства пет пъти спрямо нивото си от 2001 г. „Ландсбанки“, „Коптинг“ и „Глитнир“ вече оперират много над възможностите на Централната банка на Исландия да ги подкрепи в качеството си на последен възможен заемодател. И всичко това при положение че дълговете им са реални, а активите им – съмнителни. През февруари 2006 г. агенция „Фич“ понижава оценката на Исландия от „стабилна“ на „отрицателна“, тоест вече е налице „миникриза“. Курсът на кроната рязко пада, а размерът на дълговете на банките продължава да нараства; дълговете в чужда валута скоро се превръщат в „обществен“ проблем; пазарът на акции се срива и броят на фалитите се увеличава. Копенхагенската „Данске Банк“ описва Исландия като *икономика гейзер* на път да изригне (5).

Исландските банкери и политическите ръководители отхвърлят критиките с лека ръка.

---

(1) Вж. Световна база данни на щастието, 2006, http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl

(2) Вж. „Le krach du libéralisme“ (Крахът на либерализма), *Manière de voir*, n°102, декември 2008-януари 2009.

(3) В опозиция са именно Социалдемократическата партия и Партията на обикновените хора (Common People's Party, по-вляво).

(4) Вж. Hannes Gissurarson, „Miracle on Iceland“ (Чудо в Исландия), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 29 януари 2004.

(5) Вж. Danske Bank, „Iceland : Geyser crisis“ (Исландия: криза гейзер), Копенхаген, 2006.

ОПУСТОШЕНА ОТ КРИЗАТА

гласува срещу банкерите

Централната банка взима заем, за да удвои валутните си резерви, а Търговската камара (ръководена от представители на „Ландсбанки“, „Коптинг“, „Глитнир“ и различните им филиали) отговаря с рекламна кампания в пресата. Американският икономист Фредерик Мишкин получава 135 000 долара, за да постави името си под доклад, написан почти изцяло от исландски икономист, в който се потвърждава стабилността на банките на острова (6). Ричард Портс, възпитаник на Лондонското бизнес училище, се задоволява само с 58 000 лири за същия вид експертно мнение. В края на 2007 г. Артър Лафър, теоретик на икономиката на предлагането, успокоява: *Исландия би трябвало да бъде пример за целия свят* (7). Тогава стойността на активите на банките достига приблизително осем пъти БВП.

На изборите през май 2007 г. Социалдемократическият съюз (8) съставя коалиционно правителство с все още доминиращата ПН. За огромно съжаление на много от сподвижниците им ръководителите на Социалдемократическия съюз (СДС) забравят предизборните си обещания и безусловно подкрепят разрастването на финансовия сектор.

Въпреки че превъзмогват миникризата през 2006 г., „Ландсбанки“, „Коптинг“ и „Глитнир“ продължават да изпитват трудности при намирането на свежи пари, за да финансират новите си придобивки и да връщат дълговете си. Тогава банките прилагат два метода, за да се справят с трудностите. Първият е „Айссейв“, творение на „Ландсбанки“. Става въпрос за услуга по интернет, предназначена да привлича депозити с по-висок лихвен процент от тези на традиционните банки. Основан в Обединеното кралство през октомври 2006 г. и в Нидерландия осемнадесет месеца покъсно, „Айссейв“ е препоръчван от други сайтове, специализирани в областта на онлайн финансите, и съвсем скоро се оказва залят от депозити. Към сайта потичат десетки милиони лири стерлинги. Сред първите му клиенти са университетът „Кеймбридж“, лондонската полиция, както и Одитната комисия на Обединеното кралство, натоварена с управлението на финансите на местните парламенти, без да броим стотиците хиляди физически лица (триста хиляди притежатели на сметки в „Айссейв“ само в Обединеното кралство).

Фактът, че разклоненията на „Айссейв“ са създадени като „агенции“ (а не като „филиали“), означава, че се намират под контрола на исландските власти, а не на държавите домакини. Никой обаче не се тревожи от това, че в исландската регулаторна агенция работят само четиридесет и пет души – включително и служителят на рецепцията – повечето от които са на стаж, с цел да постъпят на работа в някоя от банките в страната. Никой не се тревожи и от това, че според механизма за гарантиране на депозитите в Европейското икономическо пространство именно исландското население (общо триста и двайсет хиляди души) ще трябва да обезщети чуждестранните вложители в случай на фалит.

Второто решение, предложено от банките, за да получат достъп до нови ликвидности, без да е необходимо да предоставят реални активи, са т.нар. любовни писма. „Трите големи“ продават задължения на по-малки регионални банки, които на свой ред ги представят на Централната банка като гаранция за отпускането на нови заеми... които дават на „трите най-големи“. Първоначалните задължения са кръстени „любовни писма“, тъй като те не са нищо друго освен най-обикновени обещания. Механизмът се разпространява и в чужбина. „Трите големи“ създават филиали в Люксембург и депозират любовната си кореспонденция пред Европейската централна банка (ЕЦБ) в замяна на ликвидности, които връщат обратно в Исландия.

Исландските банкови учреждения се сриват само две седмици след „Лемън Брадърс“. На 29 септември 2008 г. „Глитнир“ иска помощ от управителя на Централната банка Одсон. С цел да ги успокои, последният заповядва на институцията си да изкупи 75% от акциите на „Глитнир“, което само засилва безпокойството. Оценката за страната рязко се влошава, а „Ландсбанки“ и „Коптинг“ губят кредитните си линии. Хората масово започват да теглят парите си от филиалите на „Айссейв“ в чужбина. На 7 октомври Одсон решава да индексира кроната към няколко валути. Но исландската валута вече потъва, а валутните резерви бързо се изчерпват. Без контрол над капиталите индексацията продължава само няколко часа. И все пак приближените до властта имат достатъчно време, за да обменят кроните си при благоприятен курс. Милиарди са изнесени от страната, преди курсът на кроната да бъде оставен да се колебае – или, ако трябва да сме точни, да се срине. На 8 октомври британският министър-председател Гордън Браун замразява активите на „Ландсбанки“ в Обединеното кралство, позовавайки се на антитеристичните закони, гласувани от Новата лейбъристка партия. Борсата, банковите облигации и секторът на недвижимите имоти имат същата съдба като средните доходи на исландците, които се сриват.

Правителството експлодира

ТОГАВА в Рейкявик пристига МВФ. За първи път след намесата му в Обединеното кралство през 1976 г. фондът е призован да спасява развита икономика. Той предлага да отпусне заем под гаранционно покритие за 2,1 милиарда долара, за да се стабилизира кроната. Освен това МВФ одобрява изискванията на британските и нидерландските управляващи: според европейския механизъм за гарантиране на депозитите Исландия трябва да обезщети Лондон и Хага, които решиха сами да обезщетят клиентите на „Айссейв“ на територията си.

Недоволството на един обикновено кротък народ избухва. Основните мишени на протестните движения са Харде и Одсон, вождовете на Партията на независимостта, както и министърът на външните работи Ингибьорг Гисладотир от Социалдемократическия съюз. Многократно в периода от октомври 2008 г. до януари 2009 г., в събота следобед, на студа, хиляди хора от всички възрасти се събират на централния площад в Рейкявик. Протестиращите се хващат за ръце в жива верига около парламента, и замерват сградата с плодове и кисело мляко. Искат правителството да подаде оставка.

През януари 2009 г. коалицията на СДС и ПН се разпада. Единственият пример за „завой на ляво“ в държава, засегната от международната финансова криза, е съставеното тогава временно правителство, обединяващо социалдемократите и новото популярно Движение на левите и зелените (ДЛЗ). На изборите през април 2009 г. ПН печели само шестнайсет депутатски места, въпреки благоприятната за нея избирателна система. Това е най-лошият ѝ резултат от създаването ѝ през 1929 г.

Новата коалиция е призована официално да върне веднага огромния дълг на „Айссейв“ на британците и нидерландците: предварително условие за отпускане на помощ от страна на МВФ. Новото правителство възнамерява да предложи за разглеждане кандидатурата си за пълноправно членство в Европейския съюз и еврозоната. След продължителни преговори, през октомври 2009 г., то представя на парламента условията на споразумение за дълга на „Айссейв“ – 5,5 милиарда долара (приблизително 3,7 милиарда евро), т.е. 50% от исландския БВП, ще бъдат изплатени на британската и нидерландската хазна от 2016 до 2023 г.

Движението на левите и зелените се разцепва. Здравният министър подава оставката си, а петима дисиденти не гласуват правителственото предложение. Законът е прокаран със сила на 30 декември 2009 г. в условията на всеобщо неодобрение, което принуждава президента Олафур Гримсон да откаже да обнародва закон, който до такава степен противоречи на националното чувство. На референдума през март 2010 г. 93% от гласуващите се обявяват против споразумението за „Айссейв“ и само 2% го подкрепят. Дори ръководителите на Социалдемократическата партия и ДЛЗ се въздържат. През май 2010 г. социалдемократите печелят едва 19% от гласовете на общинските избори в Рейкявик, като в общината на Рейкявик влиза дори един актьор комик. През октомври народните протести са подновени. Коалицията разрешава сформирането на Велико народно събрание, което в крайна сметка е обявено от Върховния съд за невалидно.

Новият проект за споразумение по повод спора около „Айссейв“, предложен на населението през април 2011 г., предвиждаше изплащане на 4 милиарда долара (приблизително 2,7 милиарда евро). След като отново му беше казано „Не“, спорът между Рейкявик, Лондон и Хага най-вероятно ще трябва да бъде разрешен в съда.

CORINNE JANIER.– „Упадък“, 2010

Благодарение на отлагането за 2011 г. на най-сериозните орязвания на публичните разходи икономиката успя да си поеме глътка въздух. Към момента икономическата дейност на Исландия не се е свила колкото в Ирландия, Естония и Литва – където вече се налагат икономиите в публичната сфера. Докато през 2006 г. безработицата не надвишаваше 2%, в началото на 2009 г. тя се колебае между 7% и 9%. Емиграцията на исландци и на други европейски работници в страната, предимно поляци, достига най-високото си ниво от 1889 г. насам. Социалдемократите и зелените все пак обещаха да започнат да налагат ограничения през 2011 г. Местните власти вече нямат пари за нови проекти. В болниците и училищата заплатите намаляват и започват уволнения. Конфискациите на недвижимо имущество бяха подновени в края на 2010 г.

Решението на коалиционното правителство ПН-СДП изцяло да гарантира депозитите на исландските граждани, взето в края на 2008 г., онагледява контрола на финансовия елит над страната. Определянето на лимит от 5 милиона крони – приблизително 50 000 евро – щеше да е достатъчно да бъдат защитени 95% от притежателите на сметки. Само 5-те процента най-богати исландци се възползваха от тази гаранция, заради която обществените разходи вече търпят нови ограничения. Някои биха си помислили, че скромните размери на остров като Исландия биха ускорили отрезвяването на правителството. Случи се точно обратното. Одсон веднага започна да „приватизира“ информацията. Националният икономически институт на Исландия, който се славеше с независимите си анализи, беше разформирован през 2002 г., тъй като администрацията започна да се обръща... към отделите за анализ и изследване на самите банки.

Едно друго явление изненадва. В началото издуването на исландския балон е придружено от публикуването на критични доклади в Централната банка. Но през 2007 г. и 2008 г., когато опасността нараства, документите – включително и тези на МВФ – смекчават тона си. Официалните финансови институции, подобно на банкерите и политиците, изглежда действаха въз основа на взаимно разбирателство. Положението беше станало толкова сериозно, че в никакъв случай не трябваше да се говори за него, за да не се предизвика паника в банковите среди.

През октомври 2010 г. парламентът реши да възбуди съдебно преследване срещу бившия министър-председател Харде за неизпълнение на служебни задължения. Постоянният финансов секретар Балдур Гудлаугсон (бивш член на „Локомотива“) беше осъден на две години затвор за злоупотреба с вътрешна информация, тъй като продаде дяловете си в „Ландсбанки“ през септември 2008 г., само няколко дни след като беше разговарял за банката с британския финансов министър Алистър Дарлинг.

Вместо да отговоря за своите действия, на Одсон беше предложено да поеме функциите на главен редактор на най-големия всекидневник на Рейкявик, *Моргунбладид*, откъдето съгласува отразяването на кризата. Това, както отбеляза един коментатор, е все едно Ричард Никсън да беше назначен начело на *Уошингтън пост* по времето на „Уотъргейт“.

Робърт Уейд и Сила Сигургеирдотир

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

(6) След срива през септември 2008 г. Мишкин най-неочаквано променя заглавието на изследването си „Финансовата стабилност на Исландия“. В неговата автобиография докладът вече е наречен „Финансовата нестабилност на Исландия“.

(7) Вж. Arthur Laffer, „Overhearing is not dangerous“ (Да недочуваш, не е опасно), *Morgunbladid*, Рейкявик, 17 ноември 2007.

(8) Съюзът обединява Социалдемократическата партия, Листата на жените и фракция от Народния съюз (произлязла от левицата, критикуваща едновременно НАТО и Варшавския договор).

ВОЕННИ НАМЕСИ

Произход и превратности

(От стр. 1)

прекалено, споделя функционер, пожелал да остане неназован (1). Друг добавя: *Не би трябвало прибягването към война да се превръща в нещо обичайно.*

Сред още димящите развалини на Втората световна война през 1945 г. създателите на ООН определят мира като върховна ценност. И затова Хартата на световната организация забранява по принцип *заплахата или използването на сила* в международните отношения (чл. 2, параграф 4) (2). Освен това тя потвърждава правилото за ненамеса във вътрешните работи на суверенни държави (чл. 7, параграф 1).

Често оспорвано в наши дни, това правило първоначално целеше запазване на международната стабилност. Всъщност, в миналото великите сили не се колебаеха да се намесват с военна сила в чужди държави под най-различен предлог (защита на сънародници, връщане на дългове, борба срещу действителна или въображаема хегемония на съседна държава, търговски интереси...), като пътьом извършваха всякакви престъпления.

Както припомня белгийският юрист Оливие Кортен, *принципът на ненамесата е плод на историческа борба, спечелена от най-слабите държави. През целия XIX век тези страни страдаха от колониализма и империализма, които обичаха да се представят за защитници на ценностите на „цивилизацията“. По-конкретно, често се изтъкваха хуманитарни аргументи, за да се оправдаят военни действия на западни държави срещу Османската империя, в Африка или в Далечния изток*...(3).

Само две са възможните изключения на Общата забрана, наложена от параграф 4 на член 2: законната отбрана (член 51) и мерките, приети от Съвета за сигурност *в случаи на заплаха за мира, нарушаване на мира и акт на агресия* (раздел VII).

Във всички случаи юрисдикцията на ООН налага да се търси „мирно решение на споровете“ преди всякакво прибягване до сила (раздел VI), с цел да се избегне бичът на войната – посредничество, мисия на добра воля, анкетна комисия, контактна група, сезиране на Международния наказателен съд (МНС)... Така войната в Персийския залив през 1990 г. беше предшествана от активна дипломатическа дейност. Такъв беше и случаят с Кот д'Ивоар през 2011 г., но не и с Либия. Съветът за сигурност може да реши да наложи и невоенни санкции, но това не може да бъде направено от една държава, без международно разрешение, например, ембаргото (Ирак), замразяването на банкови авоари и забраната за пътуване на ръководители (Либия, Кот д'Ивоар...) и т. н. Страната нарушителка може също да бъде временно изключена от международна организация (Либия от Комитета по правата на човека на ООН, Кот д'Ивоар от Африканския съюз през 2010 г.).

Освен това Международният наказателен съд, създаден през 2002 г., за първи път получава правото да преследва действащи държавни ръководители за извършване на тежки престъпления (военни престъпления, престъпления срещу човечеството и агресия), като им отнема дипломатическия имунитет. Госпожа Ема Бонино, която беше евродепутатка, а покъсно и еврокомисар, смята, че МНС може да играе разубеждаваща роля, като попарва всякакви надежди за безнаказаност на военнопрестъпници (4). Независимо че три от петте страни постоянни членки (Съединените щати, Китай и Русия) не признаха МНС, това не попречи на Съвета за сигурност да сезира Съда срещу суданския президент Омар ал-Башир. *Редки са случаите*, отбелязва философът Цветан Тодоров, *когато политическият живот се свежда до толкова жесток избор между две възможности, и не е вярно, че непременно се налага да се избира между малодушието на безразличието и хаоса на бомбардировките. Такава стъпка се налага единствено ако изначално се приеме, че да се действа, означава да се използват военни средства. Има и други средства за намеса, не само военни нападения* (5).

Френска прибързаност

УТВЪРДЕНИТЕ през 1945 г. принципи не бяха вълшебство, което да възцари мира по света, и втората половина на XX век беше пронизана от многобройни смъртоносни конфликти. При това в тях се проявява чувството за опасност, присъщо на всяко прибягване до сила. Според Кортен, *ако Хартата на ООН не премахна тези* (империалистически) *практики, тя поне откри възможност на нападнатите държави да търсят защита в правото, за да се противопоставят на силата*. Въпреки всичко, за да оправдаят войната, могъщите държави често проявяват изобретателност – Израел се позова на някаква въображаема „превантивна легитимна отбрана“ срещу Египет през 1967 г., както направиха и Съединените щати срещу Ирак през 2003 г.

От създаването си ООН е разрешавала двадесет и един пъти да се прибегне до въоръжена принуда в съответствие с раздел VII. В това отношение намесата в Корея през 1950 г. е емблематична операция (*вж. карето на стр. 5*). Тогава става въпрос да се използват други средства, за да не се допусне компрометирането на цел от изключително важно значение, тоест да се запази мирът. Това означава, че основанията за прибягване до сила трябва да бъдат императивни и само Съветът за сигурност може да прецени дали са такива. Анексирането на Кувейт от Ирак през 1990 г. представлява типично потъпкване на международното право, което забранява разширяване на територии чрез сила, и очевидна агресия срещу държава членка на ООН, макар че на силите, желаещи да се намесят, не им беше чужда геополитическа мотивация.

Изглежда, че след края на Студената война законните възможности за използване на военни средства се разширяват. И ако принципът за „право на намеса“, за който се обявяват италианският юрист Марио Бетати и френският политик Бернар Кушнер, не е признат от международното право (6), хуманните акции днес са част от мотивите да се разрешава прибягване до военни средства. По-специално нуждата да се помага на население жертва на собствената си държава (поради безсилието ѝ да се справя със задълженията си, както в Сомалия през 1993 г. и в Кот д'Ивоар през 2011 г., или поради извършвани от нея насилнически действия, както в Либия през 2011 г.), вече е част от юридическия арсенал на инстанциите на световната организация. През 1988 г. Общото събрание на ООН откри поле за действие на неправителствените организации (7). През 2005 г. Общото събрание призна „задължението на държавите да закрилят цивилното население“. После, през 2006 г., Съветът за сигурност увеличи задълженията на правителствата към гражданите по време на въоръжен конфликт, включително и когато на пръв поглед последният няма международни измерения (8). Като не допуска признаването на лишено от конкретност задължение за намеса, едновременно мъгляво и опасно (дори смекчената равносметка на операциите в Босна през 1992 г. и в Сомалия през1993 г. дава основание за предпазливост), ООН се опитва да внесе яснота във все още смътните критерии, разрешаващи въоръжено действие.

Привидно проста, логична и оправдана, военната намеса за защита на основни човешки права има сенчести страни и винаги поражда полемика. Русия, Китай и Индия се въздържаха при гласуването за намеса в Либия, а Германия се противопостави. Съединените щати се присъединиха с неохота. Напрежението е осезаемо дори в НАТО, натоварена отсега нататък да ръководи операциите. Прибързаността на френския президент Никола Саркози стана повод да бъде сравняван с жлъч с Джордж У. Буш, особено в британския и американския печат. Представителите на Индия в ООН поискаха *повече време, за да се запознаят с проекторезолюцията* (разрешаваща прибягването до сила), *което би дало възможност на страните, предоставящи въоръжени контингенти, да изложат гледната си точка относно използването на техни войници* (9).

Тъй като става дума за бойни операции, в които по правило могат да бъдат дадени жертви, объркването в международните среди изглежда неизбежно. Прибягването до смъртоносни бойни средства, независимо какъв е изтъкваният мотив, е винаги във вреда на човешките права, защото защитата на определени граждани поставя в опасност други граждани. Поради тази причина много юристи отхвърлят израза „справедлива война“ (взет от писанията на Свети Августин (10) и използван в речите на Джордж У. Буш) или „хуманна война“. Международната комисия, създадена *ad hoc* през 2000 г., предпочита израза *военна интервенция с цел хуманитарна закрила* (11).

Тази малко дълга формулировка има предимството, че не скрива истината, като смесва две словесни събирателни понятия (основни свободи и въоръжено насилие) в удобно манихейство. Вицепрезидентът на Международния комитет на Червения кръст Жак Форстер споделя опасенията си: *Опитът показва, че когато хуманитарното действие се смесва с политическо или с военно действие, това допринася много повече за подхранване на конфликтите, отколкото да съдейства за прекратяването им* (12). Може би като признак за известна гузност политици и медии злоупотребяват с евфемизми – не се „бомбардира“, а се нанасят „удари“, не се „воюва“, а се „предприемат военни операции“. Картините на сраженията в Либия и в Кот д'Ивоар са странно малко в свят, който постоянно е свидетел на такива сцени.

И тъй като военните операции винаги съдържат доза несигурност, обхватът на действие, разрешен от Съвета за сигурност, също поражда разногласия. Опасението от верижна реакция (Кот д'Ивоар) или от затъване в тресавище (Либия) потвърждават това. *В кой момент тази война ще се сметне за спечелена?*, се пита скептично създателят на „Лекари без граници“ Рони Брауман във връзка с конфликта, който изправя бунтовниците срещу режима в Триполи (13). Москва и Пекин вече смятат, че водените действия излизат извън мандата на ООН, на който те не се противопоставиха, както биха могли да направят.

От установяването на зона, забранена за полети, се премина към интервенция, целяща да бъде свален либийският режим. Президентите Барак Обама и Саркози, както и британският премиер Дейвид Камерън, вече не го крият (14). Но такава цел е несъвмести-

---

(1) Paguo France internationale, хроника час по час на кризата в Кот д'Ивоар, www.rfi.fr

(2) През 1928 пактът „Briand-Kellog“ наложи забрана върху войната като инструмент за национална политика.

(3) Olivier Corten, „Les ambiguïtés du droit d'ingérence humanitaire“ (Двусмислията на правото за хуманитарна намеса), *Le Courrier de l'Unesco*, Париж, юни 1999, www.aidh.org.

(4) Emma Bonino, „Las distintas formas de intervención“ (Различните форми на намеса), *Revista de Occidente*, Мадрид, януари 2001, № 236-237.

(5) Tzvetan Todorov, *Mémoire du mal. Tentation du bien. Enquête sur le siècle* (Памет за злото, изкушение за доброто. Изследване на века), Robert Laffont, Париж, 2000.

(6) Mario Bettati, *Le droit d'ingérence. Mutation de l'ordre international* (Правото на намеса. Смяна на световния ред), Odile Jacob, Париж, 1996.

(7) Резолюция 43/131, „Assistance humanitaire aux victimes des catastrophes naturelles et de situations d'urgence du même ordre“ (Хуманитарна помощ за жертвите на природни бедствия и извънредни ситуации от същото естество), приета без гласуване от Общото събрание на ООН на 8 декември 1988.

(8) Резолюция 2006/267, „Protection des civils dans les conflits armés“(Закрила на гражданското население във въоръжените конфликти), 28 април 2006.

(9) Съвет за сигурност CS/10215, 30 март 2011.

(10) Свети Августин, заедно с Тома Аквински, е сред католическите мислители, автори на идеята за „справедлива кауза“, лансирана като легитимация на войната и съдържаща доза манихейство.

(11) Международна комисия по въпросите на интервенцията и на държавния суверенитет, „La responsabilité de protéger“ (Отговорността да закриляш), 2001, iciss.gc.ca/report-e.asp

(12) Архиви на Worldwide Faith News, 2000.

(13) *Libération*, Париж, 21 март 2011.

(14) „ Kadhafi doit partir“ (Кадафи трябва да си ходи), изявление публикувано от *Figaro, Times, International Herald Tribune, Washington Post* и *Al-Hayat* на 15 април 2011.

в Либия и в Кот д'Ивоар

на „правото за намеса“

ма с Хартата на ООН, която в името на принципите за ненамеса и за правото на народите на самоопределение запазва правото на избор за засегнатото население. Макар че Муамар Кадафи има всички характеристики на тиранин, при не съвсем ясни обстоятелства всеки би могъл да открие ръководител, който с нещо да прилича на Кадафи. Въпреки че Индия одобри Резолюция 1975, тя държеше да уточни, че *войниците за поддържане на мира в никакъв случай не трябва да бъдат превръщани в инструмент за смяна на режима в Кот д'Ивоар*. Няма ли опасност „дългът за закрила на цивилното население“ да стане параван на „дълга за намеса“?

Като се противопостави от самото начало на военната намеса в Либия, Германия подчерта, че Съветът за сигурност разполага с оскъдна информация за положението в страната и за истинския характер на въоръженото въстание – племенен бунт или политически израз на народа, надигнал се срещу потиснически режим? Други предупредиха да се внимава с въображаемата „магия на оръжията“, способна да решава сама по себе си политически проблеми. *Човешките права не са политика и каноничното противопоставяне на човешките права и реалната политика води до задънена улица. Накратко, има политика, която се състои в изкуството да се приемат последиците от това, което се иска*, смята Брауман. Според него либийските бунтовници *си въобразяват, че ние сме в състояние да променим положението в тяхна полза.* А всъщност *те ще платят цената за това*.

Неправителствени организации и изтъкнати личности критикуват „двойния стандарт“ в международните отношения. Арабската лига иска да се забранят полетите над Газа, където израелските бомбардировки редовно убиват цивилно население. С голяма доза сигурност можем да се обзаложим, че искането им няма да бъде удовлетворено. Съветът за сигурност всъщност представлява политическа инстанция, която взима самостоятелно решения какви позиции да заеме и какви резолюции да приложи.

Решенията на този „световен директорат“ са задължителни (за разлика от тези на Общото събрание) и не са подвластни на какъвто и да било истински юридически контрол. Само натиск от страна на медии и на сдружения може да бъде коректив, но това става случайно. Често ставаме свидетели как печатът върви след правителството си по пътя на войната, като участва в обработката на общественото мнение, както в Съединените щати през 2003 г. и във Франция през 2011 г. В случая с Либия медиите почти изпревариха политическите реакции.

Като подкрепят в повечето случаи въоръжените действия, някои „хуманисти“ като Бернар Кушнер не се опасяват, че те могат да бъдат използвани за други цели. Трябва да се отбележи, че несъгласието сред постоянните членове може понякога да попречи на разрешението за употреба на сила. Такъв беше случаят през 2003 г., когато Франция се противопостави на войната в Ирак с по-дискретната подкрепа на Русия и Китай. В такъв случай, ако днес Съветът за сигурност изглежда по-склонен да разшири полето си на действие, резолюциите му остават условни (и следователно променливи), а Хартата на ООН като върховен текст не е променяна по въпроса за използването на сила. Следователно сегашните намеси се вписват в развиваща се и несигурна юридическа рамка.

Идеята за активен пацифизъм

НЕИЗБЕЖНО възниква подозрение за произвол. През 1990 г. държавите, които се намесиха със сила в Ирак с международен мандат, съвсем сигурно имаха задни мисли, защото ставаше дума за стратегически регион. По същия начин военната подкрепа на Париж, бившо колониално величие, за Републиканските сили на Кот д'Ивоар на Уатара не е чужда на чисто егоистичната френска загриженост, защото Кот д'Ивоар е много важна фигура на шахматната дъска на френските интереси в Западна Африка. Знае се впрочем, че „заповедта“, дадена от Бан Ки Мун, беше предшествана от телефонен разговор със Саркози. ООН се оказва много полезна, след като вече е взето решение за намеса и Франция е единствената, която може да го направи. *Кого ще потърсят, ако възникне проблем? Нас разбира се*, коментира полуцинично, полутревожно (15) френски военен. *Никога в миналата и сегашната история на човечеството*, заявява професор Давид Санчес Рубио от университета в Севиля, *не е имало предполагаем акт на „хуманитарна намеса“, който да е преследвал единствено или предимно целта за предотвратяване на масово и систематично нарушаване на човешки права* (16). Въпросът тогава е: може ли една юридическа система да се основава на принципи, за които предварително се знае, че ще бъдат с променливи измерения?

Някои хора са на мнение, че една по-добра представителност в Съвета за сигурност, по-конкретно на географски принцип, ще премахне подводните скали на произвола – Южна Африка и Бразилия биха могли да влязат в него (17). Други смятат, че недостатъците му са неразривно свързани с институционното положение на Съвета. Често се съжалява, че постоянният генерален щаб, предвиден от Хартата на ООН, никога не беше създаден. Зад тези въпроси прозират и други, още по-дълбоки – съществува ли неоспорима форма на международна представителност, която би могла да легитимира едно световно правителство? Може ли ООН да бъде нещо повече от място на мирна конфронтация, където се сближават гледните точки и където лека-полека се гради съгласувана международна нормативна база?

Много юристи смятат, че пропагандаторите на принципа за дълга за намеса допускат грешка – съвременното международно право никога не е обявявало суверенитета за непревземаема крепост. *В никакъв случай не може да се твърди, че е „законно“ една държава да избива населението си под предлог, че всичко, което става в границите ѝ, е „нейна вътрешна работа“*, подчертава Кортан. *Всички държави признаха официално, че трябва да се уважават фундаментални принципи, като правото на живот, зачитането на физическата неприкосновеност на хората и недопустимостта на геноцид по отношение на собствените им граждани и следователно на собствените им територии. Те „суверенно“ са взели решение да поемат тези ангажименти и следователно трябва „суверенно“ да изпълняват задълженията си* (18). Това означава, че проблемът трябва да се смята повече за политически, отколкото за юридически.

Въпреки несъвършенствата на Организацията на обединените нации, тя се основава на идеята за активен пацифизъм. Това означава да се насърчава култура на сътрудничество, диалог, взаимност, на „социална принуда“, която задължава действащите лица да уважават общовалидните норми и нормите на „хоризонталност“, за разлика от йерархическата, вертикална логика на властта. Колкото и наивни да изглеждат тези цели, те налагат необходимостта постоянно да се търсят алтернативни решения за съотношението на силите, стоящи в основата на това, което още дълго време ще бъде общество, а не „международна общност“. Това включва зачитане на суверенитета на народа, когато се гласува (френското правителство продължава да подкрепя режими, които открито манипулират изборите в Африка) и отваряне на пространство за дискусии, което все още твърде често се монополизира от западните сили. Председателят на Комисията на Африканския съюз Жан Пинг отказа да участва в насрочената за 19 март 2011 г. среща на върха в Париж относно Либия, като по този начин изрази възмущението си, че не е било обърнато достатъчно внимание на гледната му точка. Активният пацифизъм изисква също истински медиен плурализъм, позволяващ излагането на противоположни гледни точки, както показа успехът на аферата „Уикилийкс“. Той изисква и способност за известно дистанциране спрямо историята, каквато съвременните ръководители може би са загубили.

И накрая, предотвратяването на конфликти не се изчерпва с мирното уреждане на споровете (раздел VI), дори ако трябва този раздел да бъде подсилен в момент, когато прибягването до сила изглежда се връща на мода. Какво да се каже например за насилствената логика, присъща на световния икономически ред, от който особено силно страдат страните от Юга, където се случват повечето международни намеси? *Хуманитарната намеса, разбирана като искрено намерение да се избегнат нарушенията на човешките права*, пише икономистът и привърженик на теологията на освобождението Франц Хинкеламерт, *включва пряко военно действие за справяне с крайни ситуации на директно, тежко и масово изтребление на хора. В „нормалното“ всекидневие ние вече живеем в обстановка на косвено, тежко, масово и* (предвидимо) *отнемане на човешки живот. Счита се за ненормално прякото посегателство върху живота на някои хора, но не се реагира на косвения ефект от други действия, които на пръв поглед не преследват изтребване на човешки същества* (19). Да припомним, че според Организацията на ООН за прехрана и земеделие един милиард души на земята са страдали от глад през 2010 г. В действителност тези, които са в състояние да осъществяват военни операции от името на ООН, са същите, които затварят вратите пред всяка широкообхватна реформа на правилата за международната търговия или за ефективно признаване на социалните права на бедното население на страните от Юга. С други думи, свободите също са продукт на преплетените икономически отношения от единия до другия край на планетата. *Когато човешкото същество няма стойност*, отбелязва Рубио, *е странна практика да се иска то да бъде спасявано с бомби и/или с хуманитарни оръжия* (20).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Шестдесет години военни операции

През 1950 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации даде зелена светлина за въоръжена намеса в Корея. През 1961 г. се намесва в Конго-Киншаса. През 1965 г. разрешава на Великобритания да прибегне до сила в Родезия.

Деветдесетте години на миналия век са кръстени „десетилетие на санкциите“. Съветът за сигурност разрешава използването на сила срещу държави с твърдоглаво поведение, като например: Ирак (1991 г.), Сомалия (1992 г.), Босна (1992 г.), Хаити (1994 г.), Руанда (1994 г.), Заир (1996 г.), Албания (1997 г.), Сиера Леоне (1999 г.), Източен Тимор (1999 г.), Косово (1999 г., оспорено разрешение), Афганистан (2002 г., законно признаване постфактум), Бурунди (2004 г.), Демократична република Конго (2005 г.), Кот д'Ивоар (2011 г.), Либия (2011 г.)...

(15) *Le Monde*, 13 април 2011.

(16) David Sanchez Rubio, „Interventions humanitaires. Principes, concepts et réalités“ (Хуманитарни намеси. Принципи, концепции и реалности) в „Interventions humanitaires?“ (Международни намеси?), *Alternatives Sud*, том 11, № 3, Лувен-ла-Ньов, 2004.

(17) Вж. François Danglin, „Pacte démocratique entre puissances du Sud“ (Демократичен пакт между сили от Юга), *Le Monde diplomatique*, март 2011.

(18) Olivier Corten, *цит. съч.*

(19) Franz Hinkelammert, *Leben ist mehr als Kapital. Alternativen zur globalen Diktatur des Eigentums*, Publik-Forum Verlags GmbH, Оберурсел, 2002.

(20) David Sanchez Rubio, *цит.съч.*

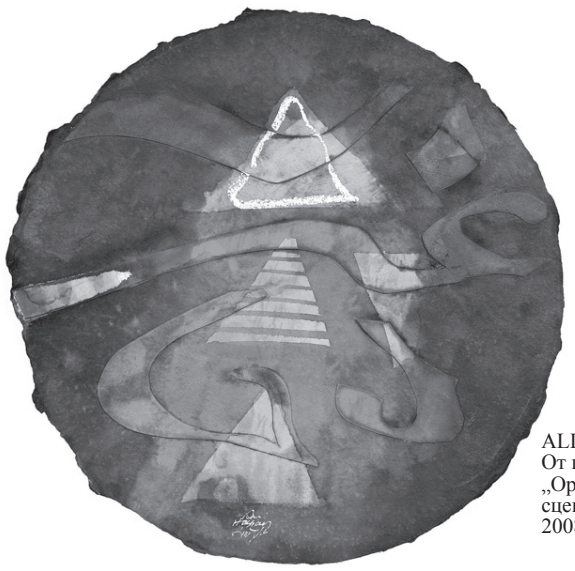
Тиражът на *Монд дипломатик* с неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

ЕПОПЕЯТА НА КАТАРСКИЯ ТВ КАНАЛ

„Ал Джазира“, алтернативна политическа сцена

Няколко стотици привърженици на сирийския режим се събраха пред седалището на „Ал Джазира“ в Дамаск, обявявайки телевизията за „пристрастна“. В същото време либийският режим забрани присъствието на нейни журналисти в Триполи, тъй като поддържали бунтовниците. За няколко години „Ал Джазира“ преобърна медийния пейзаж в региона и създаде транснационално публично пространство, което я превърна в главно действащо лице в бунтовете, разтърсващи арабския свят от края на 2010 г.

Мохамед Ел Ойфи*

ALI HASSAN.– От цикъла „Ориентални сцени“, 2008

На 2 МАРТ 2011 г. пред членовете на Комисията по външните работи на американския Сенат Хилъри Клинтън произнесе думите, които емирът на Катар и ръководителите на „Ал Джазира“ чакаха от 2001 г. Съединените американски щати, обясни държавният секретар, *губят информационната война* в света заради големите частни американски телевизионни канали, *които разпространяват милиони рекламни клипове и дебати между експерти*, докато *аудиторията на „Ал Джазира“ в САЩ расте, защото предлага истинска информация*. И г-жа Клинтън добавя, обръщайки се към сенаторите: *Независимо дали ви харесва, или не, тя* [„Ал Джазира“] *е наистина силна. И в момента променя нагласите и поведенията на хората*.

Макар и користно (г-жа Клинтън е защитавала бюджета на министерството си), това признание за ролята и международното влияние на „Ал Джазира“ има особено значение в контекста на размириците в арабския свят. В регионален план каналът наложи на медиите собствения си ритъм и правила за работа, като по този начин изтласка някои от конкурентните канали, излъчващи на арабски, и внесе смут в работата на другите. С оглед на това предизвикателството, което популярният водещ Хафез ал-Мирази отправи към работодателите си от саудитския канал „Ал Арабия“, основен конкурент на „Ал Джазира“, има дълбок смисъл.

Като реакция на падането на режима на Хосни Мубарак египетският журналист изрази в ефир съжалението си, че медията, за която работи, *не се осмелява да каже и дума за крал Абдулах или за саудитския режим*. Той завърши обвинителната си реч с ултиматум: *Ако не можем да изказваме мнението си, по-добре да спрем всичко. В следващата емисия ще направим експеримент – ще говорим за последиците* [от революцията в Египет] *върху Саудитска Арабия. Ако това стане, значи „Ал Арабия“ е независим канал, в противен случай ще ви поздравя и ще ви благодаря*. Това беше последното му появяване в контролирания от саудитските интереси канал. Жестът му разкрива безизходицата, в която са изпаднали медийните стратези на Рияд, и неспособността на ръководителите да се приспособяват към новите политически реалности. Той разкрива обаче и завръщането на Египет в арабската медийна стратегия, след парализиращия контрол на президента Хосни Мубарак, което вероятно ще представлява основното събитие в региона през следващите години.

От създаването си през ноември 1996 г. 24-часовият новинарски канал „Ал Джазира“ коренно измени регионалната медийна система, като преобрази структурата и начина си на работа и отношенията си с политическите сили, които го подкрепят (1). Някои му отдават по-голямо значение от това на социалните мрежи за отприщването на бунтовете, разтърсващи арабския свят. Така според Джулиан Асанж, един от създателите на WikiLeaks, *Twitter и Facebook действително са изиграли известна роля, но тя е несравнимо по-малка от тази на „Ал Джазира“* (2).

Край на саудитския монопол

Благодарение на общия им език арабските медии се отличават още от края на 19 век със съществуването на обща сфера, надхвърляща държавите и националните им аудитории. Междуарабските съперничества се проявяват в желанието да се контролира това публично пространство, в което страните от Залива, особено Катар и Саудитска Арабия, поеха инициативата. След оттеглянето на Египет (след смъртта на президента Гамал Абдел Насър през 1970 г.) и на Ирак (след завземането на Кувейт през 1990 г.) Саудитска Арабия пое контрола над основната част от панарабските медии. В средата на 90-те години създаването на „Ал Джазира“ от емира на Катар, шейх Хамад бин Халифа ал-Тани, отбелязва края на саудитския монопол.

С избора на седалището, с набирането на журналисти и с идеологическия си избор шейх Хамад бин Халифа ал-Тани въведе троен разрив със саудитската формула. Преди господстваше идеята, че единствено разположените в чужбина арабски медии могат да се радват на относителна свобода. Емиграцията към Европа на част от ливанската преса след избухването на гражданската война през 1975 г. затвърди тази теза. Саудитската медийна империя беше базирана в Лондон или в Италия и се ползваше с масовото присъствие на арабски журналисти, най-вече ливански, превърнали се в съюзници – някои биха ги нарекли наемници – на саудитските емири. „Ал Джазира“опровергава това предположение като показа, че една панарабска медия със седалище в арабска страна може да се ползва с голяма свобода. Постепенно саудитските медии започнаха да се завръщат в региона, особено в Обединените арабски емирства, но не и в Саудитска Арабия.

За да поощрят приобщаването и привързаността на аудиторията, създателите на концепцията на „Ал Джазира“ решиха работещите за канала да бъдат представители на различни арабски народи. Така бе сложен край на господството на ливанските журналисти и на саудитските структури.

Естествено несъгласията в самите журналистически екипи са често срещани, за което свидетелства и колективното напускане на 25 май 2010 г. на пет жени водещи. Някои арабски медии, цитирани от международната преса, наблегнаха на тормоза и желанието на канала да наложи точно определен начин на обличане. Ако вярваме на Жумана Намнур, една от напусналите журналистки, истинските причини за този бунт нямат нищо общо с дрехите и са от професионално естество, тъй като водещите имали твърде малко власт. Така например нито едно от многото политически предавания на канала не е поверено на жена.

Внимателен прочит на идеологическата идентичност на „Ал Джазира“ и на издателската ѝ линия, както и анализ на полемичните предавания, избора на теми и изявените ориентации на основните коментатори, разкриват едно крехко равновесие между три тенденции – панарабска, ислямистка и либерална.

Успехът на „Ал Джазира“, интересът и дори страстите, които разпалва сред аудиторията, говореща арабски, се обясняват с новаторския ѝ подход към представянето на новините, но също и с либералността на дейността ѝ. Като дава думата на опозицията във всяка от арабските страни, за да коментира официалните истини, „Ал Джазира“ предлага на зрителите си истински дебати. Разнообразието на гостите, както от гледна точка на националност, идеологическа и политическа чувствителност, така и като местоживеене, позволи движението на идеи и гледни точки, което заличи националните граници и заобиколи всякаква цензура. Така каналът участва решително в създаването на транснационално арабско публично пространство (3). Това пространство, съставено от сателитни телевизионни канали и панарабски вестници, към които се прибавят интернет, блоговете и социалните мрежи, се превърна в мястото, където се оформят мненията и политическите предпочитания относно всички теми, засягащи региона.

Плурализмът, свързан с разнообразяването на средствата за трансгранична информация, създавани от конкурентни държави, например Саудитска Арабия („Ал Арабия“), САЩ („Ал Хура“), Иран („Ал Алам“), доведе до невиждана, относително свободна плуралистична политико-медийна конфигурация и авторитарни национални политически режими. Противоречието, изострено от „Ал Джазира“, държи в напрежение властите, смутени от това движение на информацията. Узряването на революционните процеси в арабския свят дължи много на напрежението между политическия и медийния ред.

Поради изкуствения характер и дори липсата на представителни инстанции, на граждански и синдикални структури, способни да организират обществени дебати, „Ал Джазира“ постепенно престана да е обикновен телевизионен канал и се превърна в алтернативна политическа сцена. От десетина години всички въпроси, вълнуващи народите от региона, са се разисквали на екрана. Каналът стана залог във всички конфликти, било в Афганистан или Палестина, още повече че динамичната катарска дипломация често разтърсва местните традиции и обичаи.

Критиката към ориентацията на канала – независимо дали идва от Арабския свят (4), или извън него (5) – вече е част от близкоизточната политическа стратегия. Най-често се цели да се постави катарското правителство в отбранителна позиция, като се приема, че издателската линия на канала е медийното тълкуване на дипломатическите ориентации на катарската държава. Впрочем, всичко – като започнем от отразяването на революциите от последните месеци – сочи, че „Ал Джазира“ се е превърнал в арабско явление, в огледало на регионалното развитие, което значително надхвърля волята на Доха.

Пристрастното отразяване на революциите

Макар и популярен, „Ал Джазира“ си остава оспорван канал. Някои се оплакват от отварянето му към Израел (той е първият сателитен канал, който интервюира държавници от еврейската страна), а други – от „ислямистката“ му насоченост. И въпреки силното американско военно присъствие в Катар, което превръща емирството в един от инструментите за влияние на САЩ върху Близкия изток, каналът държи твърд курс на антиамериканизъм.

Пристрастното отразяване на арабските революции, особено в Либия и Йемен, и подкрепата за военната намеса на НАТО, бяха заклеймени като вмешателство във вътрешните работи на арабските страни. Отсъствието от екрана на саудитска или катарска опозиция, въздържаността спрямо събитията в Бахрейн и беглата критика по адрес на намесата на саудитските и съюзническите сили в кралството се тълкуват като желание за запазване на статуквото в Залива. Обявяването на оставката на директора на канала в Бейрут Хасан бин Джеду в края на април, поради различия по отношение на отразяването на събитията в Либия и Сирия, за което смятал, че е твърде пристрастно, показва чувствителността на „Ал Джазира“ към регионалните промени.

И все пак тезата на критиците, които представят канала като ислямистки официоз, бе разклатена от благосклонното му отношение при представянето на бунтовете в Магреб и в Близкия изток, където ислямистите са почти невидими. Пускането на „Ал Джазира“ на английски през 2006 г. допринесе за опровергаване на образа, изграден от частичните преводи и изваденте от контекста откъси, разпространявани от The Middle East Media Research Institute, с цел „Ал Джазира“ да бъде представена като антизападна и антисемитска медия (6).

Le Monde diplomatique
Превод Десислава Николова

*Политолог

(1) Вж. Yves Gonzalez-Quijano et Tourya Guaaybess (под ръководството на), *Les Arabes parlent aux Arabes. La révolution de l'information dans le monde arabe* (Араби говорят на араби. Информационната революция в арабския свят), Actes Sud, coll. „Sindbad“, Арл, 2009.

(2) *Монд*, 11 март 2011.

(3) „Influence without power : Al-Jazeera and the Arab public sphere“, dans Mohamed Zayani (под ръководството на), *The Al-Jazeera Phenomenon. Critical Perspectives on New Arab Media* (Явлението „Ал Джазира“. Критични перспективи пред новите арабски медии), Pluto Press, Лондон, 2005.

(4) Mamoun Fandy, *(Un)CivilWar ofWords: Media and Politics in the Arab World*((Не)гражданска война на думи: медии и политика в Арабския свят), Praeger Security International, Санта Барбара (САЩ), 2007.

(5) Zvi Mazel, „Al Jazeera et le Qatar: le sombre empire des Frères musulmans?“ („Ал Джазира“ и Катар: мъмното царство на „Мюсюлмански братя“?), Controverses, № 13, Париж, март 2010, www.controverses.fr

(6) Вж. „Désinformation à l'israélienne“ (Дезинформиране по израелски) *Le Monde diplomatique*, септември 2005.

От министерските кабинети до частния сектор, пътят на един експерт

Тихият американец

Продажба на ядрени централи след катастрофата във Фукушима? Ако това начинание може да предизвика тревога у едни, други вече са извършили славни подвизи. Те всъщност са осъзнали, че едно съоръжение е добро само когато гарантира сигурност.

Пиер Конеза*

- Пиша статия за причините, довели до успеха на корейското ядрено предложение към Абу Даби за сметка на френското. Може ли да ви задам няколко въпроса?

- За съжаление това няма да е възможно.

ЧОВЕКЪТ, който така учтиво ни затръшва вратата, всъщност би могъл да каже много неща. В изказването си, посветено на „сигурността в интелигентния град на бъдещето“ по време на неотдавнашна конференция, организирана от Емирския център за стратегически проучвания и изследвания (Emirates Center for Strategic Studies and Research), той отдели половин час, за да припомни всички големи кризи, избухнали през последните години извън скорошната катастрофа във Фукушима – атентатите от 11 септември 2001 г., земетресенията, последвани или не от цунами, пожарите в Австралия, урагана „Катрина“, вируса „Стукснет“ (1)... С това успя да предизвика гнева на един местен слушател, който обвини западняците, че всяват смут единствено за да продават своите оръжия и военни съоръжения.

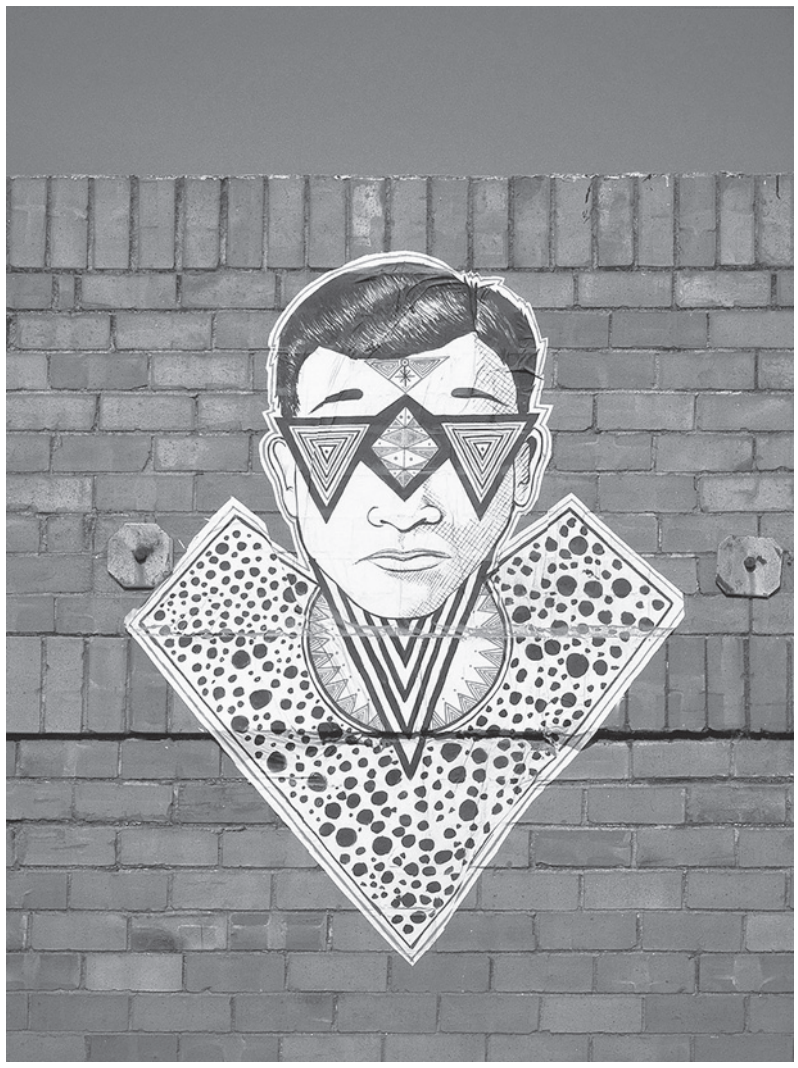
Няма съмнение, че този човек разбира от заплахи. В Съединените щати той е служил последователно на трима президенти (Джордж Х. У. Буш, Бил Клинтън, Джордж У. Буш) като „специален съветник по глобалните заплахи, координатор по сигурността и контратероризма и специален съветник по киберсигурността“. После преминава на работа в частния сектор като съдружник в „Гуд Харбър Консултинг“ (Good Harbor Consulting) и се превръща в ключовата фигура на американските сили в Персийския залив.

Тази структура, създадена през 2003 г., разполага с един информационен център, който предлага най-различни услуги (2). На нейната интернет страницата са посочени единадесет вида услуги – от сигурността на въздушните и морските дейности до защитата на личните данни, като се мине през защитата на критичните инфраструктури или на ядрената енергия. „Гуд Харбър Консултинг“ наскоро се обедини с местната компания оператор за индустриална сигурност „Уърлд Секюрити“ (World Security), ръководена от Махмуд Амин, доставчик на услуги за държавния холдинг „Дубай Уърлд“ (Dubai World) в областта на сигурността. Дружеството е едно от малкото в този район, които са получили разрешение за привеждане на пристанищата към нормите за морска сигурност, заложени в Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения (ISPS, International Ship and Port Facility Security Code). Работещите в него са основно бивши служители от Централното разузнавателно управление и Националния съвет за сигурност.

Търговското им слово е изкусно – ако природните катастрофи и тези, причинени от човека, са имали несъразмерно големи последици, то е защото не е бил предвиден основният риск. А методите, технологиите и уменията съществуват, „Гуд Харбър Консултинг“ ги познава и контролира включването им в една цялостна система. Пред една аудитория, попаднала под обаянието му, нашият човек обяви своя окончателен извод за катастрофата във Фукушима – той дълбокомислено обясни, че ако помпите са били разположени няколко метра по-високо, централата щяла още да работи.

Макар и да отказва да дава интервюта, той все пак притежава способността да се представя в най-добрата си светлина. Говори се например, че е водил преговорите за сключване на договор, подписан през 1998 г., за продажба на Обединените арабски емирства (ОАЕ) на шестдесет бойни самолета Ф-16 Блок 60, което довело до парализиране на френското самолетостроене. Според слуховете малко преди това спасил живота на престолонаследника шейх Мохамед, който трябвало да стане мишена на ракета „Круз“ на ЦРУ, докато бил на лов в Централна Азия с Осама бин Ладен. Осуетил изстрелването в последния момент и направил по този начин изключителна услуга на една от най-влиятелните личности в ОАЕ. Така успял да засили влиянието си в резултат на едно несъстояло се събитие – отличен ход!

Със своите тридесет постоянно действащи консултанти „Гуд Харбър Консултинг“ е играла важна роля в ядрената програма на емирствата. Американците са заложили на два фронта – на индустриалното съревнование, но и на двете структури, създадени за нуждите на този договор, а именно Емирската ядрена енергийна корпорация (Emirates Nuclear Energy Corporation) и Федералния орган за ядрено регулиране (Federal Authority for Nuclear Regulation), службата, която изготвя норми за сигурност и към чиято дейност Франция също бе опитала да се присъедини. По този начин американците косвено са подготвяли продажбата на бъдещата система за противоракетна отбрана, необходима за защитата на четирите централи. Французите са наблюдавали американските си ядрени съперници, в действителност са се наблюдавали взаимно, но крайните победители са корейците и американските подизпълнители.

FERAL CHILD, 2010

Сигурност на железопътните линии

ДНЕС големите инфраструктури не се продават въз основа на качеството им, а преди всичко на сигурността, която предлагат. Влиянието не се упражнява чрез посредничеството на военните съветници, прикрепени към взимащите решения, а от „експерти по глобална сигурност“, служители в компании, които давали независими становища, защото били частни. По този начин „Гуд Харбър Консултинг“, в съдружие с британската „Ейбът Риск Консултинг“ (Abbott Risk Consulting), подписа наскоро мащабен договор за сигурност, свързан с предстоящото изграждане на хиляда и петстотин километра железопътна линия за високоскоростни влакове, която трябва да свърже шестте страни от Съвета за сътрудничество в Персийския залив. Досега не бе известно американските и английските ж.п. системи да са толкова развити, особено в областта на сигурността. Ще бъде интересно да се проследи окончателното избиране на доставчиците на индустриални услуги.

За разлика от героя в романа на Греъм Грийн (3), нашият герой не извършва атентати – той обяснява риска и всява ужас, за да осъществи плановете си. Американското разузнаване не успя да предотврати атентатите от 11 септември 2001 г., нито да залови Осама бин Ладен в продължение на десет години, но въпреки това съумя да наложи своите „международно признати експерти“ в цял свят. То успя да наложи и определението „интелигентен и сигурен град на бъдещето“ (Smart City), макар американските градове да не се славят особено като спокойни и сигурни.

Що се отнася до Франция, която сключва договори за редица мащабни проекти в различни области (въоръжение, енергетика, транспорт, ядрена енергетика), тя би могла да вземе пример от американците в две отношения. От една страна, нейната система за военна експертиза не е единна (отбраната и сигурността са разделени) и следва договорите, вместо да ги изпреварва и поражда (в компанията „Международен съвет по отбраната“ – Défense Conseil International, служат експерти, обучаващи клиенти, които вече са подписали договори в областта на отбраната). От друга страна, би било по-добре, ако френските експерти се преквалифицират в частния сектор, вместо да се изпращат в Държавния съвет или да се назначават за посланици...

**Бивш висш държавен служител в Министерството на отбраната.*

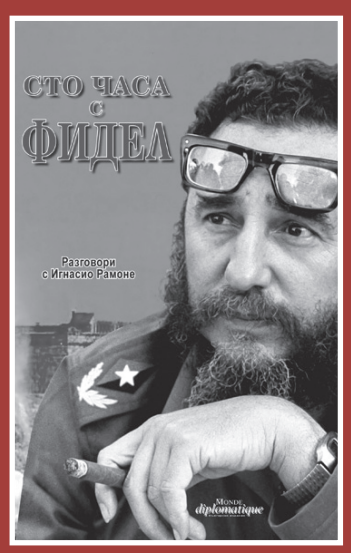
(1) Вж. Филип Ривиер, „Cyber-attaque contre Téhéran“ (Кибер атака срещу Техеран), *Le Monde diplomdtique*, март 2011.

(2) www.goodharbor.net

(3) Греъм Грийн, *Un Américain bien tranquille* (Тихият американец), 1955, преведен от английски език от Марсел Сибон, 10/18, Париж, 2003.

Le Monde diplomatique
Превод Галина Михова

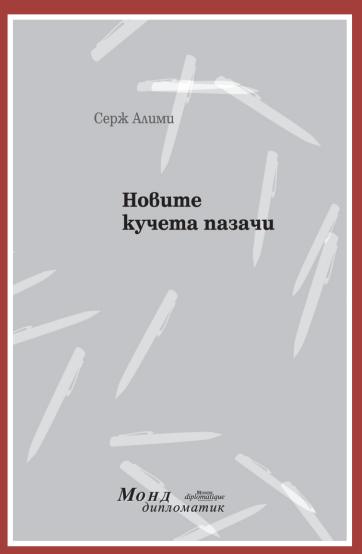
Търсете книгите на
Le Monde diplomatique
българско издание

Сто часа с Фидел
Разговори с Игнасио Рамоне
С., 2010, 784 стр.,25 лв.

Атлас на околната среда
С., 2008, 96 стр.,12 лв.

Новите кучета пазачи
Серж Алими
С., 2008, 144 стр., 5 лв.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Апогей на дематериализираната икономика

Работници в киберсекс

Оливие Обер*

НАРИЧАТ ги „изпълнители“, „модели“, „водещи“. Най вече млади жени, макар че има и мъже, двойки и жени на зряла възраст. Настанени пред уебкамерата на компютъра си, те работят чрез интернет мрежата. От своя дигитален тротоар се опитват да примамят клиента, така че той да кацне в частния им „чат“. Изпълняват междуконтинентален стриптийз, разговарят, разголват се, симулират сексуална възбуда, удоволствие, оргазъм, подчиняват се на клиентските желания, изпратени под формата на кратък писмен текст или устно.

Тези филипинци, румънци, украинци, руснаци, американци, колумбийци или французи получават процент от платеното време за връзка със сайта. В декор, пресъздаващ визуалните клишета на „места за удоволствие“ или мотелска стая, те продават от леглото си, понякога дори от фотьойла, минути на голота, диалог и симулация. Уебсайтът Live Jasmin предлага 31 315 момичета и 8921 млади мъже. Чрез система от връзки платформите предлагат на собствениците на такъв тип уебсайтове световен списък от „модели“. Благодарение на часовите разлики е възможно постоянното присъствие онлайн на стотици жени и мъже. В замяна на това постоянно обновяващо се предлагане платформата удържа значима част от приходите, като дава 30% на уеб администратора.

За разлика от сайтовете и форумите, чиито съобщения целят физическа среща, която може да доведе до сексуална връзка, тези пространства са напълно виртуални. В потребителските условия на много от тях се уточнява, че клиенти, които опитват да се свържат с „моделите“, ще бъдат изключени.

Десетминутна връзка с четерима клиента едновременно носи според сайтовете само между 5 и 10 евро. Тъй като са необходими часове, за да се привлече клиент, това заплащане в най-добрия случай се равнява на минимална месечна заплата за десетина часа дневно пред камерата, а в най-лошия – на няколко десетки евро. Компаниите, които експериментират и лансират тези нови работни връзки, най често са със седалища в офшорни зони (холандските Антили, Коста Рика, Люксембург, Гибралтар) или в онези щати на САЩ, в които корпоративното право е твърде либерално, като Делауер или Орегон.

Във Франция и в повечето западни страни заетите в порнографската и в стриптийз индустрията се смятат за работещи в шоубизнеса и им се плащат хонорари. Наетите в предприятията за „розови“ телефонни услуги „за общуване“ се водят служители на телематични дружества. Що се отнася до проституиращите, във Франция те са юридически и административно признати само чрез данъчното облагане на нетърговските печалби. Така тези нови работещи на свободна практика разгръщат допълнително палитрата от статути на сексуалните работници.

Подобно на класическите предложения за надомна работа, в обявите за набиране на работещи в мрежата се споменава само *допълване на месечния доход*, *без задължително работно време*, *правене на пари* като водещи на предавания, *заплащане за любителски представления*. В постоянното търсене на нови кадри платформите предлагат гарантирано заплащане (в зависимост от това от коя държава са посетителите), което варира от няколко десетки цента до 1 евро на минута за „частно изпълнение“. На практика то може да събере повече зрители, всеки от които дава по 1 евро на минута. Печалбите се изплащат веднъж месечно по банковата сметка на изпълнителя, дори чрез системата Paypal, позволяваща известна анонимност.

Тази виртуална икономика не изисква нито договори, нито финансови или недвижими активи, нито каквато и да било друга инвестиция, освен наемане на сървъри и закупуване на честотна лента, с която да се изпращат образ и звук. Собствениците и акционерите остават невидими в тази мъглявина. Такава икономика, изградена от технология, виртуалност, маркетинг, проценти, поток, данъчен рай и бедност, е част от новата дематериализирана икономика. „Производството на съдържание“ носи по-малко, отколкото неговата организация и лансиране. Печалбите на хостинга се радват на пълна непрозрачност. За останалото са се погрижили обедняването и конкуренцията. Ето как се появява един нов световен пролетариат (доставчиците на съдържание в информационните технологии), който не е признат от никоя трудова норма и сякаш не се покрива от нито едно законодателство за правата върху визуалната и интелектуалната собственост. Сексуалната индустрия е, както винаги, позитивният предшественик.

Според различни изследвания тази индустрия представлява днес 12% от сайтовете и 25% от търсенията по интернет и има значителен принос за развитието на онлайн микроплащанията, видеокомпресирането и интернет технологиите. Тя е дала началото на маркетингов модел за създаване на безплатни „сайтове-витрини“, които обаче препращат към платени услуги. Тази индустрия създава и усъвършенства техниката за споделяне на линкове, прехвърлянето на трафика от един сайт към друг и впримчването на клиентелата.

Във Франция всеки втори мъж и всяка пета жена споделят, че редовно гледат порнография (1). Макар прибягването до проституцията да си остава сравнително непроменено при мъжете – 3,3% през 2006 г. в сравнение с 3,1% през 1992 г., консумацията на секс по интернет се изстрелва нагоре.

СПОРЕД психолога Алвин Купър, директор на Центъра по брачни и сексуални въпрси „Сан Хосе“ в Санта Клара, Калифорния, *сексът по интернет се практикува главно от мъже като начин за прогонване на стреса и за фантазиране за различни практики, без да се изневерява* (2). Досущ като други пристрастяващи практики от рода на хазарта, лекарствата и алкохола. Според него *такова поведение може да компенсира чувството на гняв, разочарование, скука, напрежение, безпокойство, самота или тъга и да доведе до крайно пристрасяване към един удобен, виртуален живот пред компютъра*. Навик, който не остава без последствия, тъй като според учения това поведение може да *предизвика промяна във възприемането на другите и изключване от реалния живот, да измени възприемането на действителността и понякога да доведе до социална изолация*.

Тази индустрията не е съсредоточена в ръцете на няколко мастодонта. Конкуренцията е постоянна. Безплатните сайтове, които постоянно излъчват сцени от пиратски или „аматьорски“ филми, целят единствено да „засмучат“ потребителя към платените услуги. Признак за отличното икономическо здраве на сектора е, че през 2006 г. името на домейна „sex.com“ беше продадено за 14 милиона долара. И наскоро секс индустрията получи от ICANN (Корпорацията за определяне на интернет имената и адресите) нов специализиран домейн – „.xxx“. В деня на неговото създаване повече от двеста хиляди домейна бяха подали молба за предварителна резервация…

ЗА ДА РАЗБЕРАТ по-добре функционирането и практиките на секс икономиката, петима изследователи влязоха в ролята на създатели на сайтове. Те разкриват какво става зад кулисите, търговските войни, пиратските техники, чрез които се крадат данни от конкурентите, както и интернет измамите, чрез които потребителите, без тяхно знание, се насочват към рекламни банери, при което се генерира максимална печалба (3).

Докато в мрежата предложенията за „палави чатове“ се множат и се предлага безкрайно разнообразие от „модели“, се наблюдава изместване на икономическата връзка и зависимост. Няма режисьор, който да ръководи актьорите; за разлика от телематичните услуги или различните „пийп шоута“, не се предлага никакво обучение, нито пък сценарий за диалог с клиентите. „Изпълнителят“ трябва да е отгатнал желанията на потребителите, техните кодове и фантазии. И въз основа на неясен списък от предполагаеми клиентски предпочитания изпълнителят трябва да изиграва сцените и да се държи по начин, който задоволява клиентите, за да спечели своя процент.

Сексът по интернет се разисква често в парламента, но единствено от гледна точка на закрила на детето и възпрепятстване на детската порнография и сводничеството. Въпросите за киберсекса и работещите в него като самостоятелни „предприемачи“ в тези „забавления за възрастни“, истински черноработници в доходоносната индустрия, не се засягат. Да не говорим за условията на живот, които ги принуждават да станат „изпълнители“.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мила Атанасова

*Журналист.

(1) Nathalie Bajos и Michel Bozon (под ръководството на) *Enquête sur la sexualité en France. Pratiques, genre et santé* (Анкета за сексуалността във Франция. Практики, вид и здраве), La Découverte, Париж, 2008.

(2) Alvin Cooper, *Sex and the Internet : A Guidebook for Clinicians* (Сексът и интернет: наръчник за лекари), Brunner-Routledge, Ню Йорк, 2002.

(3) Gilbert Wondracek, Thorsten Holz, Christian Platzer, Engin Kirda и Christopher Kruegel, „Is the Internet for porn? An insight into the online adult industry“ (Интернет за порно ли е? Поглед върху онлайн индустрията за възрастни), семинар WEIS 2010, университет Харвард, 7-8 юни 2010.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

На фокус

Ще станем ли народ от бармани и сервитьорки? Че какво лошо има, отговаря важен министър от кабинета на ГЕРБ

Каква България?

Васил ПОПОВ

От 20 години ден подир ден се питаме каква е България, каква България искаме и каква ще е България. Реалностите и перспективите дават множество отговори на този въпрос, които звучат все по-мрачно, все по-песимистично, все потревожно. Защото от самото начало на т. нар. преход и т. нар. промени е ясно само едно. Кое е то? Че няма яснота

преход към какво сме поели

и с какви промени ще го осъществим. Знаем, че излизаме от социализма, който беше градивен. Виждаме, че всички управници след това са заети само да разграждат. Разпиляват, рушат, обсебват всичко, което има материална стойност, премазват ценностната система, без да я заменят с друга. Единственото, което се гради старателно камък по камък, тухла след тухла е бастионът на олигархичната политическа върхушка, чиято китайска стена се е окопала във всички власти. А народонаселението е не безмълвен, а абсолютно безгласен свидетел на размяната на тежки куфарчета срещу яки политически чадърчета.

Другите страни от бившия соцлагер не се сринаха като нас. Защото не рушат не само икономиката си, но и паметниците. Използват темелите на социализма, без да се срамуват и теглят напред. При нас всичко е наопъки. Няма значение кой е спечелил изборите и какво правителство е на власт - дясно, ляво, център, отсам-оттам като сантасе, тройно като руска трупа. И понеже заговорихме с езика на хазартните игри с карти, нека си припомним един класически виц. Четирима осъдени на смърт получават право на последно желание. Единият иска кафе, вторият пура, третият уиски. Последният пожелава

"Градивна" разруха

преди екзекуцията четиримата да изиграят само един робер на бридж. Който познава играта се сеща, че един робер може никога да не завърши и играта да продължи до дупка. Така смъртниците си живуркат до дълбоки старини, макар и в панделата, където си играят карти, хранят ги и т. н. По подобен начин нашите олигархични

властелини си подреждат пасианса

и до дупка ще сучат от гръдта на държавата, докато я пресушат. И как сетне отечеството да откърми здрави поколения истински нормални българи? А без тях каква България?

Вероятно тъкмо това е целта, натам е старанието. Народецът да е овчедушен, да си очаква месията спасител и да си получава овчаря с гегата. И си го намира. Като например лицето Симеон Борисов Сакскобургготски. Струва си да си припомним, че преди да се завърне от половинвековно изгнание, низвергнатият монарх бе снабден с имиджа на едно невинно дете, напъдено босо и голо от родината си като лошите комунисти просто са го изхвърлили зад граница. Ама не е така. Симеончо е престолонаследник, пращат го на забавачка и в първо отделение все още в Царство България. Обратът е две години след 9-и септември 1944 г. заради референдума монархия или република. Народът направи избор. Ако бяха лоши комунистите, какво пречеше да използват примера на руските болшевики, които избиха всичките три поколения на императорското семейство, за да няма някой да си иска властта и имотите десетилетия по-късно.

Така през двете години инфантилизъм на монархията, също е подготвено завръщането на царя. Макар и напъден без нищо, влакът е бил добре натоварен.

Но ние не разследваме миналото

Гледаме напред. Каква България ни обеща Кобурга? Медиите го засипваха с един и същ въпрос - дали мисли за възстановяване на монархията. Отговорът е винаги един и същ - това не стои на дневен ред. Симеон Борисов разясняваше в пространни интервюта колко модерни съвременни монархии в Европа и света съжителстват с републики, съюзи, федерации, емиратства, съединени щати и разединени такива, както и една социалистическа народна арабска джамахирия. Звучи съвременно, демократично. Скоро се видя, че на дневен ред е нещо много по-друго, много по-прагматично.

На дневен ред е голямо и безсрамно лапане на уж наследствени земи, резиденции, имоти. Това е да си спомниш едно монархическо завещание "Държавата това съм аз!" И Сакса приложи държавата в личен интерес. Когато тронът, т. е. имиджът му се разклати, приложи хватката "Боянски ливади" в медийно обръщение на фона на двореца "Врана". От него запомнихме единствено, че България може да се оправи за 800 дни. После се видя, че за тези дни Борисов Симеон благополучно оправи себе си и своите наследници на наш гръб, но и нас като народ и държава много хубавичко ни "оправи". И когато продаде ордените на дядо си Фердинанд се появиха съмнения (и категорични твърдения), че Симеон е просто един комарджия и прахосник.

Ако беше политик и държавник

щеше да остави ордените в музея, защото дядо му ги е получил като държавен глава на България, а не като частно лице и тези отличия са част от нашата история. Та каква България ни предложи и каква ни я остави този царствен образ? Не знаем за какви заслуги столичен булевард носи името на баща му, но на Симеон няма да има наречена дори задънена уличка. За нас и за поколения напред ще остане само израза за хора, които живуркат безгрижно "Живее си като Симеончо!" Ясно е защо.

Въпросът каква България с пълна сила се отнася към онези, които чевръсто, задъхано и най-вече лакомо спретнаха реституцията и връщането на земята "в реални граници". Няма да се занимаваме с връщането на имоти, които имат търговска стойност или позволяват бърза реализация на печалби с малки инвестиции, макар че там са големи далаверите. Къде полузаконно, къде напряко бяха построени бензиностанции, молове, хотели, заведения, бизнесгради с офиси, жилищни кооперации. Така наследници реститути се налапаха с тлъсти суми от продажби или лапат

тлъсти пари от рента

Тази шепа хора в този ъгъл дава само частичен отговор на въпроса каква България.

Голям зор видяха ликвидаторите, докато разгромят селското стопанство. Обаче успяха. Наследниците на земеделски земи бяха принудени да събират и представят документи за право на собственост върху един декар нива тук, половин декар лозе там, няколко декара овошки, няколко декара гора и още толкова ливади и пасища. С цялото това богатство се оземляват 50-60 или стотина български граждани, които от 3-4 поколения не са похващали мотика, не знаят какво е рало и ако ги питаш за миризмата на оборски тор ще спорят

между парфюм „Шанел" и „Тройной" одеколон

Така на мястото на цветущото ни земеделие и животновъдство се възцариха пустеещите земи. Едва ли искаме такава България, ама такава ни я направиха и сега с всички сили я правят.

По тази тема спор можем да водим само с хора, които след 9-и септември 1944 г. насилствено са вкарани в ТКЗС и след 10-и ноември 1989 г. си получиха обратно имотите пак насилствено и са започнали да си ги обработват и с това да се прехранват. Няма кой да се обади. За младите да поясним, че текезесе означава Трудово кооперативно земеделско стопанство. Това не е измислица на комунизма, която трябва да бъде заклеймена. Кооперациите са много отдавна и по целия свят, когато човекът разбира, че самичък ще му е трудно. Но да не ще се връщаме към историята. Пред очите ни са пустеещите земи.

Сега да се запитаме каква е тая обратна България, в която вдигането на цените на горивата и храните зависи пряко от падането на цените на суровините. Колкото повече суровият петрол поевтинява в света, толкова поскъп у нас е бензинът и особено дизелът.

Житото навън поевтинява, хлябът у нас поскъпва

И няма държавен механизъм за узаптяване на спекулата. Ама така било при свободния пазар! Не, не е така. И при пазарната икономика има механизми за пресичане или поне ограничаване на корупционните практики и грубата примитивна спекула, стига да има такава воля у управниците. Не и когато те са обвързани с мафията. Такава ли България искаме?

И накрая, но не последно, а изключително тревожно. Неотдавна в световната мрежа прескочи прогноза на западни анализатори, които прогнозират откъсване на Кавказ от Русия, разрастване на една могъща Полша и... Внимание!... османизация на Балканския регион. Това последното означава България да се превърне просто в един турски вилает. Икономическата

Европейски път по български...

инвазия от южната ни съседка у нас е налице и е мощна. Няма да закъснее и политическата, особено ако Европа каже "да" на Турция за Евросъюза. Съвсем случайно ДУМА научи, че важен министър от кабинета на Б.Б. в тесен кръг бил запитан накъде водят страната ни, ще станем народ от бармани и сервитьорки ли? Че какво лошо има, бил отговорът. Откровен и гнусен цинизъм.

Защо обаче този отговор не ни изненадва? Това ни омерзява и безпокои, но не е новина. Защото сегашното държавно ръководство съвсем ясно иска да ни превърне в ратаи и слугини, яхнати от олигархомафиотската клика. Та за каква България говорим? Какво беше това?...

Искам думата

Кой каквото прави...

Аз уча за безработен!

Проблеми на българското висше образование

Попитали студент каква специалност следва, а той отговорил просто: “Уча за безработен!” С този черен студентски хумор най-добре е изразена една от реалностите в нашето висше образование. В момента се подготвя нов закон за българското образование. Неговите автори трябва добре да анализират, защо държавата харчи от своя бюджет стотици милиони левове за подготовка на кадри с висше образование, които никога няма да работят по специалността си.

Според мен една от основните причини за това е диспропорцията между по-големия брой места във висшите учебни заведения и по-малкия брой на кандидатите за тях. Тази диспропорция е резултат от безразборното разкриване на нови висши учебни заведения не в съответствие с нуждите на страната ни от такива кадри, а за задоволяване на местни интереси. И така се стигна до това, че висшите учебни заведения у нас станаха 53, а скоро може би ще станат 54, защото и Видин напира да си има университет. Веднъж в Народното събрание, при обсъждане на проектозакон за откриване у нас на ново учебно заведение, проф. Огнян Герджиков заяви, че така, както е тръгнало с лека ръка да се откриват висши училища у нас, скоро и село Долно Уйно, Кюстендилско, ще иска да си открие университет. Едва ли някой от днешните народни представители, които вдигнаха ръка в НС миналата година да се открие в Перник нов висш институт, може да даде задоволителен отговор, какви национални интереси наложиха откриването му, след като Перник е само на 30 км от София, където се изучават същите специалности.

По своя инициатива през 1988 г. изследвах резултатите от конкурсния изпит по математика в Техническия университет в Габрово. От 1500 кандидат-студенти, които се явиха на приемния изпит по математика, около 1000 получиха двойки и не бяха приети в университета. Кое висше учебно заведение днес у нас би пресяло с такова гъсто сито своите кандидат-студенти и да се лиши от хиляда студенти. Никой не би се лишил от тях, защото кандидат-студентите са малко. През миналото лято дори Софийският университет “Климент Охридски”, най-елитното учебно заведение у нас, не можа да попълни на първото класиране местата си за прием на нови студенти в някои от специалностите и проведе допълнителни класирания. А някои провинциални висши учебни заведения, в стремежа си да привличат кандидат-студенти, стигнаха до абсурда да записват и кандидати, които не са успели да се дипломират на юнската сесия и са останали на поправителни изпити през септември. Таню Василев в своя публикация в ДУМА от 15 април 2011 г. пише, че сред неговите състуденти имало и такива с изключително ниски умствени способности, а някои дори сричали, като четат.

В стремежа си да оцелеят, в много учебни заведения е принизена до крайност взискателността към оценяване подготовката на студентите. Вместо двойки, масово се пишат “по милост Божия” тройки, за да не отпадат студенти, защото това е важно не само, за да се запази щатът за преподавателите, но и за да се формира бюджетът на учебното заведение, който е въз основа броя на студентите. Само и само да се запази броят, на студентите им е дадена възможност да се явяват на изпити в 10 поправителни сесии. При това положение всички приети студенти завършват безпроблемно и получават документи за висше образование.

Проблемът с диспропорцията между броя на местата за студенти във висшите учебни заведения у нас и по-малкия брой на кандидати да ги заемат може радикално да бъде решен чрез закриване на онези учебни заведения, чиито випускници масово не се реализират на пазара на труда по изучаваните специалности. Съзнавам, че в тези изборни времена няма партия и правителство, които биха се решили на това. Затова остава да не се разкриват повече нови висши учебни заведения.

Ангел Илиев АНГЕЛОВ,
Габрово

Бъдещи студенти или бъдещи безработни?

Честит 85-годишен юбилей

Живей, приятелю!

Ангел ГОРАНОВ

На 9 май верният сътрудник на ДУМА Георги Златинов навършва 85 години. 85 години - поток от живота ти, се вливаше в реката на времето. Всяка капка от него, чиста и прозрачна, е отблясък, чертица от твоя образ, който не би се побрал и в най-умален вид в краткото ми слово. Знам, ще ме упрекнеш, че стилът ми е приповдигнат, хвалебствен. Но нима съм виновен за следата, оставена след тебе, за онова, което си всъщност? И нека ти припомня: имаш сложен живот, многостранен, наситен с дълбоки преживявания, драматизъм, тревоги, успехи, разочарования и болки, причинени от свои и чужди, в едно забързано, противоречиво, объркано време с непредсказуеми лични и обществени съдби, прояви, явления и събития.

Ти не си просто гражданин, съзерцател, равнодушен наблюдател, затворен в еснафски семеен кът. Неспокойна, бурлива душа си ти, приятелю. Иначе си внимателен, търпелив, толерантен, отстъпчив, човечен. Но си твърд, безкомпромисен, изправиш ли се срещу неправдите, своеволията, демагогията, измяната. Ненавиждаш, разобличаваш, осъждаш ги устно и с талантливото си перо на публицист и психолог. Критиката, на която подлагаш недъзите на съвременното ни общество, лицемерието и престъпността на някои политици и управници, е аргументирана, остра и смела. И с добри намерения. Даваш ценни препоръки и ходове за по-близко и по-безболезнено, достойно съществуване на всички в разноликото ни общество. Анализите, обобщенията и прогнозите, правени от теб, се потвърждават от самата обществена действителност.

Партизанин от въоръжената борба срещу фашизма, боец във Втората световна война, полковник, дългогодишен висш ръководител и деятел в областта на културата в Българската армия.

И твоите воински, естетически и психологически знания и умения ти категорично, професионално изявяваше във вестници, списания, в собствени брошури, сценарии за документални филми и като консултант на игрални филми, влезе в българската класика. За тази си богата съдържателна дейност ти си удостоен с високи държавни отличия.

И не на последно място. Ти си нашият желан събеседник: ерудиран, ненатрапчив, скромен, обикновен в отношенията си към нас. Непринудено ни извеждаш от скуката, всекидневните битови теми, и с увлекателно слово ни ободряваш, откриваш ни нови хоризонти, вдъхваш ни надежда и оптимизъм...

Ти си носител на свежи, оригинални идеи за културното развитие на Велинград, много от които се осъществиха. Ти си просто истински приятел, другар, човек, велинградчанин.

Желая ти здраве, да тече потокът на живота ти.

Живей, приятелю, живей!

Обратна връзка

Мое ляво - реално и не последно

Да напиша настоящето ме провокира сборникът на Георги Лозанов със заглавие “Мое дясно”, където авторът се титулува като доцент по журналистика в Алма Матер, а именно, отбраните “по-важни текстове в книга, написана от позицията на десния избирател, отколкото с някаква историческа претенция”. Поводът е статията на уважаваната от мен Лилия Томова “Мое дясно” - реално, но последно” в рубриката “Общество” на вестник ДУМА, брой 95 от 27 април 2011 г.

„Мое дясно” - реално, но последно

ЛИЛИЯ ТОМОВА

“Отбрах по-важните си текстове в книга, написана много повече от позицията на десния избирател, отколкото с някаква историческа претенция”, споделя Георги Лозанов пред медии. Поводът е сборникът със заглавие-заклинание “Мое дясно” на най-важния от две години човек в Съвета за електронни медии (СЕМ).

Проблемът на същинската дясна политика е миналото във всичките му аспекти, откровения публично известният като Гого Папийонката “регулатор”. И сред най-важните проблеми откроява досиетата и “мощната носталгия” на българите.

Така си е. Има за какво да са “мощно носталгични” хората, особено тези като г-н Лозанов, т.е. близките и до предишната, а и до днешната власт. И защото господинът има претенцията да “ориентира” творбите си към по-младите поколения, редно е те да знаят кой се опитва да ги учи на морал.

А ги учи лице от номенклатурното минало на България, успешно сконтало и в “демократичната” номенклатура, и чийто татко е автор на първия приживе издигнат паметник на другаря Тодор Живков в Правец. Учи ги човек, който в т.нар. ни демократични години е “на всеки километър” по абсолютно, ама абсолютно всички “теми на обществото” и е винаги с властта. Човек, не работил нито ден нито като репортер, нито като редактор, но обучаващ младите хора днес на журналистика; куратор на Изложбената зала на... “Си Банк”; член на Борда на “Бояна филм”. И който, според декларацията си в Сметната палата, за миналата година не е получил, а и не е изхарчил... нито лев, но затова пък в почти всички журналистически конкурси е “оценител”. Макар че при първото си “назначаване” в СЕМ отпадна жребий, днес той ръководи “нужненужен” орган, в който няма нито един човек с журналистически, а като че ли и с административен опит.

Защо ли тогава Георги Лозанов е вечно подкрепян, поддържан и дундуркан от всяка власт, от днешната - също? Обяснението е простичко - подобни хора са удобни, най-малкото защото, без дори да се подозяващ, умеят да се нагодят към посоката на вятъра, и го правят хем изпреварващо, хем с ра дост. Най-вероятно затова излиза днес “Мое дясно” идват избори. И щом пре седател на изборния ща на управляващата партия вътрешният министъ защо и на медиите да н бъде сложен още по-стро намордник от шефа на СЕМ, оторизиран да след какво и как отразяват? Т да запомнят журналистит “правилото” - “Вдясно!” Ка вото и да значи това България...

Иначе любопитно е вс пак - човекът, който гром досиетата, попъпи ли во пак (дрокор не беше) дек ларация за непринадлеж ност към бившата ДС? За щото - ами от пребоя сани “десни” комунисти...

Лилия Томова е напълно права! Моята историческа претенция, за разлика от тази на Гого Лозанов, е посочена в заглавието по-горе, и е, че лявото у нас е било, е, и ще бъде реално и съзидателно, докато я има България, за разлика от дясно-разрушителното, реваншистко и антисоциално, което ни налагат напоследък “избиратели” като “регулатора” Гого Папийонката. Независимо дали наближават Гого-Лозановски есенни “десни” избори за президент, кметове и общински съветници, или не, винаги съм се чудел: кой продължава да слага тона на наследствено номенклатурско чедо начело на СЕМ. Не искам да коментирам въобще физически отблъскващата му лична визия като празноговорещ мазник. Жална им майка на българските медии, които Гого ги регулаторства! Това е повече от очевидно, тъй като, откакто герберистите са на власт, и най-вече през последната година, те напълно клекнаха пред наглостта на управляващия гербер Борисов и компанията му и ни занимават само с техните глупости, като ги афишират денонощно. Искам обаче да му напомня на Гого Лозанов, че “не се гаси туй, що не гасне”, тъй като левите сили в България се изправят за решителен отпор в защита на социалните придобивки на хората и националните ни интереси, макар и оплюти и неглижирани от наглостта на Борисов, Цветанов, Цачева, Фидосова, Кр. Велчев и тем подобни знайни и незнайни новоизлюпени герберисти, случайно попаднали в законодателната и изпълнителната власт на Отечеството ни.

Госпожо Томова, приветствам ви за статията. И да не забравяме библейската притча, че и сприсно Георги Лозанов ще дойде времето, с което ще му отмерят мярката, с която той сега отмерва на другите вляво.

Димитър ДИМИТРОВ

Позиция

www.duma.bg

Време за проверка

Ще изрази ли кандидат-президентът на БСП същността на партията

Борис БОРИСОВ
Монтана

Преди години младият тогава и дръзновен като сега поет Любомир Левчев написа:

“Спомни си всички думи лесно казани.

Спомни си всички странни обещания.

Проверката на чувствата настъпи...”

Нито лесни думи и странни обещания, нито забравени клетви са твърденията в челото на програмата на БСП “Нашата партия днес - единство на същност, ценности, цели и политика”. Това е програма за близко и по-далечно развитие на целокупна България.

На конгресното заседание след загубата в парламентарните избори беше подчертан главният недостатък, че партията не открои ясно облика си на лява партия и не съумя да покаже и успешно да защити цялостни леви алтернативи. Заяви се да бъде същинска

лява и силна опозиция

Логичен е въпросът: предизборната работа, издигането на имена за кандидат-президенти, като и на единствения кандидат и, надявам се, бъдещ президент, изразяват ли тази същност на партията? Актуалната политика част ли е от същностната политика на партията - надеждна защита на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите, да работи за формиране на широка средна класа и за напредъка на всички...

Случайно ли се забравиха от лидерите програмните документи, та се заговори предимно за харизматични личности, за популярни имена, за шоумени. И нито дума или съвсем на заден план са същностните качества.

Някак си е трудно да се свържат доста от подхвърляните имена с принципите (партийни, но и общочовешки, народни цели) - равна свобода за всички, а не само за икономически и социално силните; солидарност в името на общото благо, ограничаване на експлоатацията и всякакъв вид дискриминация; активна социална държава за преодоляване на социалната поляризация. Трябва да покажем и да докажем, че партията не е забравила за тези свои цели и принципи. Че ежедневно, при всяка поредна кампания, не се отклонява от пътя си.

Какви непоискани

безпринципни компромиси

отстъпления, заигравания, слагачество дори се появиха, та предварително се съгласяваме на големи отстъпки чрез подмяна на ценности... Или нашият президент може да си има някакви свои други ценности и щял да се ангажира с политика, каквато досега не е помирисвал?

Да си спомним приказката за лъжливото овчарче. Власт се печели един-два пъти чрез отричане от истината, от същността. Но повече? Не приличат ли някои кандидати на сурогатна майка (да ме извинят истинските такива), която износва чужди за нейния организъм идеи и ще се подложи на предизборна операция с неясен резултат.

Познайте от втори път, партийни лидери, кой твърдеше: Партията трябва да се опре на личности с обществен авторитет, с професионална подготовка и с ясно заявени политически позиции.

Казано на философски език - изправени сме пред двете категории същност и явление. Същността е постоянното, което се съхранява в явлението при различни негови вариации. С една “дребна” забележка - тази същност съществува много преди поредното си проявление. А при доста от подхвърлените имена, такава същност (социална, народна, човешка) изобщо не се е появявала някога. Когато обществото с ума си, чувствата и действията си завива наляво, нима партията и нейните представители пак ще завиват обратно? И ще се питат

защо губим доверие

В партията има имена, които следва да бъдат истинският критерий, по който да се сравнява профилът на бъдещия президент. С тях, а не с онези, случайните, България ще свърже своето бъдеще: с такива като Георги Близнашки, Меглена Плугчиева, Костадин Паскалев, Юрий Борисов, Дора Янкова, Иво Атанасов, Георги Божинов, Михаил Миков, Любен Корнезов... Гледани отдалече, върховете имат по-други измерения, отколкото когато ги гледат и недовиждат отблизо. Но нали и избирателите не гледат отгоре?

Личност, достойна за президент на Република България, много от социалистите и гражданите в област Монтана, а оказва се и в други области, виждат в Янаки Стоилов. Той е човекът, който от десетки години отстоява същинските леви идеали. Неговите идеи са национални идеи, обявява се за модернизация на страната (в тази криза изобщо забравихме за такава задача), срещу бедността и безработицата, ярко защитава социалните права на гражданите. При това се проявява като истински конституционалист, радетел за народно самоуправление. Той е олицетворение на думите на партийния лидер - навсякъде и всякога насочва усилията си да превръща ценностите от програмата на партията в конкретни цели, а идеите - в

работеща политика

които решават проблеми, а не голи лозунги. Неизбежно ще добавя и неговата харизматичност. Избирателите от поречието на Огоста го сравниха с Левски - всеотдаен, чист и честен като апостол. Той е личност, която може да олицетвори единството на народа. Ще поеме ясни ангажименти, каквито е поемал досега, а няма тепърва да ги измисля и после да ги забрави.

Отделен е въпросът, че с тези си качества той има своите опоненти, че и врагове, даже и в партията. Неслучайно някои областни и общински партийни ръководители от Монтана не допускат да се правят предложения за кандидат-президенти. Но това е още един силен довод за неговата последователност и принципност.

Ще завърша пак с думите на поета:

“Проверката на чувствата настъпи.

Сега на пътищата идва ред...”

Снимка Мариета ТОМОВА

Заедно по пътя

Брюкселски безсъници

ЕС: от интеграция към дезинтеграция

Георги ГОТЕВ

Евросъюзът, към който неотдавна се присъединихме, вече не е същият. Дано да не съм прав, но от моята брюкселска камбанария с огорчение констатирам, че разрушителните процеси в ЕС се засилват. Изпитанията, на които е подложена еврозоната, се увеличават като в кошмарен сценарий. Оказа се, че резултатът от изборите във Финландия рискува да провали усилията за спасяването от банкрут на Португалия. Гърция, която вече беше поставена на системи, отново е пред колапс. За съжаление южната ни съседка плаши мнозина както с икономиката си, така и с потока от имигранти от Третия свят, който утре би могъл да тръгне през нашата страна.

Може би най-зрелищният конфликт напоследък беше точно за това. Франция и Италия обтегнаха отношенията си за нелегалните имигранти, които пристигат с лодки предимно от Тунис, след жасминената революция в тази страна. Макар че техният брой относително не е голям, Рим наруши правилата, като им издаде документи, за да се отърве от тях и да заминат за Франция. Париж, от своя страна, също наруши шенгенските норми, като въведе масови проверки близо до границите си, с цел да ги залавя и да ги връща на Италия. Вместо да протестира срещу нарушаването на европейското законодателство, ЕК изрази готовност да го промени. Досега вътрешни шенгенски граници можеха да бъдат временно възстановявани само при сериозна опасност за обществения ред. Вълната на незаконни имигранти от Тунис не се смята за такава заплаха. Сега обаче страните членки на Шенгенското пространство ще могат да връщат границите по собствена преценка. Т.е. при ситуация, подобна на тази с ромите миналото лято, Франция, Германия, Белгия и други страни със сигурност биха въвели обратно границите.

Лошият пример винаги е заразителен. Още една страна основателка на ЕС, Холандия, готви вътрешно законодателство, което би й позволило да гони от територията си граждани на ЕС, които струват прекалено скъпо на социалната й система, или които са извършили престъпления на нейна територия. Новите мерки, насочени срещу източноевропейците, противоречат на европейското законодателство, но комисията се прави, че не вижда. Холандия готви също правила, които третират българите и румънците да факто като граждани извън ЕС - става дума за законодателство, според което холандски работодател ще може да наема българи или румънци само ако докаже, че никой холандец или друг европейски гражданин не е подходящ за съответната работа.

На този фон България сякаш не забелязва какво се случва. Премиерът Бойко Борисов се е вторачил в целта за членството на България в Шенген, без да забелязва, че съпротивата срещу него расте. Дания наскоро даде да се разбере, че се присъединява към Франция, Германия и Холандия, които не крият, че не ни искат в Шенген по политически причини. Дипломати от тези страни са ми казвали, че не могат да поверят шенгенската информационна система на българската мафия.

ББ обаче се репчи на същите тези държави. Наскоро той каза, че колкото повече му говорят, че не ставаме за Шенген, той пък щял да им натяква, че нарушават пределния бюджетен дефицит от 3%, предвиден за еврозоната. Като във вица - а вие защо биете негрите.

С такъв тип комуникация България сама си усложнява и без това незавидните позиции. Страната ни се обрича да бъде третирана като непълноправен член на ЕС и да бъде системно изолирана от вземането на важните решения, а също - на всевъзможни прегради до европейско финансиране. Заради презрението, което изпитва Саркози към Борисов, членството на България в Шенген е химера, поне до президентските избори във Франция през 2012 г., а за членство в еврозоната не бива дори да споменаваме.

Великобритания гледа на събитията отвисоко. Не казват официално, че са били прави да стоят настрана от еврото и от Шенген, защото би прозвучало много губо, но важното е, че мнозина си го мислят. Разширяването на ЕС, което официално беше отчитано като неговия най-голям успех, вече негласно се поставя под въпрос. Страхът от чужденците, от източноевропейците, готови да работят за по-малко пари и да обричат западноевропейците на безработица, се експлотира от крайнодесни сили, които печелят подкрепа сред избирателите. Вероятността лидерката на крайнодесните във Франция Марин Льо Пен да стигне до втори тур на президентските избори във Франция е много голяма. Тя казва, че първото нещо, което би направила, ако стане президент, е да извади Франция от еврозоната. Но ако тя стане президент, това ще е краят на ЕС. Преди дни Волен Сидеров бе гост на Марин Льо Пен, с която обсъдиха общи стратегии за „европейските патриотични партии“. Много забавно. Общи стратегии те не биха могли да имат. Ако Льо Пен спечели, нищо добро не чака България, и Сидеров, верният съюзник на Борисов, би трябвало да го знае.

На фона на дезинтеграционните процеси в ЕС прави впечатление почти пълна липса на съпротива от страна на проевропейските или федералистки среди. А също на европейските леви и левоцентристки политически сили.

Общество

Кой го е грижа за дреболии?

Властва безразличие за предизвестената смърт не само на бившия индустриален гигант „Кремиковци", но и на цялата ни индустрия

Д-р Радослав РАДОСЛАВОВ

Сделката с "Кремиковци" вече е минало. Страстите поутихнаха. И като че ли всички са доволни. Държавата, защото ще получи някакво заплащане, макар и малко, но не символично като единия лев по времето на Иван Костов. Новите собственици, за които тази сделка е повече от добра. Еколозите и маниакалните политически противници на социалистическата тежка металургия също вече спят спокойно. Едва ли обаче оцелелите след многобройни съкращения работници и служители са доволни. Защото на всички е ясно, че те едва ли някога ще получат неизплатените си заплати. Но днес кой го е грижа за такива дреболии?

Да продадеш "Кремиковци" на фирма за скрап, която е представена от никому неизвестна фирма със светкавично появил се нов милионер, е все едно да продадеш родилен дом на погребално бюро. Но абсурдите в България са навсякъде. Оказа се, че онези стопански дейци, които се мъчеха да възстановяват производството в комбината под някаква съвременна форма, в новите икономически условия бяха и са подложени на невиждан психологически и медиен тормоз, на съдебна разправа, а тези, които публично и легитимно ще осъществят окончателния акт на ликвидацията, получават похвали.

Ужасяващото в случая е властващото безразличие в обществото и политическата класа към предизвестената смърт не само на бившия индустриален гигант, но и на цялата ни индустрия. Политическата върхушка е заета с много поважни неща, като реденето на листи и разпределението на бъдещата власт. Ситуацията би била комична, ако все пак имаше някаква светлина в тунела.

В непрогледната мъгла, обгръщаща България, няма никаква спасителна индустриална алтернатива. Утре, когато световната икономическа криза приключи, ситуацията най-вероятно ще се окаже трагична. България става все по-неразбираема не само от политическа, но и от икономическа гледна точка.

Какво бъдеще може да има една страна, която няма индустрия, няма селско стопанство, няма развита инфраструктура и туризъм? Държава, която кротко дояжда остатъците от натрупаното икономическо богатство на близкото си минало без никаква визия, масова вяра в успеха, морални ценности и управленска воля за движение напред. Каква участ, освен трагичната, може да има политико-икономическа общност, устремно превръщаща се в географско понятие, която живее ден за ден, създавайки все по-малко и по-малко принадена стойност?

Въпреки всекидневното казионно рязане на ленти на успеха, България все повече прилича на асансьор със скъсани въжета, който лети стремително надолу в пропастта, а хората в него отдавна са се предали. Някъде дълбоко в тях е спотаена тиха и смътна надежда, че той все някога ще спре, най-после достигайки дъното.

Жестоката и горчива истина е, че за предалите се духом дъно няма, нито път напред и нагоре!

Снимка БГНЕС

Днес желаещите да режат ленти на успеха не са никак малко

Скъсахме се

Снимка Мариета ТОМОВА

За едни празници, за други...

Катя ЯНЕВА

Скъсахме се да празнуваме. Де що има светец го почитаме. От ранни утрини до късни нощи медиите ни просвещават за житието на определен светец, за неговите богоугодни дела, и твърдо ни убеждават в неговата святост. Свята е тази дейност на медиите, целебно е тяхното въздействие, пренася ни в прекрасни светове, поучава ни в добродетелност. Благодарско на държавните медии и на частните такива - ние се извисяваме, извисяваме, току-виж литнали сме, бели и чисти, ангелоподобни, високо, високо над тази грешна земя. И ще си летим из пространствата, ведно с мутри, мутреси, октоподи и октоподчета, без грижа за реформи, фалити, данъци, работа и безработица, заплати, пенсии и други все такива простотии. Хеле пък, когато ни се каже "Бог се роди" или "Христос воскресе" и ни залеят прекрасните песнопения - унесът е пълен. И няма защо да го нарушаваме. Бог се роди, после, слава Богу, воскресе - работата ни е оправена. Всичко ни е наред! Един принос се иска от нас - свещички да палим, богомолно да ожидаме и със свещена радост да набиваме коледните пържоли, гергьовските агнета. Или да си ги представяме, ако ни липсват. Това са празници!

Но що ли медиите мълком мълчат за дати, за които имаше упорит слух, че също са свещени? Първи, девети май, все майски дни, все слънчеви, все радостни. Като песен на труда, като победа на човечността. Ама били старомодни, ама били дискусионни, ама пеело се "Да живей, живей трудът" и разни небългарски песни за брези, за славеи и "Вставай, страна огромная..." Заражда се предположението, че ако държавните ни медии ревнат "Хей, вдигнете си челата, роби, роби на труда", някои воистина ще си вдигнат челата и ще станат неуправляеми. А пък ако се разнесе "Вий творци сте на благата", ще се приеме като противодържавен акт, творците на благата ще бъдат незаконно възгордени и тогава сръчните потребители на благата ще се докачат на чест и ще бъдат затруднени в своето лакомо потребление. Е, коя държавна или частна медия иска да създава затруднения в сладката сфера на благата? Тъй че, колкото и да ни се ще някоя сутрин да бъдем изненадани със "Слава вам, работни хора!", няма да я бъде. Ще си бъдем мило уговаряни свещички да палим и да си повтаряме "Бог да пази България"...

IN MEMORIAM

Героите минават в други полк

Крум ВАСИЛЕВ

В края на април м.г., в навечерието на своя 90-годишен юбилей, ни напусна Стоян Радославов. Истински герой - това е точното определение за него. Партизанското му име Лалю беше станало легенда в Шуменския край в годините на въоръжената антифашистка борба. Царската полиция беснееше, знаеше, че той е секретар на Околийския комитет на РМС, търсеше го под дърво и камък, устройваше му засади - Лалю беше неуловим. Даже истинското му име шуменската полиция не е успяла да установи, в нейните досиета, разкрити след Девети септември, той се води без снимка, само с тези четири букви - Лалю, и с четири неизменни епитета: умен, силен, смел, дързък.

Лалю пристигна в Шуменския край през есента на 1942 г. Дотогава е бил един от ръководителите на ремсовата организация в София, но е осъден задочно на смърт и по решение на ЦК на РМС заминава за Шуменски окръг, където полицията няма сведения за него. Става член на щаба на Шуменско-Преславския партизански отряд и "душа" на околийската ремсова организация.

За пътя, който Стоян Радославов извървява след 9 септември 1944 г., говорят красноречиво длъжностите, заемани от него: секретар на ЦК на ДСНМ, командир на младежката строителна бригада на линията Перник-Волуяк, завеждащ сектор в Международния отдел на ЦК на БКП, съветник и пълномощен министър в българското посолство в Москва, посланик на България в Кабул, столицата на Афганистан. За този неуморен труженик отлично приляга прозвището борец за свобода и строител на преуспяваща социалистическа България.

Свободата и социализмът бяха смисълът на неговия живот - така е възпитан. Роден е в с. Красава, Брезнишко. Баща му, убеден комунист, е бил концлагерист, майка му и сестра му са били ятачки, двама от братята му са били политзатворници, а най-големият брат - Владимир, загива като партизанин в Трънския отряд. В такава семейна среда Стоян получава закалката, която го прави до смърт предан борец срещу фашизма. Книгите, към които е пристрастен от ученическа възраст, дават основа на идейната му убеденост, а Висшата партийна школа в Москва, която завършва, разширява културата и кръгозора му.

Стоян Радославов (Лалю)

Стоян Радославов беше човек с висок морал, чужди му бяха алчността и користолюбието. Веднъж сподели с мен възмущението си от предложение, което му направил в началото на т.нар. преход някогашен "другар", станал бизнесмен. Той предложил на Стоян да участва като съдружник в негова фирма. "От тебе - казал му - искам само името ти, всичко останало ще е от мен." Радославов отказал, но беше бесен: как може някой да допусне, че ще се занимава с бизнес, при това съмнителен. Живя и честно, и скромно, и дори бедно. Отдаде пенсионерските си години в безвъзмездна служба на Българския антифашистки съюз. Дълги години беше председател на организацията на съюза в район "Червена звезда". Като хиляди ограбени българи едва свързваше двата края с орязаната пенсия.

Последните години от живота си Стоян Радославов прекара на легло, поразен от тежка болест. Дъщеря му и внучката му се грижеха за него до последния му дъх. Но "съкращенията" не ги подминаха, останаха без работа, а скъпите лекарства подяждаха неговата пенсия, с която се издържаха и тримата. Наложи се за погребението му да съберат пари близки и познати. За срам и позор на днешната ни държава. За нея, по-точно за онези, които я управляват днес, хора като Стоян Радославов, воювали през Втората световна война, са бреме, докато в т.нар. нормални държави в ЕС те са почитани и обгрижвани ветерани. Но кое ли в сегашната ни държава е нормално, та да е нормално и отношението към героите-антифашисти! За тях държавата е отредила днес само Вазовите "търнови венци".

За ветераните в последните години държавата се сеща на празник

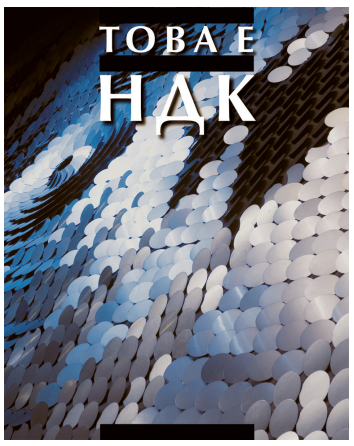
Култура

очаквайте

Иван Несторов с моноспектакъла „Сибир” в Народния театър

Историята на НДК излиза в албум

Фотоизложба „Началото” ще бъде подредена за откриването на 16-ия Салон на изкуствата

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Изложба “Началото” започва официалното откриване на 16-ия Салон на изкуствата в Националния дворец на културата на 11 май от 18.30 ч. в централното фоайе. Тя разказва 30-годишната история на двореца, документирана в снимки, съхранявани във фонда на Държавния архив, БТА и фотоархива на НДК. След това музикален поздрав за годишнината ще поднесат едни от най-обичаните фолклорни ансамбли - “Филип Кутев”, “Тракия”, “Пирин”, “Здравец”, група за автентичен фолклор от с. Белчин баня и индивидуални изпълнители, които ще представят спектакъла “Огреяло ясно слънце” в зала 1 от 19 ч.

Две внушителни издания ще бъдат издадени по повод юбилея на най-големия конгресен и културен център у нас. “Това е НДК” е насловът на албума в 208 страници, тиражиран на български и английски. Богато илюстрованото издание представя НДК преди всичко с неговата уникална постоянна колекция от стенописи, дървопластика, гоблени, скулптури, металопластики и др., много от тях създадени специално за мястото, на което са разположени в залите и фоайетата на комплекса, подчерта генералният директор Христо Друмев на пресконференция вчера в присъствието на много чуждестранни посланици и културни дейци, с чиито обединени усилия се осъществяват десетките прояви в над 50-те дни на традиционния фестивал. Всеки екземпляр от албума има и компактдиск с пълен дигитален вариант на изданието на двата езика. “Това е НДК” ще бъде представен на 26 май в рамките на Пролетния базар на книгата.

Другото издание, което ще бъде готово до откриването на салона, се казва “100% НДК” и се осъществява от екип на БТА под отговорната редакция на Ясен Атанасов. То включва и много информация за традиционните прояви под покрива на двореца като Новогодишния музикален фестивал, Салона на изкуствата, Киномания, детски фестивали, литературни програми и издания, изложения и конференции, международната партньорска дейност, както и наградите на НДК.

Много от проявите на 16-ия Салон на изкуствата ДУМА вече представи. Един от акцентите, които са специален подарък от организаторите за всички меломани, е тържествената вечер в памет на Гена Димитрова - на 27 май от 19 ч. в зала 1. Тя е посветена на 70-годишнината от рождението на именитата оперна прима (родена на 6 май), а билетите са на специална цена от 5 лв. Ще бъде прожектиран запис на спектакъла “Набуко” с участието на Гена Димитрова, Ренато Брузон и Димитър Петков на Арена ди Верона под диригентството на Маурицио Арена. Записът е осигурен от Италианския културен институт с подкрепата на италианското посолство. Прожекцията е посветена и на 150 години от Обединението на Италия и е под патронажа на посланик Стефано Бенацо.

Юбилярят Райчо Радев подреди 64 пастела

Христо ХРИСТОВ

64 свои работи, от които 42 специално рисувани за повода, подреди в юбилейната си изложба старозагорският майстор на пастела Райчо Радев. Навършилият 70 години живописец е сред доайените на художническата гилдия, негови творби се намират в частни колекции в над 20 страни.

Снимка АВТОРЪТ

Юбилярят Райчо Радев сред част от своите картини

Роденият в Града на липите художник, който не е сред “академиците” в жанра, се е учил от проф. Александър Петров, а сред хората, пред които се прекланя, е рано преселилият се в отвъдното живописец Иван Попчев. “Спрях да броя самостоятелните изложби след 15-ата, отдавна съм забравил първата си картина. Вероятно хиляди са листовете, които съм подписал. Истинско удоволствие съм изпитвал, когато съм видял, че млади хора, на които съм държал ръката, вече са утвърдени имена и с истинско удоволствие съм излагал картините им в моята галерия...”, сподели юбилярят, чиято галерия “Радев” е сред първите, появили се в Стара Загора през последните 20 години.

От самото начало на създаването на фондация “Пламък-Стара Загора” Райчо Радев е сред ентусиастите, които поддържат традицията за ежегодна изложба на младите, негов “актив” е първата изложба на дамите художници в Тракия.

Млади виртуози гостуват в града на Майстора

Николая ИВАНОВА

Жителите и гостите на Кюстендил ще могат да се насладят на Майските музикални дни, които ще продължат до 12 май. Първият ден започна с клавирен концерт на големия български пианист Атанас Куртев и учениците му Паскал Паскалев и Светлин Христов. Концертът е в рамките на Световната година на Лист и е посветен на 200-годишнината от рождението на великия унгарски пианист и композитор. На 9 май е предвиден клавирен рецитал на известната руска пианистка от Петербург Елена Колесникова, която е включила в репертоара си творби от Бах, Хайдн, Бетовен, Лист, Шопен. Притежателка на редица награди от международни конкурси, Елена Колесникова идва в България и Кюстендил с амбицията да потвърди успехите на великата руска пианистична школа. На 11 май е организиран концерт от камерна музика с Лилия Милчева - цигулка, и Мила Милчева - пиано. Младите и талантливи изпълнителки, възпитанички на НМУ “Л. Пипков”, вече имат няколко награди от наши и международни конкурси. Само преди месец цигуларката Лилия Милчева спечели първа награда на конкурс в Ниш - Сърбия. Младите виртуози ще изпълнят произведения от Бах до Черкин. На 12 май е заключителният концерт на Майските музикални дни, любителите на вокалното изкуство отново ще имат възможност да аплодират в града на Майстора изпълненията на едни от най-популярните хорови ансамбли у нас - “Okta Voice”. Всички концерти са в ХГ “Владимир Димитров-Майстора” от 18.30 ч. Организатори са община Кюстендил и МС “Марин Големинов”.

Снимка Валери ЗАХОВ

Приказка за една нестандартна Червена шапчица

Премиерният спектакъл на Столичния куклен театър “Кой обича Червената шапчица?” - драматизация по любимата приказка на Шарл Перо, е на 12 май от 19 ч. в салона на ул. “Гурко” 14. А предпремиерата е днес от 10.30 ч. Драматизация и режисура - доц. Петър Пашов. Сценографията е дипломната работа на Димитър Димитров. Музиката е на Петър Цанков. Участват актьорите Мая Бежанска, Камен Асенов, Румен Гаванозов, Христо Димитров и Димитър Тодоров.
Всеки разказва приказката за “Червената шапчица”. Макар и представена в различни варианти в спектакъла, не очаквайте да видите традиционните похвати на куклення театър. Дори самите кукли ще ви го подскажат. Тяхната стилистика се приближава повече към кинетичните скулптури, които обаче са по-близки до детските рисунки и въображението на най-малките, отколкото до традициите на класическите майстори като Ив Танги и Александър Калдер. Куклите на Вълка, Бабата, Ловеца преодоляват традиционността и статичността. Самата Червена шапчица също е нестандартна. Можем да я видим на скейтборд или ролкови кънки, освободена от всякакви характеристики на обичайната героиня.

кратки

Хартиен артфест завладява София

Изкуство от хартията завладява София в рамките на първия по рода си артфест. До 30 юни с поредица от прояви ще се акцентира върху нови идеи във визуалните изкуства с грижа за здравето на планетата и върху нови възможности за екокреативност. “Хартиеният артфест София 2011” ще представи безкрайните възможности на хартията като материал за създаване на изкуство. Идеята е да се представи трансформацията на хартията от носител на информация и изкуство в материал за правене на изкуство. В рамките на проявата ще се състоят Биенале за хартиено изкуство, Аматерас изложба, конкурс за изкуство от хартия, биенале “Зелена архитектура”, Студентски хартиен артпроект. Представени са над 100 автори от 36 страни в СГХГ, НХГ, НГЧИ, Природонаучния музей и др.

Празничен концерт със солистка Жени Захариева

По повод 9 май - Деня на Европа, ще се състои концерт с творби на Лудвиг ван Бетовен. Диригент е Свилен Симеонов. Солистка е проф. Жени Захариева - пиано. В програмата са включени Концерт за пиано номер 3, Симфония 7. Концертът е на 8 май от 19 ч. в зала “България”. Входът е свободен.

Полско трио свири Падеревски

Концерт с музика на И.Я. Падеревски ще се състои на 9 май от 19 ч. в камерна зала “България”. Изпълняват Барбара Замек-Глишчинска (вокал), Лех Наперала (пиано) и Юдит ле Моние (цигулка). Покани може да намерите в Полския институт, който организира проявата съвместно с дирекция “Култура” на Столичната община.

„Сладкопойна чучулига” за десети път

В Бургас ще се състои десетото издание на конкурса за детска песен “Сладкопойна чучулига”. То ще започне на 6 май и ще продължи два дни, съобщи БТА. Ще участват 60 индивидуални изпълнители и седем вокални групи от цялата страна. Конкурсът ще протече в два тура. В първия децата ще изпълнят песни от фонда на Националния конкурс за песен “Сладкопойна чучулига”. Допуснатите до втория тур участници ще пеят втора песен по избор. Над 90 са децата, изпратили рисунки за съпътстващата конкурсна проява “Нарисувай ми песен”. За първи път сред участниците има и българчета, живеещи в чужбина. Изложбата ще бъде подредена в Младежкия културен център, където ще се състои и конкурсът за детска песен.

Култура

Композитори се състезават в такт 7/8

Международният конкурс за нова симфонична българска музика очаква техните произведения

Петра ТАШЕВА

Тази година за единадесети път ще се състои Международният конкурс за нова симфонична българска музика в такт 7/8. Инициаторът на конкурса - фондация "Св. Георги", с активното сътрудничество на Съюза на българските композитори и Нов симфоничен оркестър, оповести темата на творбите, които ще се състезават, и условията за участие. Всички, които желаят да се включат в надпреварата, вече могат да се информират за новостите в Съюза на българските композитори и на сайта на Нов симфоничен оркестър www.nsobg.com.

Темата на симфоничните творби, с които композиторите ще се състезават, е "Пиеса за български народен инструмент и оркестър". До 30 юли произведенията трябва да бъдат представени в два екземпляра на адреса на Нов симфоничен оркестър: София 1463, пл. "България" 1, Административна сграда на НДК, етаж 16, За конкурса 7/8.

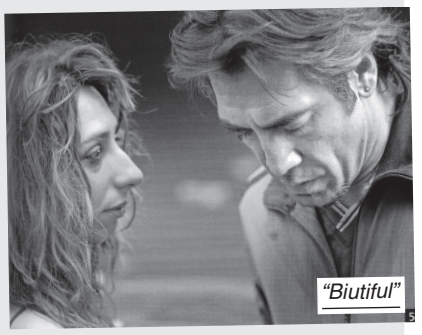
Проявата отново ще бъде на традиционната дата, в Международния ден на музиката - 1 октомври. Но този път мястото на събитието ще бъде представителната зала "България" в София. Наред със симфоничните инструменти ще зазвучат и традиционните български инструменти. Конкурсът няма да е анонимен. Няма да има изисквания за възраст или предишни участия в състезанието. По установената демократична традиция, и в това издание публиката ще гласува за избора на лауреатите. След концерта тя, с билетите си, заедно с журито ще реши, кои творби и композитори са печелившите.

Първата награда и този път е 5000 щатски долара, втората - 3000, третата - 1000. Поощрителната е 500 долара. Посланикът на САЩ в България Джеймс Уорлик ще бъде почетният патрон на Международния конкурс за симфонична творба в характерните наши неравноделни ритми. Номинираните творби ще бъдат изпълнени на концерта-конкурс от Нов симфоничен оркестър. Журито е в нов състав - Росен Миланов, проф. Иво Калчев и Христо Йоцов.

Триумвиратът на организаторите - Съюзът на българските композитори, Нов симфоничен оркестър и Съюзът на победоносците от фондацията на д-р Георги Лазаров, се надяват на активното участие на композитори от България и от света, за да стане събитието истински празник на завладяващата българска музика. Д-р Лазаров, макар че повече от 40 години живее в Балтимор - САЩ, не е забравил красотата на родината си, нито родния си Пловдив, колегите си. След промяната у нас той всяка година идва в България по един или по два пъти. Основаната от него и съпругата му д-р Христина Лазарова фондация "Св. Георги" активно подпомага с помощи и дарения културни прояви, изграждане на скулптури и паметници, оказва помощ на даровити личности, на нуждаещи се болни хора. Д-р Георги Лазаров организира българите в САЩ в благородната дейност на фондацията, за да бъдат всички заедно полезни на сънародниците си у нас.

Меценатската дейност на фондацията е особено скъпа на д-р Лазаров, защото, макар да е известен лекар-ортопед, той по "втора професия" и в душата си е музикант. Закърмен с влудяващия, неудържим ритъм на българския фолклор, д-р Лазаров има силното желание да живее, да се популяризира нашата хубава, мелодична, съдържателна музика. Да се противопостави на модните и вредни влияния в попфолка, в чалгата, които не са в стила на традиционната българска фолклорна музика. Да се възроди любовта на младите българи към чистите музикални извори на истинското ни музикално национално богатство. Тази година за трети път ще се проведе и конкурсът за нова народна музика в Чепеларе - през първата половина на октомври. Организаторите дават възможности на композиторите да представят своите творби в четири категории: за народен хор, за народен оркестър, за солови партии или за дуети и трио.

Седмица на испанското и иберoамериканското кино в „Люмиер"

"Biutiful"

В рамките на културната програма на посолството на Испания в София, от 9 до 15 май ще се състои XVIII Седмица на испанското и иберoамериканското кино, в която участват и посолствата на Аржентина, Куба и почетните консулства на Чили и Еквадор. На тазгодишното издание ще бъдат показани 16 игрални и 5 късометражни филма в цялото жанрово разнообразие на седмото изкуство - от полицейски, до документални и анимационни филми.

За улеснение на зрителите, които не владеят испански език, част от филмите са със субтитри на български или на английски. Откриването е на 9 май в 19 ч. с дебютната прожекция в България на отличения с награди филм "Дъждът също" на испанската режисьорка Исиар Болаин. Благодарение на съдействието на Образователния отдел на посолството на Испания, за детската публика ще бъде прожектиран занимателният анимационен филм "Вълшебно приключение в Страната на нощта".

Снимки КАТАЛОГ
"Тайната на очите"

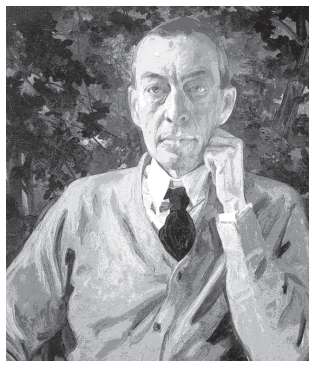
Както всяка година, публиката ще види най-добрите продукции на латиноамериканското кино - "Художникът" (Аржентина), "Подаръкът" (Чили), "Три пъти по двама" (Куба), "Докато идва денят" (Еквадор) и забавната венецуелска комедия "Непорочната баба".

На онези, които не са били на премиерата, ще предоставим възможност да се насладят на отличната игра на Хавиер Бардем в "Biutiful", съобщават организаторите. В следобеда, отделен за късометражните филми, ще бъде представен получилият награда "Гойя" филм "Лъжи". В него с участието на български актьори се третира проблемът за сексуалната експлоатация.

Друг акцент е прожекцията на филма "Хартиени птици", представен от Института Сервантес в деня на закриването на проявата. Входът за всички прожекции е свободен и безплатен.

"Докато идва денят"

Два концерта с творби на Сергей Рахманинов

Трета и четвърта програма от концертния интеграл на клавирното творчество на Сергей Рахманинов (1873-1943) по повод учредяването на музикално дружество "Сергей Рахманинов" в България ще бъде представена на 5 и 18 май от 18 ч. в Музикалния салон на РКИЦ (ул. "Шипка" 34), научи ДУМА от Нина Здравкова. Изпълняват студенти от класа по пиано на проф. д-р Атанас Куртев с асистент Георги Черкин. Участват Паскал Паскалев, Невена Тодорова, Светлин Христов, Светомира Рачева, Дарина Титкова, Ина Иванова, Ана Йованович (Сърбия), Александър Лиалиос, Анастасия Каминская (Гърция), Камий Грандин (Франция), Влада Беспалова (Русия), Георги Черкин, Атанас Куртев. Входът е свободен.

Организатори са Руският културно-информационен център в София, НМА "Проф. Панчо Владигеров", Музикално общество "Сергей Рахманинов" в България.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

НИКОЛА ВАСИЛЕВ ДИШЛЯНОВ

Навършват се 100 години от рождението и 13 години от смъртта му

Активен участник в антифашистката борба и в Отечествената война. Стопански ръководител, участвал в изграждането на големите хидротехнически обекти у нас, в Сирия и Ирак.

Споменът за теб не избледнява с годините!

От семейството

БНР празнува със Софийския духов оркестър

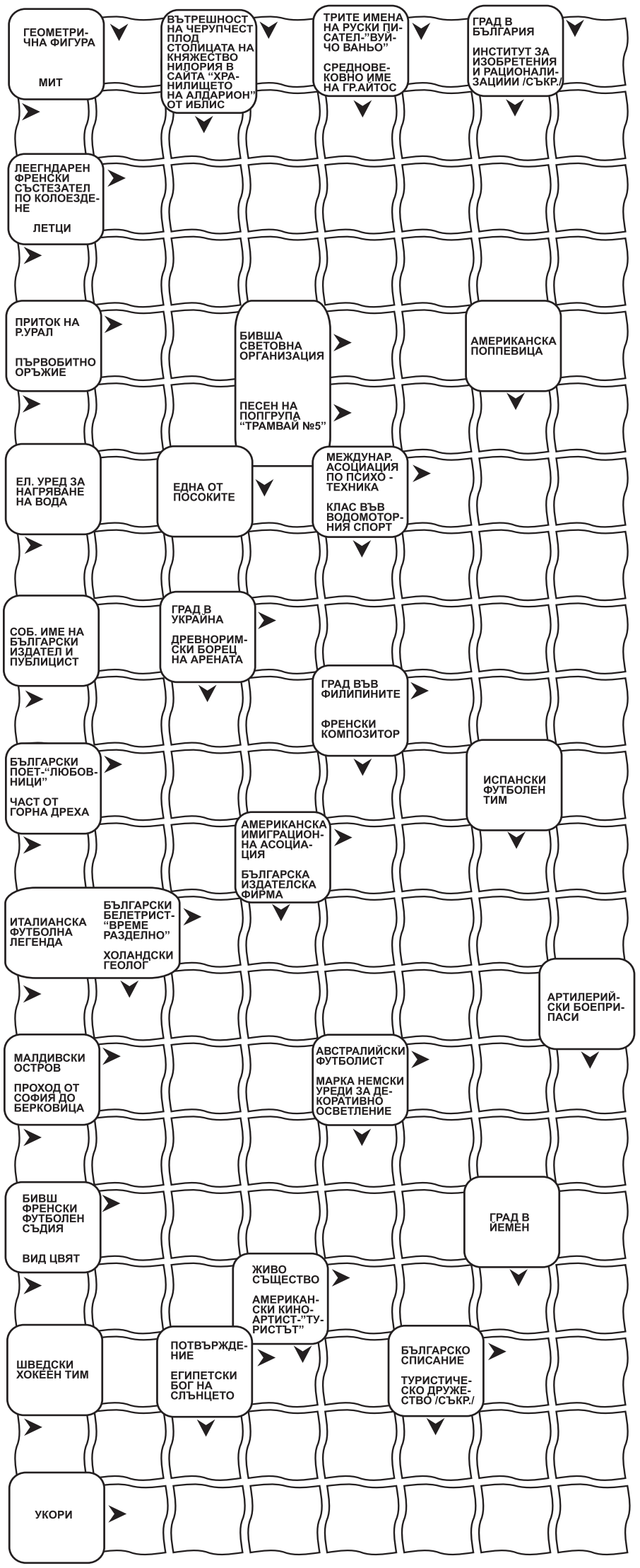
Българското национално радио ще отбележи Деня на радиото и телевизията - 7 май, с концерт пред Народния театър "Иван Вазов". От 17 ч. Софийският духов оркестър под диригентството на Доцо Вътков ще изпълни "Валс на съкровището" от Йохан Щраус, сюита из операта "Кармен" на Бизе, "Концертно танго" на Йосиф Цанков и други популярни пиеси. Проявата се организира със съдействието на Столичната община и Дома на културата "Искър". До 10 май столичани ще могат да разглеждат и фотоизложбата "Радиото - хората и времето", подредена пред Народния театър. Софийският духов оркестър е създаден през 1951 г. от Сашо Михайлов - негов пръв и дългогодишен диригент. Оркестърът с богата творческа история се е утвърдил като най-добрият в България. В репертоара му са включени произведения от всички стилове и епохи - класическа, романтична, народна музика, оркестрации на произведения от XIX и XX в. Мнозина български композитори, сред които Красимир Кюркчийски, Жул Леви, Кирил Илиевски, Николай Добринов, създават произведения специално за Софийския духов оркестър. На международните фестивали в град Успер, Швейцария, и Шиклош - Унгария, оркестърът печели първи награди. Концертира в Германия, Чехия, Австрия, Унгария, Швейцария. Традиционни са летните изяви на формацията на обновената сцена в Борисовата градина. През последната година Софийският духов оркестър постигна значителни успехи в

Снимка БГНЕС

репертоарно отношение. Концертите му в зала "България" с участието на Мария Илиева, Васил Петров, Румен Дойнов, Теодосий Спасов, проф. Анатоли Кръстев, не останаха незабелязани от любителите на музиката. Предстоят участия и турнета, както и нови концерти с Анелия Шуманова и други наши и чужди изпълнители. Новата визия, с която се появява Софийският духов оркестър, съвместните му изяви с оркестри от друг тип, печелят все повече почитатели. През годините Софийският духов оркестър е бил дирижиран от Сашо Михайлов, доц. Христо Тонев, Димитър Николов, Димитър Боев, Веселин Байчев, Димитър Борисов, Доцо Вътков, Иван Стоянов и Красимир Илиев. От 2010 г. формацията оглавява Пламен Бързийски.

Губивреме

СКАНДИ

РЕЧНИК: Енирк, Кревелен, "Леида", Оана, "Оларт", Талне, "Ферестад".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАТАЛИЗАТАТОРИ - РА - ВАЛЕНТИНО - ТКАН - МАЗЕ - КАРТ - АРАБИ - ТРИ - МОЛОТ - АКРИ - АК - ОБЕРОН - РИСТОВА - НИН - ВИКТОРИНА - ОЕС - САК - АСТРОНОМКА - СТРАСТ - АС - РАИЧ - АД - НОМЕРАТОР - АЛОА - РОЗА - ПАРК - Р.В. - СИТИ - СТУПЕЛ - КОЛОНАДА - ЕМЕН - ВЕБ - АНТ - ПРОЗАИЧКА - ЛОЛЕК - ОРО - ИЖА - ЗАРЕВО - КРАСИМИР ЛУКАНОВ.

ОТВЕСНО: ТАВА - КРИСТАЛ - ТЕРОР - ТАЗ - РИКАРДО - УМОРА - БАЛЕТИСТКА - АРПЕЗОС - ЛЕ - ТО - С.Н. - ВЕНА - ЧИНКИ - ОРАТОР - ИИМ - ЗТА - АВИС - МОС - А-ЧЖИ - БАИР - КАНТ - ЕЗИК - КАР - ТНТМ - АРАРАТОВА - ПОО - ООН - ОСА - ИЛЕ - ЗУ - АЛБИОН - ОБЛАК - СИТРОЕН - ОРОПОН - ОРА - КАТР - ОМАРА - ААЛЕН - КРАБ - ОПЕКИ - РАДНЕВО - АНИОН - САЧАК - АТКОВ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
А																
Б																
В																
Г																
Д																
Е																
Ж																
З																
И																
Й																

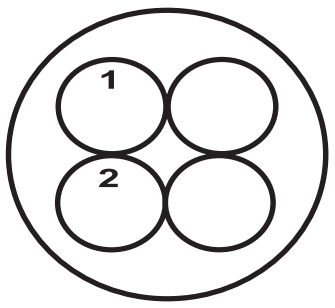
Отговорите на въпросите се попълват водоравно и отвесно. Думите се разделят от тъмни квадратчета, чийто брой е даден в скобите след въпросите:

ВОДОРАВНО: А. Вторият български космонавт - Вулканична маса (1).
Б. Съд за сервиране на салата - Части от химически елемент (2).
В. Тренировка (разг.) - Голям стадион в Бразилия (1).
Г. Френски град - Жени, членуващи в кооперация (1).
Д. Град в Италия - Немски физик - Три града в Швеция (5).
Е. Български баскетболен треньор - Имената на френски писател ("Нана") - (2).
Ж. Огромни морета - Датски киноактьор (5).
З. Водно пространство - Хирургическа операция, правена с литотом (2).
И. Жрица на Хера (гръц. мит.) - Човек, спечелил победа - Псевдоним на Ст. Л. Костов (3).
Й. Имената на наша киноактриса /"Всичко е любов"/ - Български ел. калкулатори (1).
ОТВЕСНО: 1. Наука за небесните тела (0).
2. Героиня в романа "Евгений Онегин" от Ал.Пушкин - Световна организация (1).
3. Съоръжение за насипни материали (1).
4. Град във Франция - Немски състезател по плуване от миналото (2).
5. Пособия за хокей -Балетна стъпка (1).
6. Потомци на най-старите японци - Остра психоза (2).
7. Село до София - Река във Виетнам (1).
8. Комедия от Бр. Нушич - Лудолфовото число - Унгарски писател (2).
9. Части от тялото - Стихотворение от Хр. Смирненски (1).
10. Мярка за повърхнина - Причина, основание (2).
11. Големи тропически гущери - Река в Япония (1).
12. Крадец (ост.) - Героиня в едноименна повест от Т. Ман (3).
13. Бивш френски футболист - Град в Холандия (1).
14. Унгарски цигулар - Град в Габон (2).
15. Пресовано под прав ъгъл желязо - Съдебно искане (1).
16. Опера от Дж.Верди - Част от дреха (2).

РЕЧНИК: Илеш, Ове, Онано.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО:
1. Руски самолети.
2. Преизподня, пъкъл.

Чрез разместване на 4-те букви открийте нови думи със следното значение:

1. Турско - арабско мъжко име.
2. Българска мебелна къща.
3. Испански живописец.
4. Наш футболист, играл и в Украйна.
5. Вулкан в Еритрея.
6. Град в Етиопия.
7. Героиня в българския филм "Господин Никой".

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

1	2			7				
				5	8			
7			4			6		
		6					2	
				2				
	1					9		
		1			2			9
			7	9				
	3			6			5	8

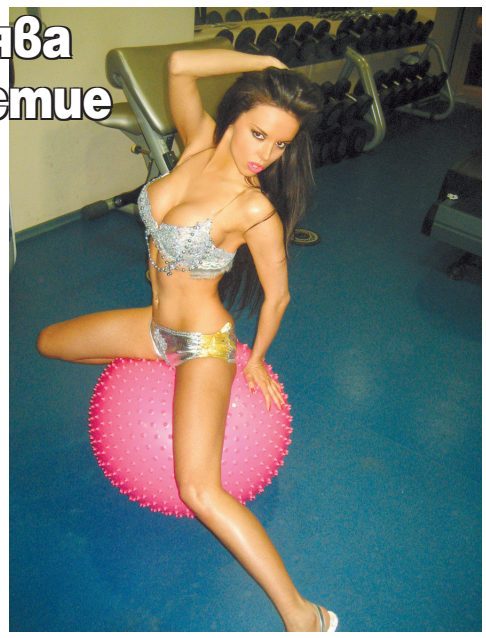
3			9		5		7	
	4				3	1		
		6						8
		3	7				5	
	2						4	
	7				1	6		
1						9		
		4	6				2	
	5		8		9			7

СТОЯН СТОЯНОВ

Поли Генова ще заложи на българския инат в Дюселдорф

Анн-Джи се забавлява с топка преди участие

Атрактивната лолитка на българската поп музика Анн-Джи използва специални похвати за загряване преди всяко шоу, като "не прости" и на розова топка. Щурата изпълнителка на хита "Кучка" й обърна най-много внимание. Минути, преди да излезе на сцената, Анн-Джи показа на балета си какви фитнес упражнения могат да се правят с тази топка. След хубавата разгрявка шоуто мина незабравимо, а публиката извика изпълнителката три пъти на бис, информираха ДУМА от ПРофайл.

Участието на Анн-Джи не само взриви една от най-големите дискотеки в Русе. В непосредствена близост до заведението се намира нов луксозен фитнес център, в който певицата, носителка на титлата "Мис Фитнес България", не пропусна малко да потренира.

ЦЕЛУВКАТА СЕ УСЕЩА ВЕЧЕ И ЧРЕЗ ИНТЕРНЕТ

Японски учени изобретиха уред, предаващ целувка през виртуалното пространство, съобщи РИА Новости. Изследователи от Университета по електрокомуникации в Токио вече демонстрираха устройството за имитация на докосване с устни. Въпросният уред представлява два апарата, които се включват към компютъра, а ползвателят върти върха на тръбичката с език. Тези действия се синхронизират от двете страни чрез интернет. Представител на лабораторията разказва, че уредите все още са в период на изпитания, но вече се работи и по функции като предаване на дъха на партньора и вкусови усещания. Според експертите тези иновативни устройства ще са изключително популярни сред потребителите на социалните мрежи.

Над 10 банди идват на Каварна рок фест

Феновете на тежката музика ще се отдадат на бънджи скокове, както и на други разнообразни атракции, съпровождащи събитието

Повече от 10 банди ще пристигнат между 15 и 17 юли в Каварна за традиционния рок фестивал, който се провежда за шеста поредна година. В рамките на 3 дни ще гостуват някои от най-големите и обичани от феновете имена в съвременната екстремна рок и метъл сцена.

Вече са известни първите хедлайнери на Каварна рок фест. "Sonata Arctica" ще забият на 15 юли, а "Arch Enemy" ще се изявят на 17-и. Освен тях на сцената ще се качат швейцарските дет метъл новатори от "DreamShade" и гръцките трашъри "Suicidal Angels". Скоро ще бъдат обявени и останалите гости на рок купона, уточниха организаторите на проявата от "Loud Concerts" и община Каварна.

Както и през миналогодишното издание на фестивала, и този път за феновете на тежката музика ще бъдат подготвени разнообразни атракции, съпровождащи събитието. Отново ще има кран за бънджи скокове, радио, което ще звучи през целия период на партито, и signing sessions с групите, участващи в Каварна рок фест 2011.

Билети вече са пуснати в продажба и може да се купят в мрежата на Ticketstream.bg и Eventim.bg, в магазините на Office 1 Superstore, Orange Center, Техномаркет, Мултирама, TBI, Пикадили, Германос и др. Цената на еднодневен билет за фестивала е 40 лв., а тридневните пропуски струват 90 лв. Първоначално именно те се пускат в продажба. Каварна рок фест 2011 продължава традицията и ще зарадва феновете с едни от най-добрите цени за събитие от подобен род в България.

Вицът

Мъж си тръгва от любовницата. Обличайки се, забелязва в огледалото, че има белег от ласките й на врата. Но няма как, прибира се вкъщи. Влиза в апартамента и кучето му скача от радост върху него. На неверния съпруг му хрумва спасителна идея. Започва да се бори с песа, къса си ризата и в този вид отива в хола при жена си.

- Кучето ни съвсем е побесняло! Виж как ме ухапа по шията!

- На мен ли ще ми разправяш?! - отговаря жена му, вдигайки си блузката. - Мен пък ме нахапа по гърдите...

Проф. БУЯН ФИЛЧЕВ, художник
ДИМИТЪР ТЕЛКИЙСКИ, футболист
ЖОРИ АЛЕКСИЕВ, инженер и политик
Отец БОЯН САРЪЕВ, председател на Движение за християнски прогрес „Св. Йоан Предтеча"
МИЛЕН РУСЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Ловеч
НИКОЛА НИКОЛОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Пазарджик
НИКОЛАЙ МЛАДЕНОВ, министър на външните работи
СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ, народен представител, министър-председател на Република България 2005-2009 г., председател на НС на БСП

Карла Бруни очаква близнаци

Първата дама на Франция Карла Бруни е бременна с близнаци, гръмнаха френските медии. Бившият супермодел и певица беше в центъра на спекулациите, че очаква първото си дете от френския президент Никола Саркози. Карла беше забелязана да носи по-голям размер дрехи в опит да прикрие издутия си корем. Според парижкия седмичен таблоид "Voici" красавицата очаква близнаци през октомври. Информацията бе публикувана, след като преди броени дни Бруни подхрани слуховете, когато отказа да отговори на въпрос дали е бременна. Първата дама на Франция вече има 9-годишен син Аврелиан.

ЧУЖДИ И РОДНИ АРТИСТИ ПРЕВЗЕМАТ КЛУБ „ЯЛТА"

Изключителен микс от артисти и звучене ще разтърси през май столичния клуб "Ялта". Италианецът Luca Ricci ще се изяви днес, 5 май. Добре познатият на почитателите на хаус музиката у нас творец идва по покана на Juan Alvarez. Всички празнуващи Гергьовден ще имат възможност да се насладят на славното дуо Dr. Feelgroove и DJ Rady в Junior Suite. Skyline Radio Show с DJ Borra ще отпразнува своя първи рожден ден в Yalta Club JR в събота, 7 май. Италианецът Marco Carola ще гостува там на 13 май и ще представи новия си албум "Play it Loud". С него пристига невероятната tINI - официалният подгряващ диджей на турнето. Класиката в хаус музиката с Flashback и Vasquez ще звучи в Junior Suite в събота, 14 май. За първото си гостуване в Yalta Club на 20 май идва основоположникът на хаус музиката в Испания - Wally Lopez. В духа на месеца на абитуриентските балове на 21 май ще има PLAY The Ball Night. Десертът за май в Yalta Club е всеобщият любимец на българската публика - Hernan Cattaneo. The Blackberry парти или, иначе казано, първото черно парти в клуба ще превземе "Ялта" в последния уикенд на месеца. Главни действащи лица на 28 май ще бъдат сексапилната CASS, FAIL и звездите на вечерта BUGS & N.A.S.O.

Ани Хоанг пуска „Лекарство за мъж"

Ани Хоанг измисли "Лекарство за мъж" и смята в най-скоро време да го пусне в мрежата, поне така се пошегува самата фолк изпълнителка с виетнамски произход. Всъщност става дума за новия й сингъл, който певицата завърши преди броени дни в студиото на Глория. То е съвсем ново и е оборудвано по последните изисквания на звукозаписната индустрия. "Лекарство за мъж" е по музика на Калин Димитров и текст на Росен Димитров. "Получи се страхотна, много готина и закачлива песен - надявам се да стане хит и яко да се върти по дискотеките", сподели с чаровна усмивка фолк откритието на Людмил Иларионов. Песента е втора за изпълнителката, откакто подписа договор с "Пайнер". Парчето се очаква с голям интерес.

„P.I.F.", Рут и „Awake" с майски турнета

Няколко групи подготвят старта на своите клубни турнета през май. Рут, в компанията на барабаниста на "Пиромания" Васил Вутев и пианиста Мартин Денев, ще излезе на сцената на сливенския "Тангра" тази вечер. Във "Vintage 33", Варна, ще е на 6 май, а на следващия ден пловдивчани може да я очакват в "Петното". "P.I.F." ще свирят днес в клуб "Melon", Велико Търново, на 6 май - във "Faces", Габрово, на 7 май - във "Vintage 33", Варна, на 11 май - "Pork pie", София, на 13 май - в "Piano bar limited", Благоевград, на 14 май - в "Рок театър", София, на 21 май - в "Royal", Бургас, на 31 май - в Казанлък. "Awake" са с изяви на 9 май в столичния клуб "Строежа", на 10 май - в "Jam", Стара Загора, на 11 май - в "Melon", Велико Търново, на 12 май - във "Vintage 33", Варна, на 13 май - в "Петното на Роршах", Пловдив. Светльо & The Legends подготвят голям концерт в София в края на май, а на 14-и ще свирят в клуб "Faces", Габрово.

Страшилище за всички ликвидатори на българската наука и просвета, рупорът на най-значимите постижения и открития на родните учени

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

днес празнува поредния си, изпълнен с мъдрост и детска чистота рожден ден. От нейното зорко око не убягва нито една синдикална несправедливост. А това е най-малкият повод цялата световна академична общност да ликува и да се весели заедно с нас. Професорке, пожелаваме ти да си здрава и все така непреклонна, а всички мостове на река Нева за теб винаги да са отворени...

С обич от екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

5

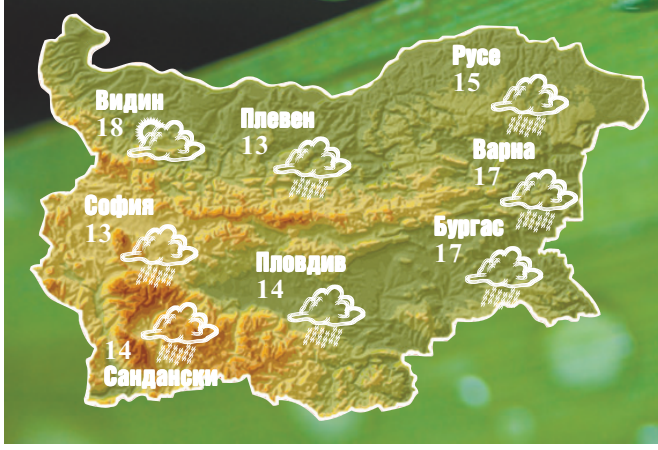
Св. мъченица Ирина

Св. мъченица Ирина (I-II в.) произхождала от езическо семейство. Тя приела кръщение от ученика на ап. Павел Тимотей и обърнала своите родители в християнството. Св. Ирина претърпяла много мъчения, обходила разни страни и хиляди езичници повярвали чрез нея. След многогодишни апостолски трудове получила от Бога предизвестие за близката си смърт. Починала в пещера край Ефес.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Днес с умерен северозападен, в Източна България северен вятър, в страната ще продължи да прониква хладен въздух. Времето ще се задържи предимно облачно и на много места с прекъсвания ще продължи да превалява дъжд. Още преди обяд в Западна България преваляванията постепенно ще започнат да спират, а след обяд и облачността ще се разкъса, като до вечерта ще намалее до незначителна. Преобладаващите минимални температури ще бъдат между 6° и 11°, а максималните между 12° и 17°. Атмосферното налягане е по-ниско от средното за май - бързо ще се повишава. Над планините ще се задържи предимно облачно, по билата и мъгливо. На много места ще превалява дъжд, а в районите с надморска височина над 1700-1800 метра - сняг. Ще духа умерен, по билата и временно силен северозападен вятър, с който ще прониква хладен въздух и температурите ще се понижават. Очаквана максимална температура на височина 1200 метра около 8°, а на 2000 метра - около 1°. По-късно след обяд над масивите от Западна България облачността ще се разкъса и ще намалее.

Изгледи за

6 максимални **12°/17°**

7 максимални **13°/18°**

През почивните дни времето ще е сравнително хладно, на Гергьовден - все още и ветровито, но впоследствие вятърът ще отслабне. Над повечето райони от Западна България в петък и събота ще преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността, а сутрин в отделни затворени котловини, защитени от вятър, температурите ще са близки до 0° и са възможни слани.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велиана Христова - 238

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова - 247;** Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220;

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Ина Михайлова - 214;** Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова
11.00 Здраве
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Тропе - /372 епизод/
13.45 Записки по българските въстания - /7 серия/п/
15.15 Песента на тишината - тв филм на Евровизия/п/
15.30 Кино по ноти/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.35 Приказки за физиката
17.00 Дързост и красота - тв филм /2730 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.30 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.55 Индия - любовна история - тв филм /71 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 БНТ такси
20.50 Спортни новини
21.00 Виж БиБиСи: Международен тероризъм след 1945г. - документална поредица /24 епизод/
21.30 Студио „Футбол“
22.05 Футбол: Полуфинална среща-реванш от Лига „Европа“,
00.00 Евровизия 2011 - клипове на песните
00.05 Сен Тропе - тв филм /372 епизод/п/
00.55 По света и у нас/п от 20:00/

bTV

05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./
05.20 „Опасни улици“ /п./ - сериал, еп. 28
06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 141, 142
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Пътищата на съдбата“ - сериал, еп. 59
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 154
15.30 „Листопад“ - еп. 8
17.00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 29
18.30 „Господари на ефира“ /п./ - комедийно шоу
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Шоуто на Слави“: „Софи Маринова 15 години на сцената“ - празничен концерт, част 1
21.00 „Lord of the Chefs“ - кулинарно състезание
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
23.00 „Анна и кралят“ - САЩ, Историческа драма, 1999 г.
01.40 „Пътищата на съдбата“/ п./ - сериал, еп. 59
02.30 bTV Новините /п./

NOVA TELEVISION

05.40 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.00 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Сълзи над Босфора“ - сериен филм
13.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Съдружници по неволя“ - сериен филм
14.30 „Новите приключения на Текила и Бонети“ - сериен филм
15.30 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.30 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Стани богат“ - световно тв шоу
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „На инат“ - ток шоу
23.30 „Календар“- информационна емисия на НТВ
00.00 „Рокфелер плаза 30“ - сериен филм, 3 сезон

b ACTION

06.00 „Атомната Бети“ - детски сериал
08.00 „Кости“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 20, 21
10.00 „Lord of the Chefs“ /п./ - кулинарно състезание, еп. 15
11.00 „Кости“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 22
12.00 „Царят на колите“ - документална поредица, еп. 2
13.00 „Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Първите 48 часа“ /п./ - документална поредица, еп. 9
15.00 bTV Документите /п./
16.00 „Снайперисти“ - сериал, с. 2, еп. 3
17.00 „Първите 48 часа“ - документална поредица, еп. 10
18.00 Локомотив Сф - Черноморец - „А“ група
20.00 Код: Криминално“ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Истинско ченге“ - Криминален, Драма, Трилър, САЩ, 2001 г.
23.00 „Първите 48 часа“ /п./ - документална поредица, еп. 10
00.00 „Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
01.00 „Кости“ - с. 2, еп. 1

ОВЕН

Посланията на деня са в посока на себепознание, смирение, самоконтрол и по-добро владеене на вътрешната енергия.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Вгледайте се по-добре в себе си и пречистете мислите си не само от външни негативни въздействия, но и от егото си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Денят ви може да е успешен и ползотворен, стига да не позволите на депресията и лошите мисли да ви обсебят.

22 май - 21 юни

РАК

Не споделяйте плановете си, преди да сте ги реализирали, за да не ви изпревари друг с идеите ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ще избегнете разочарования, ако не се ангажирате с нови отговорности, в случай че вече имате достатъчно такива.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Отлично време за полезни инициативи, усвояване на нова информация и знания. Обградете се с хора, на които вярвате.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Станете по-организирани и конкретизирайте плановете си. В отношенията с партньора си бъдете честни и открити.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

С прагматичен подход при решаване на служебен или друг въпрос ще си спестите време и пари.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Много от вас ще ги занимават въпроси, свързани с кариерата и дома, други с предстоящи пътувания.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Активността ви ще се прояви по начин, който ще ви носи финансови и други удовлетворяващи ви резултати.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Преодолявайки трудностите и без да изпадате в крайности, ще приключите навреме започнатото.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

С навременни решения ще съумеете да предразположите околните към себе си, спечелвайки ги за идеите и делата си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.31423	2.17339	1.52489

Шахмат

Топалов започва битка за световната титла днес

Специалистите залагат на Аронян, местните ще подкрепят Камски

Руския град Казан (столицата на република Татарстан) днес започват мачовете на претендентите, които ще излъчат следващия съперник на Вишванатан Ананд в битката за световната титла. В надпреварата участват 8 топгросмайстори, сред които и Веселин Топалов. 36-годишният българин беше първият номиниран претендент, който получи правото да играе в Казан като участник в предишния мач за световно първенство.

По волята на жребия в първия кръг на претендентските мачове ще се срещнат Топалов - Камски, Мамедяров - Гелфанд, Крамник - Раджабов и Аронян - Гришчук. Победителите от първите две двойки ще се срещнат във втория кръг, за да излъчат единия финалист, а другият ще бъде определен по аналогичен начин от другите два мача. В първите два кръга съперниците ще изиграят по 4 партии с класическа контрола. В случай на равенство предстоят още 4 срещи с по 25 минути на състезател и добавяне на 10 секунди след всеки ход. Ако отново няма победител, са предвидени мачове от по две петминутки с добавяне на 3 секунди. Всеки от тези мачове може да бъде последен, ако излъчи победител. Но ако 5 такива двубоя завършат наравно, се стига до "Армагедон" - партия, в която белите имат 5 минути, а черните - 4, като ремито се зачита за успех на черните.

За финала са предвидени 6 класически партии, като тайбрекът (ако има такъв) ще протече по същата схема. Между четвъртфиналите и полуфиналите има два почивни дни. Между полуфиналите и финала - също. По време на финалния двубой е предвиден допълнителен почивен ден след първите 3 партии.

Наградният фонд на турнира е 420 000 евро. От тях загубилите в първия кръг ще вземат по 30 000, отпадналите в полуфиналите - по 60 000, а финалистите ще си разделят поравно 180 000.

За арена на битките е избран луксозният хотелски комплекс "Кортон", като двубоите ще се играят в т.нар. Бална зала с площ от 1225 кв. м.

Топалов или Камски?

Бившият световен шампион Веселин Топалов е сочен като явен фаворит в този двубой. Българинът има зад гърба си два мача за световно първенство, като в последният от тях - този срещу Ананд - той бе абсолютно равностоен на световния шампион, както отбелязаха всички, включително и индийският гросмайстор. След този мач обаче Топалов реши да отдели повече време на личния си живот, ожени се за дългогодишната си приятелка и в момента чака първото си дете. Това логично доведе до спад в турнирните му резултати, както и до падане с няколко места в световната ранглиста - от трето до седмо в момента.

36-годишният Камски се завърна в световния шахматен елит през 2004 г. след близо десетгодишно доброволно шахматно изгнание. През този период той взе американска юридическа диплома и откри правна кантора, но любовта му към древната игра надделя и той се върна към активна състезателна кариера. Оттогава бившият претендент за световната титла на ФИДЕ непрекъснато подобрява резултатите си и в момента е на 18-о място в световната ранглиста.

През февруари 2009 г. Камски и Топалов вече изиграха един мач, който българинът спечели не без помощта на късмета. Големият въпрос сега е, дали нашият гросмайстор ще успее да си върне предишната форма от първенството в Сен Луис, където спечели световната титла, и от мача с Ананд. Статистиката е на страната на Топалов, който води в класическите партии със 7:1 победи при 7 равенства. В ускорения шах резултатът е 1:0 в полза на американеца, а блиц двамата не са играли засега в официални турнири.

Непосредствено преди отпътуването за Казан Топалов, който бе на подготовка в Сандански заедно с екипа си, заяви, че очаква труден и продължителен турнир. Той не огласи пълния списък на секундантите си, но потвърди, че Иван Чепаринов и Ервин Л'Ами отново са сред тях.

Старите съперници Топалов и Камски отново ще се изправят един срещу друг

Официалният плакат за мачовете на претендентите

Аронян или Гришчук?

Безспорният фаворит в този мач е 28-годишният лидер Левон Аронян, който има и най-висок рейтинг сред участниците. Лидерът на арменския национален отбор два пъти подред го изведе до олимпийското злато и в последно време демонстрира впечатляваща форма. Аронян е и световен шампион по блиц, а лекотата, с която спечели последния турнир "Мелъди Амбър", говори за отличната му подготовка. Година по-младият му съперник също е бил шампион на планетата по блиц, побеждавал е и в звездния Линарес. Гришчук притежава едно завидно за всеки професионалист качество - абсолютна невъзмутимост. Феноменална издръжливост, хладнокръвие на отличен покер играч (дълго време Гришчук беше оставил шаха на заден план заради картите), умение да използва дори най-малките пропуски на съперника, дълбока теоретична подготовка са козовете, които правят руснака опасен съперник за всеки от световния елит, включително и за Аронян. Резултатът от класическите партии между двамата е 6:2 в полза на Аронян, при 7 равенства. В ускорения шах Гришчук води с 2:0, а от петте партии блиц резултатът е равен.

Крамник или Раджабов?

Бившият световен шампион Владимир Крамник изигра шест много трудни турнира подред, което, според собствените му признания, му се случва за първи път. Но това бе част от подготовката му за Казан. Крамник многократно е повтарял, че е специалист в мачовете, а не турнирен боец. А също така, че е влязъл в казанската кампания, за да върне короната на себе си и на страната. Първото препятствие за него е най-младият участник в надпреварата - изключително опасният Теймур Раджабов. Той е специалист по острите дебюти и вероятно за двубоя с Крамник е приготвил нещо ново. Все пак статистиката е твърдо на страната на Крамник - 4:0 в класическите срещи при 12 ремита; 3:0 в срещите по ускорена контрола при 8 ремита. Единствените точки на Раджабов са в блица, където той на три пъти е побеждавал съперника си, но и губил също толкова пъти.

Гелфанд или Мамедяров?

Вероятно в тази среща възрастовата разлика (Гелфанд е на 43, а съперникът му - на 28) ще играе много по-важна роля от показаното на дъската. Основният проблем на деветия в световната ранглиста бакинец е недостатъчната психологическа стабилност. Той е блестящ тактик, но често нервите го подвеждат и това може да се окаже сериозен проблем в Казан.

В класическия шах резултатът е 4:1 за Гелфанд при 6 ремита. Израелецът е спечелил и единствената партия помежду ми по ускорен шах, а в блица цари равенство - по 3 размени победи и 2 ремита.

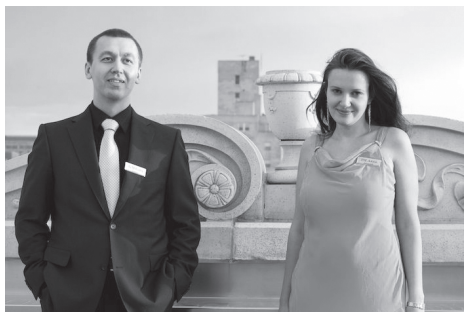
www.duma.bg

кратки

УТРЕ В ТБИЛИСИ ЗАПОЧВА ЕВРОПЕЙСКОТО ИНДИВИДУАЛНО ПЪРВЕНСТВО ЗА ЖЕНИ, *в което сред основните претендентки за титлата е нашата Антоанета Стефанова. Надпреварата ще продължи до 18 май и досега участие са заявили 133 шахматистки от 26 страни (36 гросмайстори, 51 международни майстори, 17 ФИДЕ майстори). Веднага след края на надпреварата в друг грузински град - Кутаиси, ще се проведе европейският шампионат за жени по ускорен шах с награден фонд 140 000 евро. Турнирът ще бъде в 11 кръга по швейцарската система с контрола на игра 15 минути на състезателка за цялата партия с добавяне на 10 секунди на ход.*

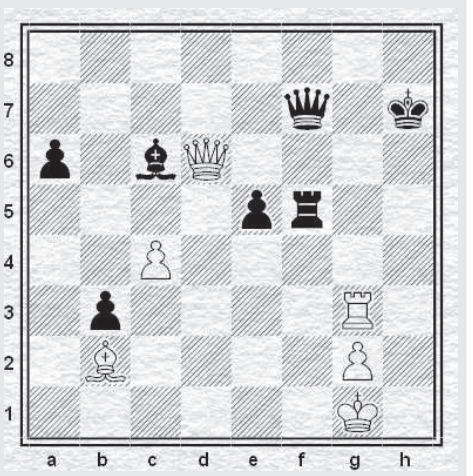
□ □ □

ГАТА КАМСКИ СПЕЧЕЛИ ПЪРВЕНСТВОТО НА САЩ БРОЕНИ ДНИ ПРЕДИ НАЧАЛОТО *на претендентските мачове, където той се изправя в първия кръг срещу Топалов. Във финалния мач той победи с 1,5:0,5 Юрий Шулман. В мача за третото място Сам Шенкленд надигра Робърт Хес с 2:1. При жените етническата украинка Анна Затонских взе четвъртата си американска титла, надигравайки в тайбрека родената в Армения Татев Абрахамян. В спора за среброто пък дошлата от Одеса Ирина Круш се наложи с 1,5:0,5 с над емигрираната от Литва Камила Багинскайте.*

Тазгодишните шампиони на САЩ Гата Камски и Анна Затонских

Задача

В тази позиция от партията Куанг - Каиджи от наскоро завършилия Тайланд опен черните играли 42EOg2 и спечелили след още 24 хода борба и много обрати. Вместо този ход обаче те могат да спечелят много бързо, поставяйки неспасяеми заплахи пред белите. Как именно?

Отговор:

Пеңеүибшиям хоү е 42...Тf1+ 43.Цр2 Дh5+ 44.Тр3 и сеза 44...Тh1+! 45.Цр1 (Ако 45.Цg3 Тh3+ 46.gh3 Дf3+, посредяно от 47.Цр2 Дf2++ или 47.Цр4 Дf4+ 48.Цр5 Оf3#) 45...Дh3+ 46.Цg1 Дg2#]

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Левски обърна Пирин с 3:2

„Сините" взимат мача в Благоевград с попадения на Матондо, Дембеле и Йовов

Отборът на Левски изтръгна успех с 3:2 над борещия се за спасение Пирин в мач от междинния 25-и кръг в "А" група. Домакините поведоха чрез Иван Цветков (6) още в началото на мача, след като "сините" защитници го оставиха зад гърбовете си сам срещу вратаря Пламен Илиев. В 14-ата "сините" изравниха чрез Гара Дембеле, но страничният рефер маркира неправилно засада на малиеца. После капитанът Владимир Гаджев центрира отляво към Жанвион Юлу-Матондо (33) и белгиецът изравни с глава, като записа гол в 3-и пореден мач.

5 минути след почивката Иван Цветков пропусна да вкара, като с шут с левия крак разтресе десния стълб зад Илиев. Рекуширалата топка попадна в Юлиян Попев, но той от метър би в гредата. В 57-ата минута влезлият като резерва Христо Йовов можеше да вкара куриозен гол, след като пробва центриране от левия фланг, а кълбото кацна на гредата над вратата на домакините.

В 65-ата мин. пък Йовов бе изведен очи в очи срещу стража на "орлетата" Валентин Ганев, но той успя да го изпревари и да изчисти топката. Секунди след това Антон Костадинов сбърка фатално, като подаде към Гара Дембеле и бързият като газела нападател надбяга Коемджиев и с техничен шут изведе Левски напред с 22-рия си гол в "А" група през сезона.

Христо Йовов (78) с много красив изстрел от дъгата на наказателното поле изненада Ганев и увеличи спокойствието на "сините". Иван Цветков (83) обаче намали от дузпа, отсъдена за игра с ръка на Сержиньо Грийн в пеналта на "сините". Левски обаче успя да удължи преднината си и да засили напрежението в тима от Благоевград.

Снимки БГНЕС

Гара Дембеле (№9) разиграва топката пред погледа на съотборника си Жанвион Юлу-Матондо (№6) в мача с Пирин от 25-ия кръг на "А" група. Тъмнокожите нападатели на Левски вкраха по 1 гол за победата на "сините" с 3:2

Снимка ГОНГ

Представители на ръководството, ветерани, юноши на Левски и фенове на клуба почетоха 68-та годишнина от рождението на най-легендарния футболист на клуба Георги Аспарухов - Гунди.

КМЕТЪТ ПАСКАЛЕВ ВНЕСЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА АКЦИИТЕ

Кметът на община Благоевград Костадин Паскалев внесе предложение в Общинския съвет за придобиване на акции в ПФК Пирин Благоевград АД с цел финансова стабилизация на клуба. Той обяви това на пресконференция с председателя на Общинския съвет Костадин Хаджигаев. Двамата се обединиха около становището, че общинското участие ще гарантира стабилно и прозрачно управление на клуба и неговото бъдеще. Хаджигаев съобщи, че ще свика извънредна сесия на Общинския съвет на 12 май т. г., на която да се дискутира предложението и съветниците да излязат с решение. Към настоящия момент ПФК Пирин Благоевград АД е акционерно дружество, в което община Благоевград няма участие, но клубът е в тежко финансово състояние. Футболистите и треньорите не получават възнаграждения. Общината иска 34% от акциите на дружеството, като се ангажира да подпомага финансово клуба до 250 000 лв. годишно. Тези средства ще гарантират само заплати и осигурителни плащания на футболистите и треньорите на отбора и ДЮИ. Общината е изготвила работен проект за ремонт на спортния интернат и за ремонт на стадион "Христо Ботев" с проект за възстановяване на осветлението.

ГИБИ ПРАВИ ШОУ КАТО УЧИТЕЛ

В истински футболен празник за 44-о СОУ "Неофит Бозвели" се превърна часът по физическо възпитание, воден от бившия национален футболист Божидар Искренов, част от кампанията на МФВС "Аз обичам спорта". Учениците от 4 "А" клас изиграха минимач с легендата на Левски, който сега е директор на ДЮШ на "сините". Гибона раздели децата на два смесени отбора от момчетата и момичетата и изигра по едно полувреме за двата тима.

РАДУКАНОВ С ДОГОВОР С ЦСКА ДО 2012 Г.

Наставникът на ЦСКА има подписан договор с ЦСКА до месец януари 2012 г. Това заявиха за Гонг от Борисовата градина, по повод продължаващите спекулации относно бъдещето на Милен Радуканов на "Армията". Видинският спец обаче има действащ договор като помощник-треньор, тъй като клубът вече има подписан контракт за старши треньор със Сашо Борисов, защото Радуканов няма все още необходимия лиценз. Ако Радуканов се сдобие с лиценза, то договорът му като помощник-треньор ще бъде прекратен и веднага ще му бъде предложен нов като старши.

В случай че до началото на новото първенство Милен Радуканов все още не вземе необходимия лиценз да води тим в родната "А" група, то тогава от ЦСКА ще бъдат принудени да продължат договора като старши треньор на Сашо Борисов, каквато е сегашната ситуация.

В клуба от Борисовата градина, който днес чества 63 години от създаването си, се чака Радуканов да каже дали това е щабът, с който иска да работи и през следващия сезон, за да бъдат удължени договорите на помощниците му Светльо Петров и Петко Петков. Засега няма влязъл в сила запор на трансфер на футболисти на ЦСКА по искане на ръководството на ОФК Сливен, съобщи говорителят на Сливенския окръжен съд Мартин Данчев пред БТА по повод на появили се съобщения в медиите за това. Съдия Данчев обясни, че миналата седмица Сливенският окръжен съд по внесено искане от ОФК Сливен за налагане на обезпечение на иск срещу бъдещи вземания, да бъде наложен запор върху трансфер на всички футболисти на отбора на ЦСКА, е излязъл с определение да бъде наложен запор на трансфер на трима футболисти, за което ищецът трябва, както се изисква по закон, да внесе гаранция от 10 000 лева. ОФК Сливен е обжалвал определението. Засега постъпилата жалба е оставена без движение към Апелативния съд, заради допуснати нередности в нея, а парите за гаранцията не са внесени и на практика определението за запор не е влязло в сила, каза магистратът.

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ПО БТВ ЕКШЪН
18.00 Локо Сф - Черноморец

ПО БНТ 1 И РИНГ
22.00 реванши от полуфиналите

UEFA EUROPA LEAGUE

резултати

„А" ГРУПА, XXV КРЪГ

АПФГ А професионална футболна група

Пирин - Левски 1:3 1:0 Ив. Цветков (6) 1:1 Матондо (33) 1:2 Дембеле (66) 1:3 Йовов (78) 2:3 Ив. Цветков (83-д); **Берое - Локо Пд 1:0** Т. Христов (84); **късно снощи: Миньор - Академик, Калиакра - ЦСКА, Славия - Черно море, Литекс - Сливен; днес 19.00 ч. Локо Сф - Черноморец (6ТВ Екшън)**

КЛАСИРАНЕ

1. ЛИТЕКС	**24**	**19**	**5**	**0**	**44:9**	**62**
2. ЛЕВСКИ	**25**	**18**	**3**	**4**	**53:22**	**57**
3. ЦСКА	**24**	**14**	**6**	**4**	**40:19**	**48**
4. Локо Пд	25	11	9	5	42:20	42
5. Локо Сф	24	13	2	9	39:27	41
6. Черно море	24	12	3	9	30:26	39
7. Берое	25	11	6	8	27:29	39
8. Черноморец	24	8	9	7	15:20	33
9. Славия	24	9	4	11	33:30	31
10. Миньор	24	8	4	12	26:39	28
11. Монтана	24	7	5	12	25:36	26
12. Пирин	25	5	6	14	20:32	21
13. Калиакра	24	5	5	14	15:34	20
14. Академик	24	5	5	14	13:33	20
15. Видима	24	5	3	16	19:45	18
16. Сливен	24	4	5	15	18:38	17

Томашич с втора дъщеря

Бившият защитник на Левски и националния отбор Игор Томашич стана баща на втора дъщеря, след като съпругата му Ванеса го дари с Ника. Бебето се роди с тегло 3200 г и ръст 51 см. Ника е втората дъщеричка на Игор и Ванеса, които сключиха брак през юни 2008 г., а 14 месеца по-късно им се роди първата женска рожба - Алегра. Хърватинът с български паспорт е пред трансфер в кипърския Анортозис, воден от бившия му наставник в Левски и националния тим Станимир Стоилов.

Фара се сдоби с нова става от Швейцария

Бургаската легенда на Черноморец, Левски и националния отбор Златко Янков-Фара се завърна с патерици на стадион "Лазур" след претърпяната сложна операция в столичната болница "Света София". Фара, който е част от оперативния щаб на Черноморец, се подложи на смяна на тазобедрената става при д-р Христо Мазнейков. Интервенцията е била извършена на 26 април и е продължила 3 часа. Старата става беше сменена с нова, доставка от Швейцария. Изработката е станала в специализирана клиника по индивидуална заявка с триизмерни снимки. Янков веднага започна процедури по рехабилитация в медицинския център на ст. "Лазур".

В Нова Зеландия с излишък $6,2 млн.

Футболната федерация на Нова Зеландия обяви, че разполага с финансов излишък на стойност $6.2 млн. за отчетната 2010 г. Това се дължи на участието на националния тим на Мондиала в ЮАР. Година преди това футболната централа на страната е имала само $1,35 млн. в резерв. Нова Зеландия игра на световни финали за първи път след 1982 г.

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 5 МАЙ 2011 www.duma.bg

Левски обърна Пирин с 3:2 като гост
Стр. 31

Барса на „Уембли”!

24 ранени и 20 арестувани след отстраняването на Реал М

Отборът на Барселона стана първият финалист в Шампионската лига, след като завърши 1:1 с кръвния си враг в Испания Реал М на реванша и го отстрани с общ резултат 3:1. Финалът на “Уембли” на 28 май най-вероятно ще бъде повторение на сблъсъка за трофея от 2009 г., когато Барселона срази Манчестър Юнайтед с 2:0 на “Стадио Олимпико” в Рим. Късно снощи “червените дяволи” играха на “Олд Трафорд” срещу Шалке 04 с аванс от 2:0 от първия полуфинал.

Веднага след мача, събрал 98 000 зрители на “Камп Ноу”, над 5000 фенове на Барселона празнуваха класирането на “лос кулес” за финала в Лондон. Тълпата се събра около фонтана “Каналетес” в центъра на Барселона, за да празнува успеха над “кралския клуб”. Във фиестата бяха ранени 24 души, а 4 от тях бяха откарани в болница. 20 ултраси пък бяха арестувани за безредици, след като обстрелваха с бутилки хотела на журналистите “Ла Рамбла”.

Под непрекъснатия дъжд “блауграна” имаха тотално превъзходство през първата част на реванша и само блестящият Икер Касияс спаси гостите от нов погром, като отрази фамозно удари на Лео Меси и Давид Вия. Втората част стартира шокиращо за “Камп Ноу”, след като Гонсало Игуаин се разписа във вратата на Виктор Валдес, но попадението му беше отменено от белгийския рефер Франк де Блеекере заради нарушение на Кристиано Роналдо срещу Хавиер Масчерано, преди кълбото да стигне до аржентинеца. При ответната атака пък каталунците нанесоха своя удар, след като Андрес Иниеста пусна гениален пас през центъра на отбраната на Реал и намери Педро Родригес (54), който навлезе в наказателното поле и с остър шут с левия крак разстреля Касияс за 1:0. 10 мин. покъсно Алонсо откраднa топката в центъра и подаде на Анхел Ди Мария, който навлезе в наказателното поле и стреля силно, кълбото срещна десния стълб зад Валдес и се върна в пеналта, където бразилският защитник Марсело (64) бе безпогрешен при добавката и изравни. Така Барселона и Реал М завършиха 1:1 в 4-ото “Ел Класико” за 20 дни. Толкова завърши и първият сблъсък между вечните съперници за шампионата, а междувременно Реал М спечели с 1:0 във финала за Кралската купа на “Местая” във Валенсия, а Барса победи в първия полуфинал в Шампионската лига с 2:0, и то на “Сантяго Бернабеу”.

Наказаният старши треньор на “Белия балет” Жозе Моуриньо демонстративно не бе изобщо на стадиона, а изгледа протоколния реванш в компанията на 4-мата си бодигардове в хотел “Крал Хуан Карлос” в Барселона.

Снимка БГНЕС

Хиляди фенове на Барселона отпразнуваха класирането на тима за финал в Шампионската лига около фонтана “Каналетес” в центъра на Барселона

След мача

ХОСЕП ГУАРДИОЛА, старши треньор на Барселона:

Отстранихме един много силен отбор. Това бе една от най-щастливите нощи в живота ми. Много сме доволни от постигнатото. При 1:1 можехме да опитаме да успокоим играта, но всички видяха, че играхме футбол. Предпочитах колегата от Реал Мадрид да бъде на резервната скамейка. Там е мястото на треньорите. Аз също съм пропускал мачове заради наказание. Това трябва да бъде прието за нещо нормално. Нямам сили и не искам да коментирам съдийството. Завръщането на Ерик Абидал беше най-голямата новина на деня. Лекарите казаха, че той е добре и може да играе 15 или 20 минути. Посвещаваме на него и на цялото му семейство класирането за финала.

АНДРЕС ИНИЕСТА, полузащитник на Барселона:

Това е уникален момент. Класирането на финал след такъв красив мач винаги е нещо специално. Реал М е много силен съперник. Трудно е в двубой с всеки противник в тази фаза. Ще играем на финал и се надявам да го спечелим още веднъж. Нормално е противниците да ни поздравят след мача. Има и такъв момент във всяко съперничество. Отношенията извън спорта също имат огромно значение.

АЙТОР КАРАНКА, помощник-треньор на Реал М:

Жозе Моуриньо беше прав. Той каза, че за нас ще бъде невъзможно да продължим. Доказа се, че това е точно така и поне 100 милиона човека видяха това. Няма какво повече да се каже. Не сме контактували с Моуриньо по никакъв начин. Преди мача обсъждахме какви промени може да бъдат направени в хода на двубоя. Жозе не беше на резервната скамейка и нямаше как да бъде близо до терена. Говорихме с него веднага след края на срещата и той поздрави отбора за добрата игра. Можем да се гордеем, че се борихме до последния съдийски сигнал. Когато на терена сме 11 срещу 11, положението е различно.

КРИСТИАНО РОНАЛДО, нападател:

Мачът беше мисия невъзможна 4. Поради тази причина не трябваше изобщо да играем. Нека следващия сезон директно да дадат купата на Барселона, преди да се е изиграл и един двубой. Знаех, че нещо ще се случи. Гонсало Игуаин вкара гол и му го отмениха. Хавиер Масчерано не се хвърляше по терена по този начин, докато играеше в Англия. Тук сякаш умира при всяко едно докосване от страна на противниците. Барселона притежава много добър отбор и не е нужно да му помагат по този начин. Вече свикнах с живота в Испания, с медиите, със съдиите. Приемам ги.

БАРСЕЛОНА - РЕАЛ М 1:1

1:0 Педро (54)
1:1 Марсело (64)

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Снимка БГНЕС

Футболистите на Барселона подхвърлят съотборника си Ерик Абидал, който се завърна на терена след претърпяна операция от тумор в мозъка. “Блаугранас” посветиха класирането си на тъмнокожия французин, а старши треньорът Хосеп Гуардиола обеща да го включи в тима на финала на “Уембли”

Обявиха 20 волейболисти за Световната лига

Селекционерът на националния отбор на България по волейбол за мъже Радостин Стойчев определи 20-те играчи, които ще играят в Световната лига това лято. Разширеният състав бе от 25-ма играчи, но петима отпаднаха от отбора.

Разпределители: Георги Братоев, Андрей Жеков, Константин Митев; **Посрещачи:** Матей Казийски, Методи Ананиев, Валентин Братоев, Тодор Алексиев, Николай Пенчев; **Диагонали:** Боян Йорданов, Владимир Николов, Цветан Соколов, Данаил Милушев; **Блокировачи:** Христо Цветанов, Светослав Гоцев, Виктор Йосифов, Теодор Тодоров, Костадин Гаджанов, Николай Николов; **Либеро:** Владислав Иванов, Мартин Божилов.

Гришо отвя французин в Прага

Най-добрият български тенисист Григор Димитров се класира за II кръг на турнира на червени кортове от сериите “Чалънджър” в Прага (награден фонд 85 000 евро). 19-годишният хасковлия, който е поставен под №2, победи французина Стефан Робер с 6:1, 3:6, 6:3 за 1.46 ч. игра. 66-ият в света спечели без затруднения първия сет. След 1:1 той взе 5 поредни гейма и за помалко от половин час поведе в резултата. С 3 поредни гейма и 1 пробив 30-годишният Робер, бивш №61 в света, поведе с 4:1 във втората част. При 2:5 Димитров отрази 4 сетбола при собствен сервис, след което при 3:5 още 3 при подаването на Робер, но в крайна сметка французинът затвори сета при осмата си възможност. Димитров стартира устремно в решаващия трети сет и дръпна с 3:0. В шестия гейм българинът отново проби и поведе с 5:1. После той сервираше за победата, но загуби подаването си след двойна грешка, но при 5:3 не допусна колебание и триумфира при втория си мачбол. Гришо заработи 9 т. за класацията на АТП и 1460 евро, а във II кръг ще срещне квалификанта Денис Бьомке (Гер). 21-годишният немец е 338-и в световната ранглиста, няма турнирни победи и е заработил едва $32 880 от наградни фондове.

Биатлонистите закриха сезона

Владимир НИКОЛОВ

Българската федерация по биатлон закри сезон 2010/2011 на церемония в Музея на спорта на Националния стадион “Васил Левски”. Очаквано за най-добри бяха отличени Красимир Анев и Емилия Йорданова. Анев спечели сребърен и бронзов медал на европейското първенство, за които получи купа и премия от новия генерален спонсор на биатлона ОББ. Финансови стимули заслужиха и треньорите, лекарите и организаторите на националните тимове, начело с беларуския специалист Николай Захаров. На церемонията присъстваха генералният секретар на БОК Белчо Горанов, заместник-министърът на спорта доц. Лазар Каменов и председателят на БФ Биатлон Екатерина Дафовска, която изказа благодарност на спортното министерство и спонсорите, осигурили средства за дейността на най-успешния ни зимен спорт за годината. “Може би този сезон беше най-успешният за нас в последните 5 години. Мъжкият и женският национални отбори спечелиха по 1 квота повече за Световната купа за следващия сезон. Красимир Анев взе сребърен и бронзов медал на европейското първенство”, заяви единствената българка - олимпийска шампионка от зимни игри.

Снимка Владимир ПАГЕЛСКИ

Най-добрите биатлонисти за мъже и младежи Красимир Анев (в средата) и Васил Чорбаджиев позират с мениджъра Людмил Каравасилев от основния спонсор на федерацията ОББ, който им връчи купи и парични премии

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
13.00 и 16.00
Турнир за жени в Мадрид

кратки

Найденова отпада в САЩ

Александрина Найденова отпадна в III кръг на квалификациите на силния турнир на ITF на червени кортове в Индиън Харбър Бийч (САЩ) (награден фонд $50 000). 19-годишната българка загуби от Петра Рампре (Слвн, №2) с 4:6, 3:6. Тя обаче си осигури 4 т. за класацията на УТА и $285.

Понор пред завръщане в гимнастиката

Тройната олимпийска шампионка по спортна гимнастика Каталина Понор обмисля да възобнови състезателната си кариера и да участва на олимпийските игри в Лондон догодина. През 2007 г. румънката прекрати кариерата си поради здравословни причини. От Международната федерация по гимнастика (ФИГ) обявиха, че Понор може да се завърне в спорта от 1-ви октомври, след като изтече 6-месечният й срок, в който може да се подлага на внезапни допинг-проверки. Седмица след това е световното първенство по спортна гимнастика в Токио. 23-годишната Понор изведе Румъния до отборната титла на Олимпиадата в Атина 2004, а след това спечели златни медали на греда и земя.